

VENSTRES STORTINGSGRUPPE

Venstres alternative statsbudsjett for 2013

Folk først

venstre

Oslo, tirsdag 20.11.12

VENSTRES ALTERNATIVE STATSBUDDSJETT 2013

FOLK FØRST: Venstre legger med dette fram sitt alternative statsbudsjett for 2013. Det er et alternativt budsjett som skiller seg fra regjeringens forslag på mange områder, men først og fremst gjennom en markant vilje til å prioritere framtid heller enn fortid, til å ta nødvendige grep for å sikre velferden for kommende generasjoner, til å omstille alle sektorer til en mer miljøvennlig framtid og til å sette folk først. Dette gjøres innenfor samme økonomiske handlingsrom og oljepengebruk som regjeringen legger opp til. Venstre foreslår imidlertid en rekke viktige strukturelle grep både på statsbudsjettets inntekts- og utgiftsside og ikke minst i skatte- og avgiftssystemet som over tid gjør at Norge står bedre rustet til å møte framtiden.

Venstres viktigste grep i vårt alternative budsjett for 2013 er:

- En målrettet og bred satsing på å få flere i arbeid og å skape flere arbeidsplasser.
- En gjennomført satsing på nyskaping og kunnskap.
- Et kraftig løft for å hjelpe dem som trenger det mest. Færre fattige barn.
- En offensiv miljø- og klimapolitikk
- Nødvendige grep for å sikre finansieringen av Folketrygden og modernisere offentlig sektor.
- Et reelt og varig grønt skatteskifte.

På disse områdene foreslår Venstre satsinger, omprioriteringer og grep som på hvert område fører til flere milliarder kroner i målrettede tiltak ut over det regjeringen legger opp til.

Framtidens utfordringer

Selv om Norge er i en særstilling internasjonalt når det gjelder offentlige finanser og det brukes rekordmye penger, er det en rekke utfordringer som regjeringen etter Venstres syn ikke møter når det gjelder statsbudsjettet for 2013.

Dette er:

- Klare tendenser til todeling av norsk næringsliv.
- Ingen vilje til å ta grep for å fornye offentlig sektor.
- Stadig flere barn lever i familier som sliter med fattigdom, rus- og psykiatriproblemer.
- En norsk skole som blir pålagt stadig flere oppgaver (timer) og direktiv uten at det blir flere lærere.
- Pauseknappen står fortsatt på for forskning og høyere utdanning.
- Ingen offensiv miljø- og klimapolitikk. Klimaforliket er et absolutt maksimum og de store pengene brukes på symbolprosjekter i stede for på tiltak som gir utslippskutt.
- «Å ta de rikeste» er det viktigste i skattepolitikken, ikke å skape vekst og adferdsendring.
- Rammebetingelsene for gründere og selvstendig næringsdrivende er dårlige.
- Folketrygden er sterkt underfinansiert.

Regjeringens forslag til statsbudsjett er lite tilpasset for å møte disse utfordringene. Profilen i statsbudsjettet er i hovedsak «litt mer til alt». Det betyr i realiteten at fortiden vernes, mens framtiden strupes. Venstre mener at det er helt nødvendig å vri pengebruken fra områder der vi må bli mer effektive, og hvor potensialet er stort, til områder som bidrar til å bygge ny

kunnskap og omstille Norge i en mer miljøvennlig retning; bedre IKT-infrastruktur, bedre rammevilkår for gründere og innovatører i det etablerte næringsliv, mer moderne forskningsutstyr på institutter og universiteter og en skattepolitikk som stimulerer nyskaping, vekst og miljøvennlig adferd.

På tross av den sterke økonomiske situasjonen for norsk økonomi er det store utfordringer:

- Investeringsnivået utenom olje- og gassnæringen er lavt.
- Produktivitet utviklingen er svak.
- Vi står foran en eksplosiv økning i antall personer over 62 år, samtidig er økningen i antall som tar ut tidligpensjon langt høyere enn det regjeringen har lagt til grunn.

Gitt en slik situasjon – som dokumenteres gjennom regjeringens egne budsjett dokumenter – er det åpenbart at politikken og strategien i langt større grad burde basert seg på å redusere det offentlige kostnader gjennom effektivisering og innovasjon og en mye større vektlegging av tiltak som kan øke investeringslysten og øke produktiviteten i norsk næringsliv, særlig den delen av norsk næringsliv som verken inngår i eller leverer produkter og tjenester til petroleumsindustrien.

Dernest burde strategien og politikken være å kutte kostnader i tilskuddsordninger som virker kontraproduktivt og som smøres tynt ut over i like store deler til alle, og heller bruke budsjettets utgiftsside til å målrettet treffe dem som har mest behov. De siste tre årene har veksten i utbetaling til alderspensjon økt betraktelig. Dette skyldes i stor grad omleggingen til ny AFP.

«Utgiftsveksten skyldes i stor grad flere tidligpensjonister som følge av at det fra 2011 ble mulig å ta ut alderspensjon fra 62 år»¹.

Og sist, men ikke minst burde det vært en målrettet strategi for å nå målene i klimaforliket og omstille Norge i en miljøvennlig retning. Klimatrussele har ikke blitt noe mindre de siste årene, derfor er det etter Venstres syn trist at regjeringen åpenbart ser på klimaforliket som et absolutt maksimumsnivå og hvor de store pengene brukes på «symbolsaker» heller enn målrettet på tiltak som virker og som er nødvendige.

Venstre vil møte disse utfordringene gjennom å:

- Styrke fastlandsindustri og næringsliv ved skattelette, målretting av offentlig virkemiddelapparat og en reell satsing på forskning og utdanning.
- Fornye offentlig sektor ved større bruk av konkurranse, en bedre offentlig innkjøpspolitikk og bedre ressursbruk.
- Sørge for en storstilt satsing for å løfte barn og barnefamilier ut av fattigdom, både gjennom målrettede tiltak, ved å skape flere arbeidsplasser og ikke minst omfordele velferdsytelser og universelle ordninger.
- Prioritere flere og mer motiverte lærere og flere studieplasser.
- Kraftig øke innsatsen på forskning som både innbærer et betydelig løft i næringsrettet forskning, miljø- og klimaforskning, nytt og bedre utstyr og en langsiktig finansiering av forskning som gir vekst og stabilitet over tid.

¹ Gul bok (Prop. 1 S (2012-2013)), side 71

- Vise en reell vilje til å bygge ut jernbane, til å satse stortilt på kollektivtransport i de store byene og bruke klimapengene der resultatene er størst.
- Legge om skattesystemet fra «rød» til «grønn» skatt: Mindre skatt på arbeid, arbeidsplasser, innovasjon, miljøvennlige løsninger og norsk eierskap. Mer skatt på miljøfiendtlig adferd.
- Bedre rammebetingelsene for gründere og selvstendig næringsdrivende både gjennom sosiale ordninger og rettigheter, gjennom skattesystemet, forskning og det offentlige virkemiddelapparat.
- Styrke finansieringen av Folketrygden, både på inntekts- og utgiftssiden.

Vi viser til en detaljert plan for dette på de kommende sidene.

OMPRIORITERER 23 MILLIARDER: Venstre foreslår i vårt alternative statsbudsjett for 2013 å omprioritere ca. 23 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag, med om lag like store deler fordelt på skatte- og avgiftssiden og statsbudsjettets utgiftsside. Det gjøres innenfor et samlet opplegg som er det samme som regjeringen legger opp til når gjelder overføringer fra Statens pensjonsfond – Utland. Vi vil imidlertid peke på at skattelette virker mindre ekspansivt enn økte offentlige utgifter og at Venstres samlede opplegg i så måte virker svakt mer innstrammende på norsk økonomi enn regjeringens samlede opplegg (uten at vi vil overdrive forskjellene på budsjettalternativene akkurat her).

Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2013 kan oppsummeres som følger (alle tall i bokførte størrelser, mill. kroner):

Netto skatte- og avgiftslette:	976,0
<u>Påplusninger/omprioriteringer:</u>	<u>9 973,3</u>
Totalt skattelette og påplusninger:	10 949,3

Kutt/omprioriteringer:	10 499,6
<u>Økte inntekter:</u>	<u>476,1</u>
Totalt kutt og økte inntekter:	10 975,7

MINDREBRUK AV OLJEPENGER: 26,4

Venstre foreslår i tillegg å tilbakeføre selskapsskatten til kommunene slik at det blir mer lønnsomt for kommunene å stimulere til gode rammevilkår for næringslivet lokalt. En slik endring vil i tillegg medføre at det omprioriteres 11 mrd. kroner internt over kommunal- og regionaldepartementets budsjett.

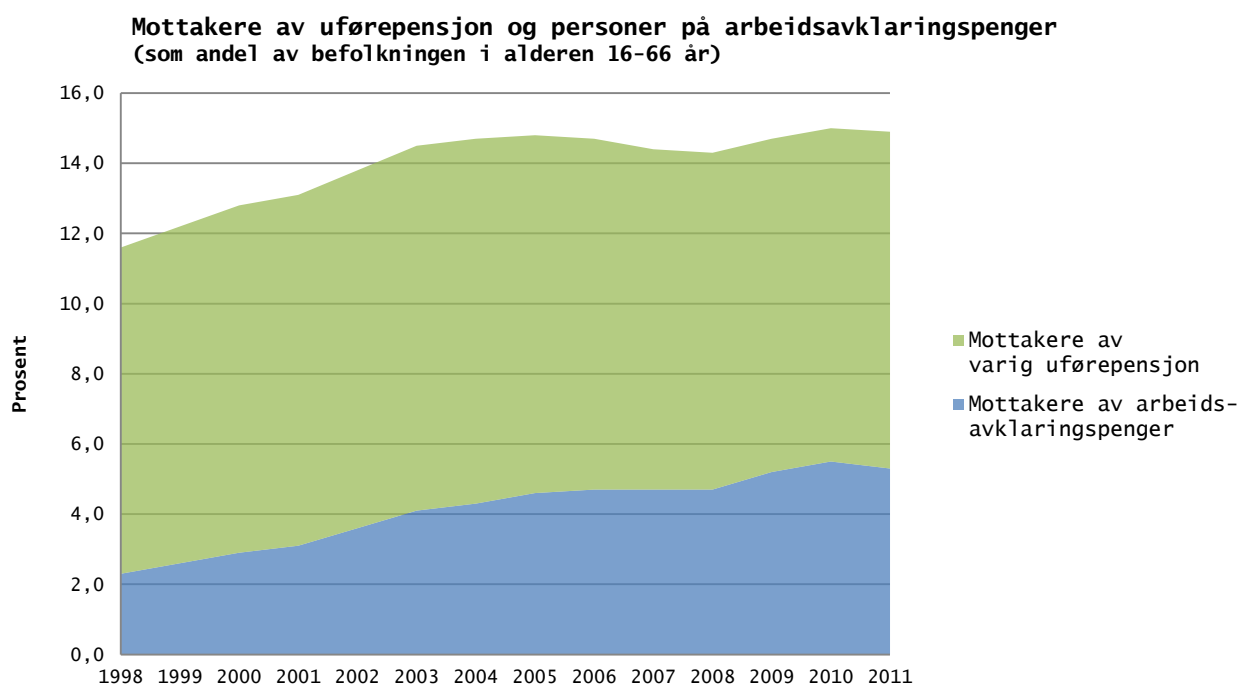
Vi viser til tabeller og omtale på de neste sidene for detaljert beskrivelse knyttet til disse områdene og andre forslag og tiltak i Venstres alternative statsbudsjett for 2013.

FLERE ARBEIDSPASSER OG FLERE I ARBEID

For å skape og sikre arbeidsplasser er det avgjørende med generelle gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten av ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Vår offentlige velferd er helt avhengig av verdiskapingen i det private næringsliv og at initiativrike personer satser, tar risiko og omsetter ideer til handlinger. For Venstre handler det om å sette de som satser og tar en risiko først, og hensynet til systemet, fagbevegelse og byråkrati i andre rekke.

En god næringspolitikk er den ene pilaren for å sikre framtidig velferd, den andre er å få flere av de som i dag faller utenfor arbeidsmarkedet i arbeid. Vi er helt avhengig av at flere velger å stå i arbeid lenger og at vi lykkes med å inkludere langt flere i arbeidslivet. I dag er nesten 600 000 personer eller 20 prosent av alle i arbeidsfør alder på en eller annen trygdeytelse i stedet for å være i arbeid. Nær 15 prosent – og det har vært stabilt over tid lenge – er uføretrygdet eller på vei til å bli uføretrygdet (se figuren under).

UTFORDRING: NAV erklærer hvert 13. minutt i løpet av en arbeidsdag en ny person for arbeidsufør. Kostnaden over statsbudsjettet er gjennomsnittlig 8 mill. kroner per person over tid.

For flere er det av ulike og åpenbare årsaker ikke mulig å bidra i det ordinære arbeidslivet, men for svært mange både burde og skulle det være mulig å delta i større grad enn i dag. Venstres alternative statsbudsjett har derfor en rekke tiltak og stimuli for å få flere av denne gruppen i arbeid. Det gjøres med et bredt spekter av virkemidler, både i form av skattestimuli, i form av målrettede støtteordninger over statsbudsjettet og med en grunnleggende tankegang om å lage et arbeidsmarked med større fleksibilitet der det både skal være lettere å kombinere arbeid og trygd, mer fleksibilitet når det gjelder

permisjonsreglene og tidligere avklaring når det gjelder langtidssykemeldte. Dette er også å sette folk først, og tilpasse systemet etter menneskene, ikke omvendt.

Flere i arbeid, færre på trygd

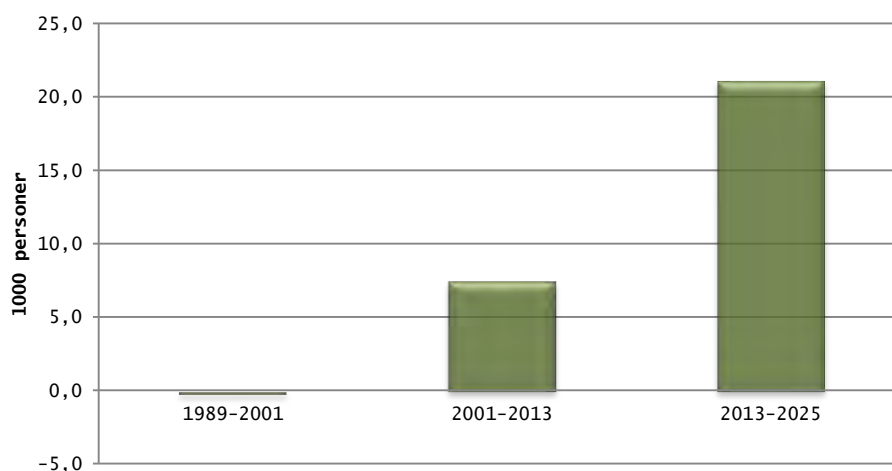
Trygdeutgiftene øker voldsomt hvert eneste år, statsbudsjettet for 2013 er ikke et unntak. Svært mye av handlingsrommet i budsjettet bindes opp av økte trygdeutgifter. Flere i arbeid og færre på stønad er helt grunnleggende for at vi skal kunne klare å opprettholde våre velferdsordninger. De ulike velferdsytelsene i kombinasjon med skattesystemet må utformes slik at det lønner seg for den enkelte å være i inntektsgivende arbeid framfor å motta offentlige stønader. Dette er helt avgjørende for om vi skal lykkes med å bevare et sterkt og bærekraftig velferdssystem også i framtiden. Venstres alternative statsbudsjett for 2013 er derfor målrettet mot en slik kursendring: Arbeidslinjen styrkes både gjennom skattesystemet og gjennom statsbudsjettets utgifts- og inntektsside. Flere skal få mulighet til å arbeide etter evne og færre skal bli passive stønadsmottakere.

I framtiden vil Norge ha et stort arbeidskraftbehov. Andelen eldre vil stige kraftig i forhold til yrkesaktive. Nesten 25 prosent av innbyggerne i Norge i 2050 vil være 65 år eller eldre. Andelen eldre anslås videre å øke fra i overkant av 20 per 100 personer i yrkesaktiv alder i dag til i overkant av 25 per 100 personer i yrkesaktiv alder i 2020 og videre til 40 per 100 personer i 2060 (se figur neste side). I tillegg kommer det faktum at netto overføringer over statsbudsjettet er negativt for alle aldersgrupper over 63 år (se figur neste side). Samlet gir det oss noen store utfordringer i tiden som kommer.

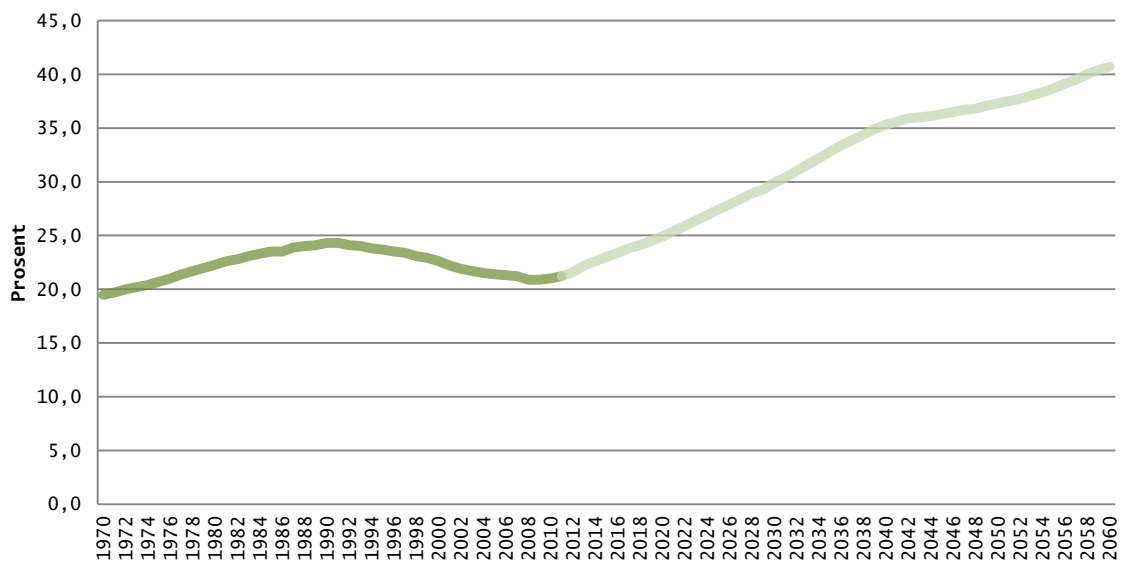
UTFORDRING: 27 prosent av alle ikke-sysselsatte funksjonshemmede (eller tilsvarende 83 000 personer) ønsker å delta i arbeidslivet.

Venstre mener vi må møte denne utfordringen med en målrettet politikk for å få flere hender i arbeid. Det er viktig å legge til rette for yrkesaktivitet for de med redusert arbeidsevne. Mange som ikke kan arbeide i full stilling, kan likevel gjøre en betydelig innsats for eksempel i deltidstillinger, midlertidige ansettelser, gjennom tilpassede arbeidsoppgaver osv. Derfor foreslår Venstre en rekke tiltak for å legge forholdene bedre til rette for at personer med redusert funksjons- og/eller arbeidsevne skal kunne delta i arbeidslivet nettopp ut fra egne forutsetninger.

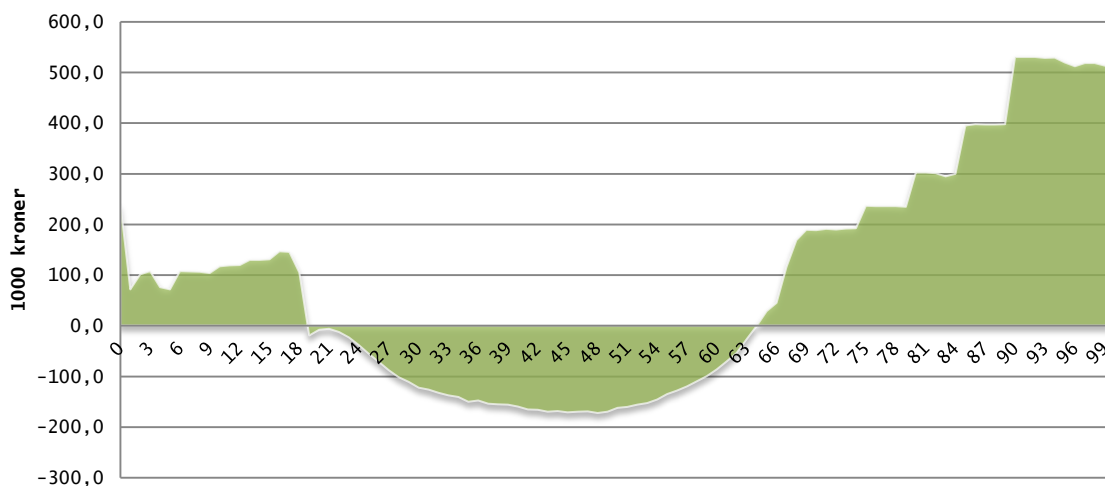
Antall eldre (67 år og over).
Gjennomsnittlig årlig endring i angitte 12års-perioder

Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20-66 år)

Netto overføring over statsbudsjettet etter alder (2010)

Derfor foreslår Venstre:

- Et eget skattefradrag på 6 000 kroner for alle mellom 62 og 66 år som velger å arbeide og ikke ta ut ytelser fra Folketrygden.
- 2 000 flere «varig tilrettelagte» tiltaksplasser.
- 100 ekstra traineeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen.
- 20 mill. til ulike tiltak for å hjelpe vanskeligstilte inn i arbeidsmarkedet.
- Økt tilskudd til sosialt entreprenørskap.
- Styrke ordningen med funksjonsassistanse i arbeidslivet.

- Styrke ordningen med tilretteleggingstilskudd for arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne.
- Både å øke lærlingstilskuddet og å fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger.
- Satse målrettet på ulike tiltak for å hindre drop-out fra videregående skole.
- Mer fleksible regler når det gjelder permittering.
- Forskuttering av uføreforformen, slik at det allerede fra 2013 i langt større grad blir mulig å arbeide etter evne og kombinere det med uføreytelser.
- At de statlige bidragene til nye AFP-pensjonister avvikles fra og med 2013. Det vil fortsatt være mulig å avtale AFP, men det skal i så fall finansieres av arbeidsgiver og arbeidstaker selv.
- Enkelte mindre endringer i sykelønnsordningen som bidrar til raskere avklaring, økt forutsigbarhet for både arbeidsgiver og arbeidstaker og mer fleksible regler for de som åpenbart kommer tilbake etter endt sykdomsforløp selv om det går ut over dagens maksimaltid.
- Økt satsing på rusomsorg, forebygging, barnevern, helsesøstre og psykiatri.

En reell aktiv næringspolitikk

Regjeringen har i lang tid omgitt seg med et mantra om en aktiv næringspolitikk. Det er imidlertid umulig å få øye på hva denne aktive politikken er. De store statseide selskapene får stort sett gjøre hva de vil, og den offentlige styringen av eierskapet i selskapene er mer avhengig av næringsministerens «private innfall» enn av forutsigbarhet eller med tanke på å få inn gode minoritetsiere i selskapene hvor staten er den dominerende eier. Et godt eksempel på den manglende forståelsen av roller er næringsminister Trond Giskes svar på børsdirektør Bente Landsnes berettigede kritikk og advarsel om at tilliten til å være medaksjonær med staten i store norske selskapene svekkes og det igjen skader det verdien av selskapene etter Giskes mange forsøk på å detaljstyre Telenor. Til det svarer Giske illustrerende nok at:

«Dette synes jeg børsdirektøren skal holde seg langt unna. Hvordan vi forvalter fellesskapets verdier i de børsnoterte statlige selskapene, er det politiske miljøets sak.»²

Det er lite eller ingen vilje fra regjeringen til å se på forholdene for de minste bedriftene og de selvstendig næringsdrivende. I den grad det gjøres noe, går det som regel i feil retning. Venstre vil satse på gründere og entreprenører. Nettopp derfor er en kraftig satsing på forbedring av rammevilkårene for norsk næringsliv generelt og småbedrifter spesielt hovedprioriteten i Venstres alternative statsbudsjett for 2013.

UTFORDRING: Bare halvparten av prosjektene som får støtte av Innovasjon Norge registreres som innovative.

Norge trenger en ny næringspolitikk som stimulerer mer til nyskaping og som legger forholdene til rette for gründere og et mangfold av verdiskapende og innovative bredrifter i hele landet. Dessverre er dette et område hvor Norge sakker akterut – og hvor de siste sju årene dessverre har vært de tapte muligheters år. Norge ligger nå på en 17. plass i Europa i innovasjon når 34 land sammenlignes³ (se tabell neste side). Til sammenligning kommer våre naboland Sverige, Danmark og Finland på hhv. andre-, tredje- og femteplass. Norge

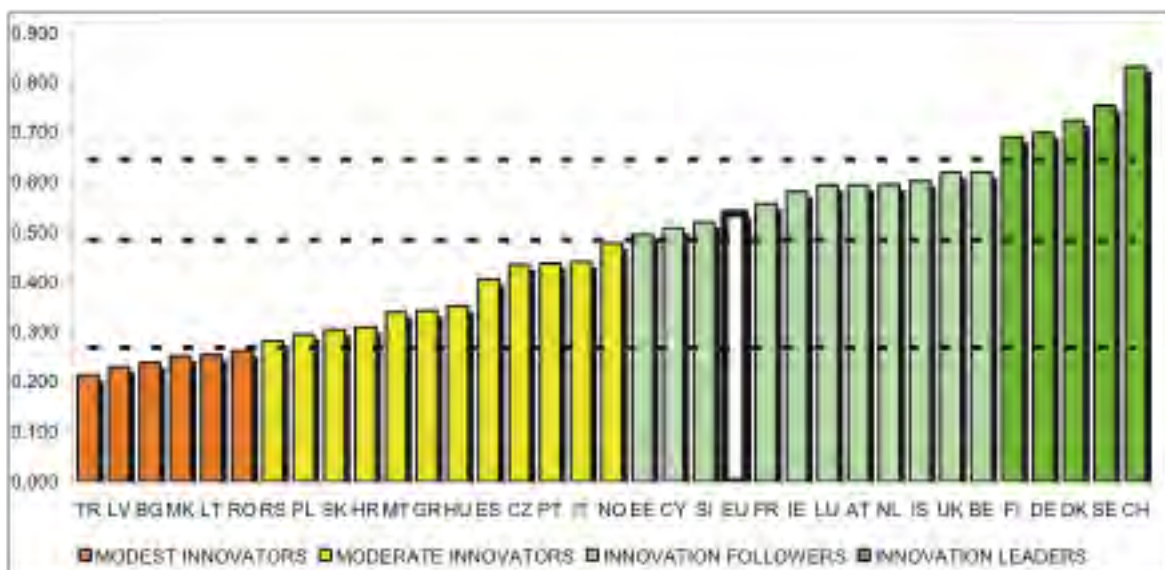
² Se: <http://www.tv2.no/nyheter/okonomi/boersdirektoer-kritiserer-giske-etter-tv-2avsloering-3910387.html>

³ Kilde: EUs innovasjonsindeks for 2011: [Innovation Union Scoreboard](http://www.innovationunion.eu/innovation-union-scoreboard).

omtales som en moderat innovatør, mens våre naboland er innovasjons-ledere. Norge kommer spesielt svakt ut når det gjelder innovasjonsresultater og innovatører. I omtalen av Norge heter det at:

«Norway is one of the moderate innovators with a below average performance. Relative strengths are in Human resources, Open, excellent and attractive research systems, Finance and support and Linkages & entrepreneurship. Relative weaknesses are in Firm investments, Intellectual assets, Innovators and Economic effects. »

Innovation Union Scoreboard 2011

Et mangfoldig og nyskapende næringsliv er derfor avgjørende for at Norge skal lykkes i en stadig mer globalisert økonomi. Offentlig sektor og offentlig velferd er helt avhengig av verdiskapingen i det private næringsliv og av at initiativrige personer satser, er villig til å ta en betydelig risiko og omsetter ideer til handling, produkter og tjenester. Derfor er utgangspunktet i Venstres næringspolitikk gode generelle rammevilkår for alle deler av næringslivet kombinert med en målrettet innsats for utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Venstre ønsker en mye tettere kobling mellom nasjonalt og lokalt næringsliv og viktige utdanningsmiljøer. Venstre vil dessuten satse mye mer på forskning og nyskaping og legge bedre til rette for dem som vil skape en arbeidsplass for seg selv og noen til.

Derfor foreslår Venstre:

- Å innføre et minstefradrag på 100 000 kroner for alle selvstendig næringsdrivende som et alternativ til fradrag for kostnader. Det vil bety en betydelig forenkling og en skattelette for om lag halvparten av alle selvstendig næringsdrivende.
- Å innføre en fondsordning som likebehandler og likebeskatter selvstendig næringsdrivende og AS.
- Økte beløpsgrenser når det gjelder sparing til egen pensjon for selvstendig næringsdrivende.

- Endring av reglene for innbetaling av forskuddsskatt for selvstendig næringsdrivende.
- Heving av omsetningsgrensene for rett til årlig oppgavetermin (moms) til 2 millioner kroner.
- Oppheving av reglene i merverdiavgiftsloven om bruk av egen kompetanse på fritiden knyttet til egen eiendom for enkeltpersonforetak.
- En kraftig styrking av SkatteFUNN-ordningen og en storstilt satsing på forskning og innovasjon.
- Å likestille⁴ de selvstendig næringsdrivendes rettigheter når det gjelder rett til sykepenger og pleie- og omsorgspenger ved omsorg for egne små barn, og ved sykdom under svangerskap med øvrige arbeidstakere.
- En styrking av de selvstendig næringsdrivendes rettigheter når det gjelder rett til sykepenger. Dekningsgraden økes fra 65 til 80 prosent.
- Fritak for arbeidsgiveravgift for nystartede bedrifter med inntil 5 ansatte de første 3 årene.
- Gjeninnføring av tilskudd til ulønnet forskningsinnsats under SkatteFUNN.
- Økt tilgang på risikovillig kapital gjennom en KapitalFUNN-ordning.
- Styrking av Ungt Entreprenørskap.
- Dobling av ordningen med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter.

Et framtidrettet og moderne offentlig virkemiddelapparat

Det offentlige virkemiddelapparatet må i sterkere grad stimulere til omstilling og nyskaping framfor tradisjonell næringsvirksomhet, geografiske hensyn og bevaring. Næringslivet er avhengig av fornying og nyskaping for å være konkurransedyktige og møte framtidens utfordringer.

Det finnes en rekke statlige organ i Norge som driver ulike former for nyskaping og innovasjon. De mest framtrepende og toneangivende er Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet, men også investeringsselskaper som Investinor og Argentum. Det åpenbare spørsmålet er om innsatsen er tilstrekkelig og målrettet nok for å kunne styrke Norge når det gjelder innovasjon og nyskaping. Venstre stiller seg noe tvilende til om dagens struktur er hensiktsmessig.

Venstre har tidligere foreslått å dele Innovasjon Norge i to ulike deler ([Dokument 8:3 S \(2009-2010\)](#)), Dette ble ytterligere konkretisert gjennom forslag om en egen kapitalreform for økt innovasjon og entreprenørskap ([Dokument 8:78 S \(2011-2012\)](#)).

Venstre har også foreslått å opprette et eget norsk Regelråd ([Dokument 8:61 S \(2009-2010\)](#)) og opprette et eget organ for investering i klimateknologi og klima- og miljøvennlig omstilling (Klimatek). Disse forslagene konkretiseres ytterligere. I tillegg vil Venstre legge ned Investinor og overføre investeringsporteføljen til hhv Klimatek og Innovasjon Norge.

Hovedtankegangen er at alle (Innovasjon Norge i to hoveddeler, Regelråd og Klimatek) samlokaliseres med relevante utdannings- og forskningsmiljøer i de største byene. På den måten får vi et mer mangfoldig og vitalt offentlig virkemiddelapparat og vi får en ytterligere «vinn-vinn-situasjon». En slik omlegging vil både styrke utdanningsinstitusjonene og sikre kompetent arbeidskraft til de viktigste offentlige aktørene innenfor innovasjons- og nyskappingssegmentet. Det vil etter Venstres syn også bidra til en større lokal forankring i utviklingen og utformingen av innovasjons- og nyskappingspolitikken.

⁴ I dag får de selvstendig næringsdrivende bare kompensert 65 pst av inntektsbortfall knyttet til dette.

UTFORDRING: I 2011 kom det inn søknader på over 900 mill. kroner, hvorav søknader for 750 mill. kroner ble vurdert som relevante til miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge. Rammen for ordningen var 228,5 mill kroner eller tilsvarende 30 prosent av relevante søknader.

Venstre foreslår dessuten at det opprettes et eget organ for å samordne den statlige innstasen når det gjelder klimateknologi, «Klimatek⁵». I forhold til Venstres tidligere «[Klimatek](#)» er det ikke lenger bare snakk om et halvstatlig investeringssselskap, men et organ som også på sikt tar over investeringsporteføljen til Investinor når det gjelder Energi og Miljø, og som i tillegg får ansvar (fra 2014) for den samlede statlige innsatsen innenfor miljø- og klimateknologi over statsbudsjettet (det såkalte miljøteknologiprogrammet). Dette programmet skal etter planen være på 500 mill. over tre år og er nå fordelt mellom en egen miljøteknologiordning i Innovasjon Norge, etablering av et Senter for forskningsdrevet innovasjon for miljøteknologi (under Forskningsrådet), noe satsing på havvind over OEDs budsjett og noe til Transnova over SDs budsjett.

Derfor foreslår Venstre:

- En forsterket inkubatorsatsing gjennom SIVA med 75 mill. kroner.
- Dobling av ordningen med landsdekkende etablerertilskudd forvaltet av Innovasjon Norge.
- Styrking av miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge med 75 mill. kroner.
- Etablering av en ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser.
- En økning av den landsdekkende innovasjonslåneordningen med 250 mill. kroner.
- Oppretting av et eget investeringssselskap, Klimatek, for investering i klimavennlig næringsvirksomhet.
- Styrking av ordningen med forsknings- og utviklingskontrakter under Innovasjon Norge med 50 mill. kroner.
- Økt næringsrettet forskning med 200 mill. kroner, hvorav 50 mill. til Forny2020/TTO (kommersialisering av forskning) og 75 mill. kroner til BiA-programmet (innovasjonsprosjekter i norske bedrifter).
- 50 nye nærings-PhD under Forskningsrådet.

Et enklere Norge

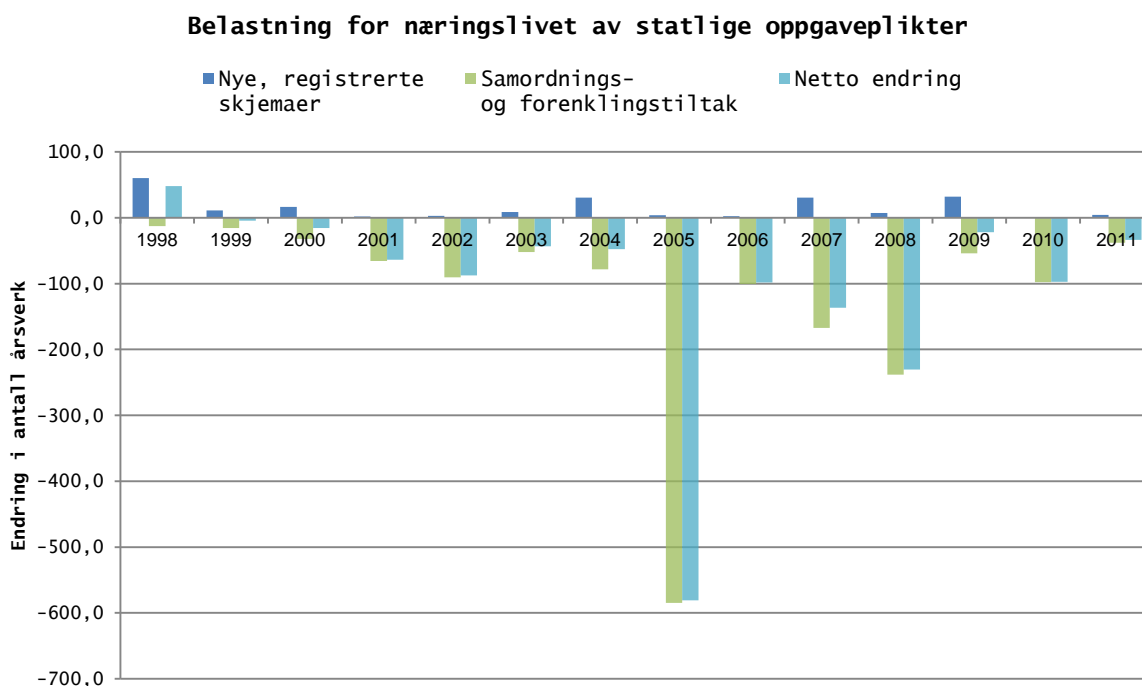
Mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av skjemaveldet, og Venstre ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger. Selv om regjeringen har gjort noe, er det langt igjen. Tidsbruk knyttet til rapportering og skjemaer koster bedriftene for mye, og som tabellen på neste side viser, er det bare i det siste året til BondevikII-regjeringen at næringslivet opplevde en substansiell endring av tidsbruken knyttet til rapportering.

⁵ Navnet "Klimatek" er ikke tilfeldig valgt, men er tatt fra et program i Norges Forskningsråd som var sentralt under Bondevik I: "Klimateks" hovedmål var å bidra til økt bruk av teknologi som reduserer utslippene av klimagasser. "Klimatek-programmet" ble avsluttet i 2001.

UTFORDRING: Forenklingsarbeidet i Norge står i stampe. Samtidig har bedriftenes administrative kostnader knyttet til skjemavelde blitt redusert med 11 prosent, tilsvarende en besparing på 7 mrd. SEK i Sverige etter at man etablerte et uavhengig Regelråd.

Derfor foreslår Venstre:

- Oppretting av et eget norsk Regelråd etter svensk suksessmodell.
- Reduserte gebyr knyttet til rapportering til Brønnøysund-registrene og søknader om arbeidstillatelser.
- Avvikling av arveavgiften.
- Å innføre et minstefradrag på 100 000 kroner for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for faktiske kostnader.
- Et enklere mva-system. Lik sats på all matsservering uansett om den spises «inne» eller «ute».
- Dobling av omsetningsgrensen til 2 mill. kroner for rett til årlig oppgavetermin vedr. momsinnbetaling og rapportering.
- Bedre og mer fleksible permitteringsregler.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2013 en samlet bokført satsing på nye arbeidsplasser på over 11,75 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 1: Tiltak for flere arbeidsplasser og flere i arbeid

Skattelettelser overfor næringslivet, bl.a. KapitalFUNN-ordning, økte satser i Skattefunn, økte avskrivningssatser, gjeninnføre aksjerabatt, minstefradrag for selvst. næringsdrivende, ingen arbeidsgiveravgift for lærlinger, fritak for arbeidsgiveravgift i tre år for nystartede bedrifter etc.	2 612,0
Skattelettelser til privatpersoner: Økt minstefradrag, økt innslagspunkt i toppskatt, økt fribeløp, skattefritak for arbeidsgiverbetalt månedskort på kollektivtransport etc. (netto)	5 548,0
Reduksjon i gebyr, arbeidstillatelser mv.	40,3
Gjeninnføring av tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i Skattefunn-ordningen	40,0
Div. tiltak for personer med nedsatt funksjons- og arbeidsevne (omfordeling tiltaksplasser (84) tiltak for vanskeligstilte (25), sosialt entreprenørskap (10), funksjonsassistanse i arbeidslivet (20), tilretteleggingstilskudd (20))	159,0
Økte inkubatorsatsing, SIVA	75,0
Tiltak for å hindre drop-out (skole på byggeplassen m.m.)	45,0
Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0
Næringsrettet forskning	200,0
Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	231,9
Mer fleksible permitteringsordninger	30,0
Mer fleksible sykelønnsregler for kreftpasienter	40,0
Norsk regelråd	40,0
Landsdekkende etableretilskudd, vekstbedrifter	34,0
Økt landsdekkende innovasjonslånordning > 250 mill. kroner	82,5
Tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	50,0
Ungt entreprenørskap	5,0
Økt lærlingetilskudd	50,0
Styrket forskningsinnsats, nye stipendiatstillinger, flere studieplasser mv	1 120,4
Økt reiselivssatsing	50,0
Jernbane- og kollektivtransportutbygging	900,0
Forsknings- og utviklingskontrakter, Innovasjon Norge	50,0
20 pst. reduksjon i Brønnøysund-registrene	93,6
Klimatek: Nytt investeringselskap for investering i klimateknologi, klimagründere mv	145,0
Styrking av miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge	75,0
Næringstiltak i fiskeriene	25,0
<i>Tilbakeføre selskapsskatten til kommunene</i>	<i>11 000,0</i>
SUM ARBEIDSPlassER (eks kommuneskatt)	11 756,7

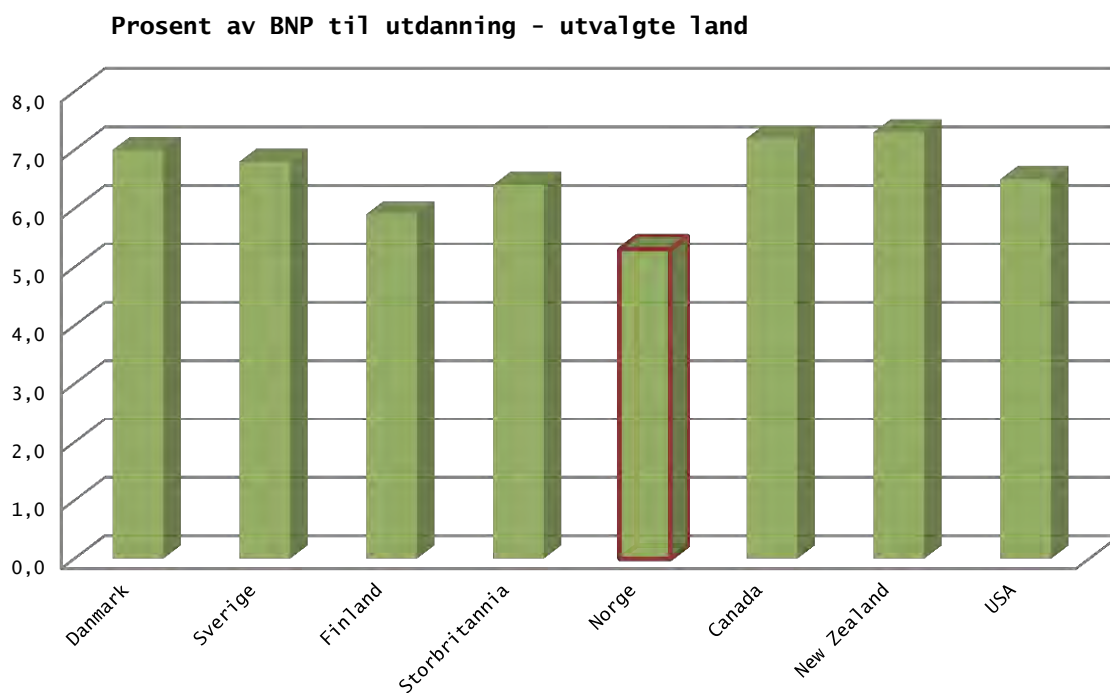
FORSKNING OG UTDANNING

Venstres mål er å utvikle Norge til et kunnskapssamfunn. Kunnskap og kompetanse vil være avgjørende for den framtidige verdiskapingen i Norge. Ny kunnskap fører til nye bedrifter som igjen er med på å sikre velferden også for kommende generasjoner.

Framtida begynner i klasserommet. Venstre vil derfor ha en storstilt satsing på skole, kunnskap og forskning, og dette er en hovedprioritering i vårt alternative statsbudsjett. Forskning og utdanning er viktige forutsetninger for framtidens arbeidsplasser og velferd. Samfunnet må gi rom for menneskets skapende evner både i skoleverk, forskning, kultur og næringsliv.

Dessverre er ikke Norge spesielt ledende når det gjelder vilje til satsing på forskning og utdanning. Pauseknappen har vært på i snart 8 år når det gjelder nødvendig satsing på forskning og høyere utdanning. Når det gjelder grunnskolen er det en detaljstyring og en rekke lovpåbud om alt fra frukt, ufaglært leksehjelp til obligatorisk kulturskole som preger regjeringens politikk og prioriteringer. Venstre vil heller prioritere en nødvendig bevilgningsøkning som gir oss flere og bedre lærere.

Sammenligner vi oss med andre land det er naturlig å skule til, er den norske satsingen på utdanning målt som andel av BNP heller ikke mye å skryte av.

Forskning og høyere utdanning

Venstre kan ikke understreke nok betydningen av det å prioritere forskning og høyere utdanning. Dette innebærer blant annet at norske forskningsmiljøer må settes i stand til å møte internasjonal konkurranse og holde et høyt internasjonalt nivå. Forskning og høyere utdanning er sektorovergripende og av stor samfunnsmessig betydning, og må prioriteres deretter. For Venstre er det å satse på forskning og høyere utdanning å investere i framtida – på vei inn i kunnskaps- og lavutslippssamfunnet.

UTFORDRING: Kun 40 mill. kroner av en «økning» på 1,4 mrd. til FoU går til næringsrettet forskning i forslaget til statsbudsjett for 2013.

Økonomiske oppgangstider i forkant av den forrige finanskrisen muliggjorde en forsterket satsing på kunnskap og FoU. Det skjedde dessverre ikke. Regjeringspartiene – som både i opposisjon, valgkamper og gjennom Soria Moria-erklæringer har erklært at de vil satse på kunnskap – har så langt presentert åtte statsbudsjett som samlet sett i liten grad følger opp ambisjonsnivået som er nødvendig og som sektoren etterspør. Den rødgrønne regjeringen har stått for en svært defensiv og lite framtidsrettet politikk innenfor kunnskapsfeltet, og konsekvensen av dette kan blant annet bli mindre verdiskaping, færre nye arbeidsplasser og en lavere evne til å finansiere framtidig velferd.

Venstre stiller seg spesielt undrende til regjeringens forslag om å avvikle forskningsfondet og gaveforsterkningsordningen for forskning, som ble gjennomført i forbindelse med statsbudsjettet for 2012. Begge deler har medført forutsigbarhet og langsiktighet i forskningen. Dessuten med svært sviktende argumentasjon. Argumentasjonen for å avvikle Forskningsfondet var at avkastningen ikke var god nok, samtidig oppretter regjeringen i statsbudsjettet for 2013 en ny fondsordning knyttet til klimatiltak i industrien som tydeligvis gir god nok avkastning. Det samme gjaldt gaveforsterkningsordningen. Daværende statsråd Aasland argumenterte med at man ikke fikk brukt opp alle pengene så derfor avviklet man likegodt ordningen (!):

«Det er to viktige grunner til at vi har foreslått å avvikle gaveforsterkningsordningen. Vi så at pengene vi bevilget årlig, ikke ble brukt opp. For det andre er vi litt usikre på hvor godt vi har truffet med ordningen. Det er usikkert om den har bidratt til å øke gavene fra private givere til forskning.»⁶

Venstre stiller seg fortsatt uforstående til påstanden om at ordningen ikke har bidratt til å øke gavene fra private givere til forskning. Mellom 2006 og 2012 har privatpersoner, bedrifter og stiftelser gitt ca. 1 289 mrd. kroner til forskning ved ulike offentlige institusjoner. Gavene har ført til at staten har lagt 322 mill. kroner på toppen i gaveforsterkning. Det er således helt åpenbart at gaveforsterkningsordningen har vært essensiell for å bidra til en rekke viktige FoU-prosjekter i Norge.

Derfor vil Venstre:

- Gjeninnføre Forskningsfondet og styrke og gjeninnføre gaveforsterkningsordningen til forskning.
- Styrke SkatteFUNN-ordningen.
- Innføre skattefritak for alle forskningsinstitusjoner som mottar statlig basisbevilgning.
- Øke innsatsen når det gjelder næringsrettet forskning og ressursforskning med 220 mill. kroner.
- Øke innsatsen når det gjelder miljø- og klimaforskning med 185 mill. kroner.
- Tilføre Forskningsrådet 50 mill. kroner i frie midler.
- Bevilge 75 mill. kroner til nytt forskningsutstyr.
- 50 nye nærings-PhD.

⁶ Dagens Næringsliv, 17. oktober 2011

Det faktum at flere vil ta høyere utdanning representerer en kjempemulighet for å styrke Norge som kunnskapsnasjon. Det er imidlertid behov for en konkret og forpliktende plan for hvordan vi skal møte utdanningsetterspørselen og samtidig opprettholde kvaliteten, og det er behov for å styrke institusjonenes handlingsrom. Ingen av disse delene finnes i regjeringens forslag til statsbudsjett. Det er imidlertid viktig å understreke at det ikke nytter å opprette studieplasser med mindre man samtidig styrker institusjonene gjennom økte basisbevilgninger. Institusjonene vil fortsatt slite med knappe rammer i 2013.

UTFORDRING: Søkerallet til høyere utdanning økte med 7 150 fra 2011 til 2012, uten at dette er fulgt opp med en nødvendig økning av nye studieplasser.

Derfor foreslår Venstre:

- 2 000 nye studieplasser.
- Styrket basisfinansiering av UH-sektoren med 200 mill. kroner.
- 500 nye stipendiat-stillinger.
- 100 nye post.doc-stillinger.
- Oppstarts- og prosjektbevilgning til en rekke nye undervisningsbygg.

Kunnskapssamfunnet krever omlegging til et nytt nærings- og arbeidsliv i Norge. For Venstre er det et selvstendig mål at flere starter egen bedrift. Vi vil derfor legge bedre til rette for dem som vil skape en arbeidsplass for seg selv og andre. Å senke skatten på arbeid er en viktig del av den nye kunnskapsøkonomien. Venstre vil også satse sterkt på forskning, nyskaping og kompetanseheving i det eksisterende næringslivet og vri den offentlige næringspolitikken fra strukturbevaring til fornyelse og nyskaping. Kunnskap er det viktigste Norge kan satse på i tiden som kommer, og at en slik satsing innebærer en sikring av framtidig verdiskaping, velferd, demokrati og danning. For Venstre er det et mål at Norge skal være en førsteklasses kunnskapsnasjon. Dette forutsetter at man sikrer gode og stabile rammebetingelser for grunnopplæring, høyere utdanning og forskning og en vilje til å legge til rette for gründerskap og innovasjon som er en helt annen enn den som preger dagens regjering.

Studenter

Venstre vil legge til rette for en bedre hverdag for studentene. Det må være mulig å være student på heltid og det er samfunnsøkonomisk lønnsomt at flest mulig av de som ønsker det får plass på høyskoler og universitet – og gjennomfører studieløpet på tilnærmet normert tid. Venstre mener videre at det er bra om norske studenter velger å studere i andre land og vil legge til rette for at det er mulig for flere. Det er også viktig at det er gode velferdsordninger og at bygges nok studentboliger i de største universitets- og høyskolebyene.

Derfor foreslår Venstre:

- Å innføre 11 måneders studiestøtte.
- Indeksregulering av studiestøtten fra 2005.
- Utviding av Lånekassens sykelønnsordning til 12 måneder.
- 1 000 nye studentboliger årlig (ut over regjeringens forslag).
- Endre dagens ordning med et ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd, men langt bedre stipend.
- Å utvide Lånekassens studiestøtte-ordninger til flere land, bl.a. ikke-vestlige.
- 2 000 nye studieplasser.

Grunnoplæringen

En offentlig skole av høyest mulig kvalitet er Venstres førsteprioritet på veien mot kunnskapssamfunnet. Hovedoppgaven i norsk skole er å forbedre kvaliteten i kunnskapsformidlingen. En skole for kunnskap og like muligheter krever faglig sterke lærere. Derfor vil Venstre gi alle lærere tid og ressurser til faglig påfyll gjennom systematisk etter- og videreutdanning. Vi vil ha en god skole for elevene. Derfor satser vi på læreren.

UTFORDRING: Med regjeringens forslag til bevilgninger vil det ta mellom 30 og 40 år å gi alle lærere i norsk skole en eller annen form for etter- og videreutdanning.

Elevene må følges tettere opp de første skoleårene og opplæringen i basisfagene lesing, skriving og regning må styrkes. Venstre vil gjøre lærerutdanningen bedre, og i tillegg tilby alle som er lærere i dag en systematisk videreutdanning og gi lærerne bedre arbeidsforhold i skolene. Det er også viktig at læreren får frigjort mest mulig tid til undervisning og ikke bruke fullt så mye ting til de andre utfordringer i og rundt klasserommet. Venstre foreslår derfor å styrke rådgivningstjenesten og ikke minst til flere spesialpedagoger og mer skolehelsepersonell. Venstres mål er 1000 nye helsesøstre, kuratorer og psykologer i skolen de kommende fire årene.

Mange ulike instanser i kommunene skal ta seg av det forebyggende arbeidet knyttet til barn og unge med problemer, uten noe koordinerende eller overordnet styring. Venstre ønsker å styrke forebyggingsarbeid og samhandling på en rekke områder for å forhindre fattigdom og gi alle så like levekår som mulig. For å gjøre samarbeidet bedre vil Venstre prøve ut prosjekter med koordinering av barnevern, helsetjeneste og skole rundt den enkelte elev for å redusere frafall i skolen.

En del elever i norsk skole har lese- og skrivevansker. I en stadig mer teoribasert skole kan dette føre til manglende kompetanse og dermed vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet. For å motvirke dette foreslår Venstre også her å igangsette en prøveordning med prosjektstøtte for ytterligere å hjelpe elever med lese- og skrivevansker.

Venstre mener at leksehjelp er et viktig tiltak som gir bedre tilrettelegging av opplæringen for den enkelte elev. Dette forutsetter imidlertid at leksehjelpen er riktig innrettet. Dagens ordning kan i beste fall karakteriseres som en uklar ordning som er «pådyttet» skoleeierne. Venstre mener at det er betenkelig å innføre en lovfestet ordning som skal gi leksehjelp med ufaglærte, og endog binde denne opp i leksehjelp kun for 1.-4. trinn når mange elever, foreldre og skoler ser det som mer hensiktsmessig med leksehjelp på ungdomstrinnet. Venstre vil derfor erstatte dagens ordning med en ordning i regi av skoleeiere og frivillige organisasjoner, hvor kommunene skal være den koordinerende part og kunne finne løsninger ut fra sine utfordringer.

Derfor foreslår Venstre:

- Å bevilge 412,5 mill. kroner i ulike tiltak for etter- og videreutdanning av lærere.
- 75 mill. kroner til rekrutteringstiltak for å få flere til å fortsette i læreryrket og rekruttere nye grupper inn i skolen.
- 250 nye helsesøstre, kuratorer og psykologer i skolen.
- Styrking av rådgivningstjenesten med 25 mill. kroner.

- Endre leksehjelpsordningen fra «obligatorisk» 1-4 trinn til en fleksibel ordning for hver skole og kommune.
- Endre innretningen av tilskuddsordningen for økte lærertetthet i ungdomsskolen slik at den ikke straffer «flinke» kommuner og belønner «dårlige».
- Å opprette en tilskuddsordning for samarbeidstiltak mellom skole og barnevern.
- Et pilotprosjekt for barn og unge med skrivevansker.
- Å starte arbeide med å gjøre alle skoler universelt utformede innen 10 år.
- Utviding av rammene for rentekompensasjon til vedlikehold av skole- og svømmeanlegg med 5 mrd. kroner.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2013 en samlet bokført satsing på forskning og utdanning med om lag 3,2 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 2: Økt satsing på forskning og utdanning

Tiltak for økt kompetanse og rekruttering av lærere	487,5
Flere spesialpedagoger og helsepersonell i skolen	125,0
Diverse tiltak i skolen: Rådgivning, leksehjelp, skrivevansker	250,0
2 000 flere studieplasser	100,5
Basiskompensasjon UH-sektoren	200,0
Gjennføre tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-ordningen	40,0
Økte beløpsgrenser SkatteFUNN ⁷	0,0
Næringsrettet forskning	200,0
Skattefritak, forskningsinstitusjoner	40,0
500 nye stipendiat-stillinger	151,0
100 nye post.doc-stillinger	30,2
Norges Forskningsråd: Utstyrsetterslep, nærings-PhD, gaveforsterkningsordning mv.	192,6
Forskning klima/miljø	185,0
Øvrig forskning, andre dep.	30,0
Div. satsinger (voksenopplæring mv.)	86,3
Oppstarts- og prosjektbevilgninger m.m. UH-sektoren	156,4
Bedret studiefinansiering, flere studentboliger og studentvelferd (indeksing + Freshman-år mv, rett til 11 mnd studiestøtte ⁸)	336,0
Universell utforming, undervisningsbygg	225,0
Forsknings- og utviklingskontrakter, Innovasjon Norge	50,0
Ungt Entreprenørskap	5,0
Økt lærlingtilskudd + arbeidsgiveravgiftsfritak lærlinger	292,0
<i>Et nytt forskningsfond under SPU</i>	<i>100 000,0</i>
SUM FORSKNING OG UTDANNING (eks. fond)	3 182,5

⁷ Endringene når det gjelder 11 måneders studiestøtte får først effekt sommeren 2014. Den påløpte effekten (helårseffekten på statsbudsjettet i 2013) er på om lag 577,6 mill. kroner.

⁸ Endringene i SkatteFUNN virker etterskuddsvis. Den påløpte effekten (helårseffekten på statsbudsjettet i 2014) er på om lag 348 mill. kroner.

MILJØ- OG KLIMAVENNLIGE LØSNINGER

Venstre vil bevare naturen, miljøet og ressursene våre for å sikre oss selv og våre etterkommere en ren framtid. Det er krevende, men gir også nye muligheter. Norge må ta de avgjørende skrittene fra å være en fossilnasjon til å bli et miljøpolitisk foregangsland. Norge må være i front med å satse på fornybar energi, utvikle og ta i bruk ny teknologi. Vi må skape nye grønne arbeidsplasser og gjøre det både enkelt og rimelig å være miljøvennlig.

En utslippsfri samferdselssektor

Venstre vil ha en utslippsfri samferdselssektor med en grønnere bilpark. Det skal også lønne seg å reise kollektivt både økonomisk og tidsmessig. Bedre kollektivtilbud gjør det enklere å reise og det er bra for klimaet. Derfor vil Venstre ha et bedre, billigere og hyppigere kollektivtilbud. Og derfor er dette en av hovedsatsingene i Venstres alternative statsbudsjett for 2013.

Derfor foreslår Venstre:

- Skattefritak for månedskort på kollektivtransport betalt av arbeidsgiver.
- Momsfritak for leasing av el-bil og på batterier til el-biler.
- Et nytt tilskuddsprogram for flere hurtigladestasjoner for el-biler på 50 mill. kroner.
- Reduserte satser når det gjelder kilometersats i reisefradrag og skattefri. kilometergodtgjørelse knyttet til reiser med privatbil.
- Styrking og utvidelse av belønningsordningen for kollektivtransport med 200 mill. kroner.
- En ny tilskuddsordning til særskilte kollektivtransport-tiltak i storbyområder.
- Økt satsing på jernbane; både drift, vedlikehold og investering på 550 mill. kroner.
- Opprettelsen og oppkapitalisering av InterCity AS for å få fortgang i arbeidet med å bygge ut InterCity-trianglet for hurtiggående jernbane mellom de største byene på Østlandet.

En ambisiøs miljøpolitikk

Venstre ønsker en ambisiøs miljøpolitikk med mål om å sikre livsgrunnlaget for kommende generasjoner og skape likeverdige muligheter for alle. Det er et grunnleggende liberalt verdisyn å skape et økologisk likt utgangspunkt for alle generasjoner og i alle land. Og det er definitivt en politikk som setter folk først. Det å ta vare på naturen; jord, luft, vann og det biologiske mangfoldet, er avgjørende for vår eksistens og har verdi i seg selv. Venstres mål er et samfunn uten forurensning, der ressursene forvaltes til beste for oss som lever nå - og for framtidige generasjoner. Venstre vil gjøre Norge til et miljøpolitisk foregangsland; vi skal utvikle miljøteknologi og finne løsninger som også andre kan benytte. En slik omstilling er krevende, men gir nye muligheter. I en verden hvor miljøproblemene blir tydeligere, vil miljøbedrifter bli morgendagens vinnere. Det viktigste generelle miljøvirkemiddelet Venstre vil ta i bruk, er overgang fra mindre skatt på arbeid til mer skatt på miljøskadelig atferd.

Derfor foreslår Venstre:

- Et reelt og varig skattesifte fra rød til grønn skatt på om lag 9 mrd. kroner.
- Egne og bedre skattesatser og beløpsgrenser når det gjelder avskrivningsregler og SkatteFUNN knyttet til klima- og miljøgevinst.
- Momsfritak for økologisk mat.
- Styrking av miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge med 75 mill. kroner.

- Oppretting av et eget investeringselskap «Klimatek» for investering i klimavennlig norsk næringsliv og innovasjon.
- Økt satsing på miljø- og klimaforskning med 185 mill. kroner.
- Økt statlig erverv av friluftsområder.
- Økte bevilgninger til opprydning av gammel forurensing.
- Innføring av panteordning for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy.
- Ingen petroleumsaktivitet i sårbare områder som ved Jan Mayen.

Et klimavennlig samfunn

Venstre vil omstille Norge til et klimavennlig samfunn, samtidig som vi opprettholder en velfungerende og sikker energiforsyning. Skal vi løse de internasjonale klimautfordringene, kreves det at rike land som Norge tar en lederrolle i arbeidet med å vise fattigere land at det er mulig å kombinere lave utslipp med et høyt velstands- og velferdsnivå. Norge har store muligheter til å legge om energibruken, ta i bruk ny miljøteknologi i energiforsyningen og industrien samtidig som dette kan bidra til å skape nye bedrifter og arbeidsplasser.

Det var positivt at det ble bred enighet om klimaforliket, [avtalen om St.meld. nr. 21 \(2011-2012\) Norsk Klimapolitikk](#), men det er langt mindre positivt at regjeringen i sitt budsjettforslag fremdeles ligger langt etter i arbeidet med å få økonomien inn på en kurs som gjør at målene i klimaforliket ligger an til å bli nådd. Venstre mener virkemiddelbruken i norsk klimapolitikk bør deles i to, ett sett virkemidler for sektorer som ikke er omfattet av det europeiske kvotemarkedet ETS, og ett sett virkemidler for sektorer som er omfattet av kvotemarkedet. I tillegg må vi fokusere på virkemidler som tar ut energieffektiviseringspotensialet, få på plass mer fornybar energi og sørger for en mer robust energiinfrastruktur.

Derfor foreslår Venstre:

- Å innføre et skattefradrag på inntil 50 000 kroner for energieffektiviseringstiltak i egen bolig.
- Å likestille reglene for norsk og svensk «grønn» kraftproduksjon gjennom bedre avskrivningsregler.
- Skrote alle norske CO₂-kvoter i det europeiske kvotemarkedet.
- Avvikle de fleste fritak for CO₂-avgift.
- Å opprette en egen tilskuddsordning for utvikling av varmeenergi på 100 mill. kroner.
- Styrking av Energifondet med 100 mill. kroner.
- Oppretting av et demoanlegg for vindkraft til havs.
- Økning av kapitalen i grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering med 5 mrd. kroner.
- Å si opp avtalen om fullskala CO₂-fangstanlegg på Mongstad og heller bruke ressursene på å gå videre med CO₂-fangstanlegget på Kårstø, erstatte det gamle kullkraftverket på Svalbard med et nytt kullkraftverk med CO₂-fangst og lagring og å utlyse en konkurranse der målet er å finne det mest egnede prosjektet for å utvikle teknologi for CO₂-fangst fra industrielle utslipp.
- En dobling av CLIMIT-programmet (forskning på fangst og lagring av CO₂).

I statsbudsjettet skriver regjeringen at hovedvirkemidlene i Norges klimapolitikk er avgifter og omsettelige utslippskvoter. Problemet til regjeringen er at de ikke er villig til å ta avgiftene i bruk for å få ned utslippene, noe forslaget til statsbudsjett for 2013 viser med all tydelighet. I stedet for å øke avgiftene reduseres miljøavgiftene samlet med ca. 30. mill. kroner om vi ser bort fra økningen i CO₂-avgiften for petroleumssektoren som var en del av klimaforliket. Og

når det gjelder omsettelige utslippkvoter har regjeringen så langt vært langt mer aktive med å selge utslippkvoter i EUs kvotesystem enn å kjøpe godkjente klimakvoter gjennom FN. Så langt har dermed den norske kvotepolitikken bare bidratt til to ting: Økte inntekter til statskassen og økte globale klimautslipp. Venstre vil ha en slutt på en slik politikk og foreslår derfor en skrotning av norske klimakvoter i tråd med det som miljøvernminister Bård Vegar Solhjell har skrevet brev til EU og bedt EU om å gjøre, men som han av uforståelige årsaker mener at Norge skal slippe unna.

UTFORDRING: I perioden 2007-2012 er det bevilget 3,53 mrd. kroner til kvotekjøp. Bare ca. 575 mill. kroner er faktisk brukt.

Dessverre er hovedinntrykket av den samlede miljøinnsatsen i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2013 et langt forsvar av den profilen olje- og energiminister Ola Borten Moe er den største eksponent for: «*Svaret er olje, hva er spørsmålet?*».

Venstre viser til at regjeringen i statsbudsjettet legger opp til en storstilt oljeaktivitet i sårbare områder som utenfor Jan Mayen og kaller det en «satsing».

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2013 en samlet bokført satsing på miljø- og klimatiltak med ca 4,45 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 3: Økt satsing på miljø- og klimatiltak

Forskning klima/miljø	185,0
Støtte miljøorganisasjoner, LMDs budsjett	0,3
Fartøyvern	46,0
Villaks	50,0
Erverv av friluftsområder	20,0
Opprydningstiltak, KLIF	25,0
Vrakpantordning for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy	52,0
Oljevernberedskap	60,0
Klimatek (investeringsselskap)	145,0
Miljøteknologi-ordningen	75,0
Energifondet	100,0
Tilskudd til utvikling av varmeenergi	100,0
MET-senteret (Havvindmøller)	30,0
Tilskuddsprogram for ladestasjoner, el-biler	50,0
Jernbane	558,5
Øvrige kollektivtransporttiltak	350,0
Belønningsordning, sykkel + sykkelveier etc	125,0
Mindre salg/sletting av klimakvoter	345,0
Skattefritak for arbeidsgiver-finansiert månedskort, kollektivtransport	1 830,0
Skattefradrag for energieffektiviseringstiltak i egen bolig	100,0
Momsfritak for økologiske produkter	200,0
<i>Etablering av Intercity AS</i>	<i>3 000,0</i>
<i>Investeringsskapital, Klimatek</i>	<i>500,0</i>
<i>Kulturminnefondet</i>	<i>200,0</i>
<i>Fondet for fornybar energi</i>	<i>5 000,0</i>
<i>Økte grønne skatter og avgifter</i>	<i>8 945,0</i>
SUM MILJØ, KLIMA ETC. (eks. fondsavsetning og skatt)	4 446,8

FÆRRE FATTIGE BARN

Fattigdom rammer enkeltmennesker – ofte uventet og tilfeldig, og av sammensatte årsaker. En del mennesker er varig ute av stand til å skaffe seg en inntekt de kan leve av. De skal ha et støttenivå som gir mulighet til et verdig liv. Støtteordninger som er avgjørende for barns livsvilkår, skal være rause. Venstres førsteprioritet er å bekjempe fattigdom og helseproblemer hos barn og i barnefamilier.

UTFORDRING: Over 102 000 barn vokste i 2010 opp i lavinntektsfamilier i Norge. Fire av ti fattige barn har innvandrerbakgrunn.

Venstre er skuffet over at regjeringen, til tross for gjentatte løfter og selvkritikk, ikke tar kamp mot fattigdom mer alvorlig. I valgkampen 2009 tok Venstres daværende leder Lars Sponheim til orde for et felles løft for å bekjempe barnefattigdom i Norge. Alle partier responderte positivt, men da Stortinget behandlet [Representantforslag 8:2 S \(2009–2010\)](#) fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Abid Q. Raja om en tiltakspakke for å begrense og bekjempe fattigdom blant barn, viste det seg dessverre at dette kun var valgløfter uten reelt innhold. Forslagene framsatt i det nevnte representantforslag ble avvist under henvisning til fordelingsmeldingen. Under debatten om forslaget (19. mars 2010) sa bl.a. representanten Anette Trettebergstuen fra Arbeiderpartiet at:

«Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med en fornyet innsats mot fattigdom i den varslede stortingsmeldingen.»

Venstre konstaterer at det ikke var noen fornyet satsing mot fattigdom i fordelingsmeldingen, men en opplisting over det regjeringen har gjort de siste 6 årene - og som beviselig har ført til flere fattige barn og barnefamilier, ikke færre. Det ble så langt vi kan se ikke lansert ett nytt tiltak mot fattigdom i en melding på 116 sider. Det mest konkrete løftet var at:

«Regjeringen vil i forbindelse med de årlige statsbudsjettene vurdere behovet for kortsiktige og mer målrettede tiltak overfor særlig utsatte grupper.» (side 10),
at:

«Aktuelle departementer arbeider nå med å vurdere forslagene fra utvalget og innspillene fra høringsrunden» (Om tiltak for utsatte barn og unge side 60)

og

«Regjeringen vil derfor utrede disse spørsmålene videre og vurdere behovet for eventuelle tiltak» (om grunnskole og SFO, side 101).

Det er nærliggende å konkludere med at det er viktigere for regjeringen og regjeringspartiene å bekjempe rikdom enn å bekjempe fattigdom. I så måte har regjeringen på sett og vis lyktes gjennom å ha gjort det mindre lønnsomt å eie, drive og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser. Etter Venstres syn må det unektelig være et paradoks for en regjering som lovet å avskaffe fattigdommen, at det etter over sju års regjeringstid har blitt flere fattige barn i Norge. Ifølge [NAV](#) er antallet barn som lever i lavinntektsfamilier mer enn 102 000. I perioden fra 2008 til 2010 tilhørte 74 300 barn i Norge husholdninger som hadde vedvarende lav inntekt. Det er 6 500 flere enn da denne regjeringen overtok makten i 2005. Det virker heller ikke som om regjeringen helt tar alvor et inn over seg. Søker man i finansdepartementets pressehefte om statsbudsjettet for 2013 på ordet «fattigdom», får man null treff. En ikke-prioritert oppgave i 2013, heller.

I valgkampen 2005 – dokumentert i filmen «Oljeberget» - fikk statsministeren et spørsmål om hvorfor det er behov for en ny regjering. På det spørsmålet svarer statsministeren – svært presist:

«Aldri har en regjering brukt mer penger enn den sittende regjering, allikevel har tallet på fattige barn økt. Det alene er en god nok grunn til å skifte regjering 12. september 2005».

Den samme argumentasjon er etter Venstres syn en minst like god nok grunn til å skifte regjering den 9. september 2013.

Det er store forskjeller fra kommune til kommune når det gjelder satsene for sosialhjelp og hvorvidt kontantstøtte og barnetrygd regnes inn i inntektsgrunnlaget. Paradokset er at forskning viser at lave sosialhjelpsatser gir flere langtidsbrukere, mens høye sosialhjelpsatser får folk videre i livet. Derfor foreslår Venstre – som en hovedsatsing for å bekjempe fattigdom i barnefamilier – å øke sosialhjelpssatsene med 20 prosent eller tilsvarende en økning på 1 095,- pr mnd for en enslig sosialhjelpsmottaker. Total koster et slikt løft 850 mill. kroner.

En reell fordelingspolitikk

Venstre mener at innføringen av makspris for oppholdsbetaling i barnehager har vært uheldig av flere grunner, men særlig fordi dette grepet faktisk har ført til at flere lavinntektsfamilier har fått økte utgifter til barnehageplass. Mens kommunene har redusert de høyeste barnehagesatsene ganske kraftig, har flere av dem satt opp satsene for familier med de laveste inntektene. Færre kommuner enn tidligere graderer nå betalingen ut ifra foreldrenes inntekt. Det samme gjelder for oppholdsbetaling når det gjelder SFO. Svært få kommuner har inntektsdifferensiert betaling når det gjelder SFO. Det koster det samme uansett om man er rik eller fattig.

UTFORDRING: Det er bare 94 norske kommuner som har differensiert oppholdsbetaling i barnehage basert på foreldrenes inntekt. Nesten ingen kommuner har differensiert oppholdsbetaling på SFO.

Venstre mener at inntektsgradert foreldrebetaling gir god fordelingsvirkning, og dermed er et viktig grep for å bekjempe fattigdom. Venstre foreslår derfor å innføre inntektsgradert foreldrebetaling i barnehage og SFO. Som det framgår av tabellene under vil det innebære en noe økt foreldrebetaling for de familiene med høyeste husstandsinnkomst (over 750 000,-), og en betydelig lettelse for de med lavest inntekt (under 300 000,-).

Tabell A: DIFFERENSIERT OPPHOLDSBETALING BARNEHAGER per måned

	Inntekt til og med kr 164 244 (2G)	Inntekt mellom kr. 164 245 og 300 000,-	Inntekt mellom kr. 300 001- og 750 000,-	Inntekt over 750 001,-
1. barn	500,- (700,-)	1 500,- (2 140,-)	2 330,- (2 330,-)	2 700,- (2 330,-)
2. barn (30 %)	500,- (700,-)	1 050,- (1 498,-)	1 631,- (1 631,-)	1 890,- (1 631,-)
3. barn (50 %)	500,- (700,-)	750,- (1 070,-)	1 165,- (1 165,-)	1 350,- (1 165,-)

Sammenligningsgrunnlaget i tabellen over er dagens satser for Oslo kommune (som er en av bare 94 kommuner som har differensiert oppholdsbetaling) som er satt inn med kursiv og i parentes.

Som utgangspunkt for regnestykket er det lagt til grunn at dette blir veiledende satser i alle kommuner og at kommunene får overføringer tilsvarende disse prisene (økte overføringer tilsvarende 76,5 mill. kroner). Kommunene står fortsatt fritt (slik 94 kommuner gjør i dag) til å foreta ytterligere prisreduksjon for de med minst inntekt om de skulle ønske det.

Tabell B: DIFFERENSIERT OPPHOLDSBETALING SFO per måned

	Inntekt til og med kr 164 244 (2G)	Inntekt mellom kr. 164 245 og 300 000,-	Inntekt mellom kr. 300 001- og 750 000,-	Inntekt over 750 001,-
Heldag	550,- (2 085,-)	1 000,- (2 085,-)	2 085,- (2 085,-)	2 400,- (2 085,-)
Halvdag	350,- (1 290,-)	650,- (1 290,-)	1 290,- (1 290,-)	1 625,- (1 290,-)

Sammenligningsgrunnlaget i tabellen over er dagens gjennomsnittlige oppholdsbetaling for alle barn som er satt inn med kursiv og i parentes. Det er verd å merke seg at enkelte kommuner tilbyr gratis SFO, mens prisen i den dyreste kommunen var 3 192 kroner for heldags plass per måned. Det er svært få kommuner som opererer med inntektsdifferensiering når det gjelder SFO.

Som bakgrunn for regnestykket er det lagt til grunn at dette blir veiledende satser i alle kommuner og at kommunene får overføringer tilsvarende disse prisene (47,2 mill. kroner).

Alle beregninger når det gjelder differensiert oppholdsbetaling er gjort med utgangspunkt i [SSBs rapport 34/2011: Barnefamiliers tilsynsordning](#) og [SSBs rapport 26/2012: Simulering av effekter av endringer i foreldrebetaling i barnehager og skolefritidsordning](#).

Venstre forslår videre en provenynøytral omlegging av barnetrygden. En slik omlegging kan se ut om lag som i tabellen under.

Tabell C: PROVENYNØYTRAL OMLEGGING AV BARNETRYGD per måned

Inntekt	Gjennomsnittlig barnetrygd per barn (kr) Dagens ordning	Gjennomsnittlig barnetrygd per barn (kr) Ny ordning
Inntekt inntil 300 000,-	1 080,-	1 620,-
Inntekt inntil 450 000,-	1 060,-	1 060,-
Inntekt over 450 000,-	1 080,-	550,-
Alle:	1 073,-	1 073,-

Som følge av Venstres forslag til endringer i skattesystemet, forslag om en betydelig opptrapping av sosialhjelpssatsene og forslag til gradert oppholdsbetaling i barnehage og SFO og omlegging av barnetrygden kan fattige familier få rundt 2 000 kroner mer per måned å rutte med, hvilket for mange kan være helt avgjørende for en langt bedre hverdag og et langt skritt bort fra fattigdom.

Tabellene under viser to tenkte eksempler som følge av Venstres alternative statsbudsjett 2013:

Eksempel I: Enslig sosialhjelpsmottaker, ett barn (5 år), bosatt i Oslo.

	Bedret økonomi per måned	Bedret økonomi per år
Økte sosialhjelpssatser + 20 %	1 650,-	19 800,-
Differensiert barnetrygd	540,-	6 480,-
Differensiert oppholdsbetaling, barnehage	200,-	2 200,-
SUM:	2 390,-	28 480,-

Eksempel II: Enslig forsørger, 2 barn (4 og 8 år), lønnsinntekt 300 000,-, bosatt i Oslo

	Bedret økonomi per måned	Bedret økonomi per år
Differensiert barnetrygd	1 080,-	12 960,-
Differensiert oppholdsbetaling, barnehage	640,-	7 040,-
Differensiert oppholdsbetaling, aktivitetsskole (SFO)	-10,-	-110,-
Økt særfradrag, enslig forsørger	43,-	518,-
Omlegging minstefradrag/personfradrag/trygdeavgift	151,-	1 818,-
SUM:	1 904,-	22 226,-

Derfor foreslår Venstre:

- Differensiert foreldrebetaling i barnehage og SFO.
- Inntektsgradert omfordeling av barnetrygden.
- Økte sosialhjelpssatser med 20 prosent.
- Økte tilskudd til frivillige organisasjoner som driver aktiviteter overfor fattige barn.
- Økt bruk av gratis kjernetid i barnehager i områder med stor innvandrerandel.
- Gratis helsehjelp til fylte 18 år og tannhelse fram til fylte 20 år.
- Å styrke det kommunale barnevernet.
- En ordning med boligtilskudd til etablering av utleieboliger og innføring av ordning med «hjemkjøp» av boliger.

Flere inn på arbeidsmarkedet

Arbeid er viktig for å unngå fattigdom. Arbeid og tilknytning til arbeidsliv har dessuten både helsemessige og sosiale gevinster. I framtiden vil Norge ha et stort arbeidskraftbehov. Andelen eldre vil stige kraftig i forhold til yrkesaktive. Nesten 25 prosent av innbyggerne i Norge i 2050 vil være 65 år eller eldre. Venstre mener vi må møte denne utfordringen med en målrettet politikk for å få flere hender i arbeid.

Det er viktig å legge til rette for yrkesaktivitet for de med redusert arbeidsevne. Mange som ikke kan arbeide i full stilling, kan likevel gjøre en betydelig innsats for eksempel i deltidsstillinger, tidsbegrensede oppdrag, gjennom tilpassede arbeidsoppgaver osv. Godt under halvparten, 41 % av funksjonshemmede i aldersgruppen 16-66 år deltar i arbeidslivet. Til sammenligning er andelen sysselsatte i hele befolkningen på nær 75 %. Samtidig viser undersøkelser fra bl.a. SSB at blant de 307 000 ikke-sysselsatte funksjonshemmede var det om lag 27 prosent som oppgav at de ønsket arbeid.

Derfor foreslår Venstre:

- 2 000 flere «varig tilrettelagte» tiltaksplasser.
- 100 ekstra traineeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen.
- 20 mill. til ulike tiltak for å hjelpe vanskeligstilte inn i arbeidsmarkedet.
- Økt tilskudd til sosialt entreprenørskap.
- Styrke ordningen med funksjonsassistanse i arbeidslivet.
- Styrke ordningen med tilretteleggingstilskudd for arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne.
- Både å øke lærlingtilskuddet og å fjerne arbeidsgiveravgiften for lærlinger.
- Satse målrettet på ulike tiltak for å hindre drop-out fra videregående skole.
- Mer fleksible regler når det gjelder permittering.
- Forskutting av uføreforhøret, slik at det allerede fra 2013 i langt større grad blir mulig å arbeide etter evne og kombinere det med uføreytelser.
- Universell utforming av alle skolebygg i løpet av 10 år.

Rus, rehabilitering og psykiatri

Sosial ulikhet i helse er et voksende problem og henger sammen med fattigdom. Det er derfor svært viktig for å bekjempe fattigdom at det satses på forebyggende helsehjelp og behandling til dem som alt for ofte faller utenfor også i helsevesenet. Venstre har derfor valgt en omfattende satsing på helsesøstertjeneste, rehabilitering, rus og psykiatri i vårt alternative statsbudsjett. Som en del av en slik opptrapping må det satses mer på helsehjelp for rusavhengige; både forebygging, avrusning, behandling og ettervern/rehabilitering – nasjonalt og lokalt.

UTFORDRING: 2700 mennesker står i kø for rusbehandling, samtidig er det lagt ned flere private rusbehandlingsplasser pga av regjeringens uvilje mot å bruke private løsninger. 13 000 mennesker står i kø for psykisk hjelp. Det er registrert 1 400 brudd på behandlingsgarantier.

Derfor foreslår Venstre:

- Styrking av helsesøstertjenesten. 1000 nye helsesøstre de neste fire årene.
- Å øke tilskudd til organisasjoner og kommuner som driver aktiv rusmiddelforebygging.
- Å kjøpe ledig behandlingsskapasitet hos ideelle og private rus-institusjoner.
- 50 mill. kroner for å styrke akuttavrusningstjenesten i helseforetakene.
- 100 mill. kroner til ulike rehabiliteringstiltak.
- Å beholde øremerkingen av midler til rus-tiltak i kommunesektoren.
- Styrking av den legemiddelassisterte rehabiliteringen (LAR) med 50 mill. kroner
- Å øke tilskuddene til frivillige organisasjoner som driver oppfølging, omsorg og rehabilitering av personer med rusproblemer.
- Styrking av det psykiske helsearbeidet i kommunene med 100 mill. kroner.
- Økning i tilskuddet til Fontenehusene (lavterskeltilbud til mennesker med omfattende psykiske problemer) med 15 mill. kroner.
- Styrking av rehabilitering og habilitering i kommunene.
- Gjennføre regelen om at rus og psykiatri skal være prioritert i spesialisthelsetjenesten.

Samlet innebærer Venstres forslag til alternativt statsbudsjett for 2013 en samlet bokført satsing på fattigdomsbekjempelse på over 2,3 mrd. kroner som følger (alle tall i bokført mill. kroner):

Tabell 4: Tiltak for å bekjempe fattigdom

Div. tiltak for personer med nedsatt funksjons- og arbeidsevne (omfordeling tiltaksplasser (84) tiltak for vanskeligstilte (25), sosialt entreprenørskap (10), funksjonsassistanse i arbeidslivet (20), tilretteleggingstilskudd (20))	159,0
Tiltak for å hindre drop-out (skole på byggeplassen m.m.)	20,0
Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0
Diverse boligtilskudd (inkl. hjemkjøp)	55,0
Tilskudd til frivillige org. (aktiviteter for fattige barn + innvandrerg.)	30,0
Omsorgslønn for foreldre med funksjonshemmede barn	75,0
Samarbeidstiltak skole/barnevern/rådgivning	50,0
Pilotprosjekt barn/ungdom med skrivevansker	25,0
Leksehjelp	175,0
Rehabilitering	130,0
Rusomsorg (forebygging (25), div tiltak helseforetak (150), frivillige org (20))	195,0
Psykisk helsearbeid i kommunene	100,0
Tilskudd til Fontenehusene (lavterskeltilbud til personer med psykiske problemer.)	15,0
Gratis helsehjelp 16-18 år	58,0
Styrking av helsesøstertjenesten	75,0
Flere spesialpedagoger	50,0
Styrket barnevernsutdanning	44,7
Tilskudd til gradert foreldrebetaling, barnehager og SFO	123,7
Gratis kjernetid i barnehager	40,0
Økte sosialhjelpssatser, 20 pst	850,0
Gratis tannlege 18-20 år	40,0
Differensiert barnetrygd (provenynøytral omlegging)	0,0
SUM FATTIGDOMSBEKJEMPELSE	2 325,4

ENKELTE ANDRE SATSINGER

I tillegg til satsingene gjengitt innenfor hovedsatsingsområdene arbeidsplasser, forskning, utdanning og innovasjon, miljø og klima og fattigdomsbekjempelsen i tabellene 1-4 foran, fremmer Venstre i sitt alternative statsbudsjett forslag til en rekke andre satsinger og omprioriteringer. Venstre foreslår bl.a. 2 000 flere sykehjemsplasser, 2 000 flere barnehageplasser slik at flere barn født etter 1.9. får plass, selvstendig opptjeningsrett for fedre og økt adopsjonsstøtte til 1G. Videre foreslår Venstre en økt kultursatsing på om lag 180 mill. kroner, inkludert en økt merverdiavgiftskompensasjon til idrettsanlegg på 100 mill. kroner. Vi foreslår også 500 flere kvoteflyktninger og økte bevilgninger til UDI/politiet for en mer effektiv saksbehandling og raskere returordninger knyttet til asylsøknader. Venstre foreslår videre å sette av en pott på 100 mill. kroner under kommunaldepartementets budsjett for å kompensere kommunene for uforutsette utslag av samhandlingsreformen.

Det vises til vedlegg 1, side 51-59 for detaljert beskrivelse av samtlige forslag.

Venstre foreslår samlet påplusninger og omprioriteringer på om lag 11,6 mrd. kroner i vårt alternativ.

Tabell 5: Andre tiltak og satsinger (utdrag)

Diverse tiltak barnehage (2000 flere plasser, rekruttering, forskning)	168,8
Momskompensasjon, idrettsanlegg	100,0
Div. kultur-tiltak	87,6
Økt adopsjonsstøtte, 1G	12,9
Selvstendig opptjeningsrett fødselspermisjon for fedre ⁹	90,0
2000 flere sykehjemsplasser	122,6
Tiltak for å styrke legedekning på sykehjem	40,0
UDI/Politiet: Økt saksbehandling, raskere retur	100,0
500 flere kvoteflyktninger (netto)	38,8
Diverse fiskeripolitiske tiltak (ressursforskning og næringstiltak)	50,0
Omprioritering til og styrking av det kommunale barnevernet	150,0
Skjønnstilskudd, samhandlingsreformen	100,0

⁹ Bokført beløp. Pga av de fleste fedre tar ut papperm i slutten av perioden er bokført effekt bare 90 mill i 2013, mens fullårseffekten av forslagene (påløpt) er 500 mill. kroner.

ET GRØNNERE OG SUNNERE SKATTE- OG AVGIFTSSYSTEM

Skatter og avgifter er et viktig politisk virkemiddel for å styre adferd. Venstre er derfor skuffet over at regjeringen heller ikke denne gang har benyttet denne anledningen til en kraftigere omlegging av skatte- og avgiftssystemet i en mer miljøvennlig retning. En samlet omlegging av skatte- og avgiftssystemet på om lag 1,5 mrd. kroner siden valget i 2005 er etter vårt syn ikke spesielt dynamisk. Det er i det store og hele vanskelig å se regjeringens mål med skattepolitikken, annet enn at nivået fra året før og året før og året før skal holdes uendret, og en slags symbolpolitikk om «å ta de rikeste».

Konsekvensen av regjeringens skattepolitikk er at statlig og utenlandsk eierskap i norsk næringsliv blir kraftig favorisert, heller enn det spredte, private norske eierskap Venstre ønsker. Spesielt i en tid med en svært urolig og uoversiktlig økonomisk situasjon hos mange av våre handelspartnere og fare for økning i konkurser og arbeidsledighet burde politikken vært lagt om i en retning som belønnet dem som ville investere i ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser, spesielt innenfor områder som klima- og miljøteknologi og ved å stimulere til mer miljøvennlig omstilling i det øvrige norske næringslivet. Tidspunktet for en slik omlegging er definitivt nå. Både det forhold at klimaproblemene er vår tids største politiske utfordring og at regjeringen skal holde det samlede skatte- og avgiftsnivået uendret tilsier en langt mer offensiv omlegging enn regjeringens forsiktige endring av enkelte avgifter.

Venstre foreslår mer skatt på forbruk og helse- og miljøskadelig adferd, og mindre skatt på arbeid, og en slik omlegging fra rød til grønn skatt på om lag 9 mrd. kroner i vårt alternative statsbudsjett for 2013. Venstre foreslår videre endringer og omlegging i skatte- og avgiftssystemet på ytterligere 2,5 mrd. kroner slik at Venstre i sitt alternativ foreslår endringer i regjeringens skatte- og avgiftsopplegg innenfor en ramme på knappe 12 mrd. kroner, med en netto skatte- og avgiftslette på 976 mill. kroner.

I tillegg til en kraftfull omlegging fra rød til grønn skatt hvor miljøavgiftene økes med om lag 9 mrd. kroner, hvor det innføres skattefritak for arbeidsgiverbetalt månedskort på kollektivtransport og miljøinvesteringer i egen bolig og hvor en rekke skatte- og avgiftsarter miljødifferensieres foreslår Venstre to tydelige grep i skattepolitikken.

Det ene er en omlegging av minstefradrag/personfradrag/toppskatt og trygdeavgiften. Trygdeavgiften økes med 0,5 prosent samtidig som proSENTSatsen i minstefradraget økes med 5 prosent og beløpsgrensene i minstefradraget økes betydelig (10 000 kroner), personfradraget økes (1 850 kroner) og innslagspunktet i toppskatten heves (ca. 15 000 kroner). Dette har tre hovedformål. For det første gir det en mer utjevnende effekt (jfr. tabellen på neste side), for det andre bidrar det til å bedre underfinansieringen av Folketrygden og for det tredje stimulerer det til mer arbeid og dermed økte skatteinntekter (dynamisk effekt).

Som det framgår av tabellen på neste side vil en slik omlegging gi netto skattelette til alle arbeidsinntekter under 1 mill. kroner, mens det gir en skatteskjerpelse på inntekter over 1 mill. kroner.

Tabell D: EFFEKTER AV OMLEGGING AV TRYGDEAVGIFT/MINSTEFRADRAG MV.

Inntekt	Økt trygdeavgift 7,8 til 8,3 prosent	Økt prosent-sats, Minstefradrag 40 til 45 prosent	Økt maks-beløp, minstefradrag 81 300,- til 91 300,-	Økt beløp personfradrag 47 150,- til 49 000,-	Økt innslagspunkt toppskatt 509 600,- til 525 000,-	Sum skatteendring
100 000	500	-1 400	0	-518	0	-1 418
200 000	1 000	-2 800	0	-518	0	-2 318
300 000	1 500	0	-2 800	-518	0	-1 818
400 000	2 000	0	-2 800	-518	0	-1 318
500 000	2 500	0	-2 800	-518	0	-818
600 000	3 000	0	-2 800	-518	-1 386	-1 704
700 000	3 500	0	-2 800	-518	-1 386	-1 204
800 000	4 000	0	-2 800	-518	-1 386	-704
900 000	4 500	0	-2 800	-518	-1 386	-204
1 000 000	5 000	0	-2 800	-518	-1 386	296
2 000 000	10 000	0	-2 800	-518	-1 386	5 296

Det andre er en omlegging, fornying og forenkling av momssystemet. Konkret foreslår Venstre at økologiske produkter, frukt og grønt fritas for moms. Det betyr en kraftig stimulans mot et sunnere kosthold og et mer miljøvennlig landbruk. Videre innebærer endringen at redusert sats på matvarer (i dag 15 pst) oppheves og at den generelle momssatsen reduseres med ett prosentpoeng til 24 prosent. Samlet vil dette innebære en avgiftslette for privatpersoner, organisasjoner og virksomheter som ikke er mva-registrert på ca. 1,2 mrd. kroner.

Lønns- og pensjonsinntekt

Venstre foreslår – som et ledd i et kraftfullt grønt skattesifte – lettelser i lønns- og pensjonsinntekt på ca. 5,5 mrd. kroner bokført og 7,1 mrd. kroner påløpt i vårt alternative statsbudsjett. Lettelser kommer i all hovedsak til dem med «vanlige» inntekter og underbygger den overordnede utfordringen om flere i arbeid og flere arbeidsplasser som gjennomsyrrer hele Venstres alternative statsbudsjett for 2013.

Konkret foreslår Venstre å:

- Øke minstefradraget i lønnsinntekt med 10 000 kroner til 91 300 kroner og prosent-satsen med 5 prosentpoeng til 45 prosent.
- Øke minstefradraget i pensjonsinntekt med 1 950 kroner til 70 000 kroner og prosent-satsen med 2 prosentpoeng til 28 prosent.
- Øke personfradraget i skatteklasse 1 med 1 850 kroner til 49 000 kroner og foreta samme økning i det nye fradraget for enslige forsørgere.
- Redusere personfradraget i skatteklasse 2 med 20 800 kroner til 73 500 kroner.
- Øke innslagspunktet i toppskatten med 15 600 kroner til 525 000 kroner.
- Heve grensen for å betale trygdeavgift (fribeløpet) med 10 000 kroner til 50 000 kroner.
- Øke maksimalt skattefradrag til frivillige organisasjoner med 13 000 kroner til 25 000 kroner.

- Øke den skattepliktige fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift med 3 500 kroner til 5 000 kroner.
- Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonspareordninger med 25 000 kroner til 40 000 kroner.
- Styrke BSU-ordningen ved å heve satsen i fradraget fra 20 til 28 prosent, heve årlig sparebeløp fra 20 000 til 25 000 kroner og det totale sparebeløp fra 150 000 til 300 000 kroner.
- Innføre et eget skattefradrag på 6 000 kroner for aldergruppen 62-66 år som bare mottar lønnsinntekt.
- Heve beløpsgrensen fra 1 000 kroner til 2 000 kroner knyttet til arbeidsgivers dekning av mobiltelefoni.
- Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt med 2 000 kroner til 3 000 kroner.
- Innføre rett til skattefradrag på inntil 50 000 kroner for energieffektiviseringstiltak i egen bolig.
- Innføre skattefritak for arbeidsgiverbetalt månedskort på kollektivtransport.
- Innføre skattefritak for gevinster/premier i tilknytning til samfunnsnyttige formål.
- Redusere fagforeningskontingentfradraget med 2 050 kroner til 1 800 kroner.
- Øke den nedre grensen for fradrag for reise mellom hjem og arbeid med 1 050 kroner til 15 000 kroner.
- Redusere grensen for høy/lav kilometersats i reisefradraget med 15 000 kilometer til 35 000 kilometer.
- Videreføre satsen knyttet til skattefri kilometergodtgjørelse uendret.
- Unnta kredittkortgjeld fra rentefradraget.
- Innføre et flatt foreldrefradrag på 20 000 per barn.
- Heve trygdeavgiften med 0,5 prosentpoeng til 8,3 prosent.
- Innføre en egen trygdeavgift for AFP-pensjonister på 6,0 prosent.

Frivillige organisasjoner

Venstre foreslår også en rekke grep for å styrke de frivillige organisasjonene. I tillegg til å styrke frivillige organisasjoner på en rekke andre punkter på statsbudsjettets utgiftsside, foreslår Venstre også flere endringer innenfor skatte- og avgiftssystemet.

Konkret foreslår Venstre å:

- Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt med 4 000 kroner til 8 000 kroner.
- Øke beløpsgrensene for arbeidsgiveravgiftsplikt med hhv 5 000 og 50 000 kroner til 50 000 kroner per ansatt og 500 000 kroner per frivillig organisasjon.
- Heve grensene for plikt til momsregistrering for allmennyttige og veldedige organisasjoner med 360 000 kroner til 500 000 kroner.
- La såkalt «herreløs arv» tilfalle frivillige organisasjoner.

Samlet gir dette forbedringer i skattereglene tilsvarende 45 mill. kroner i 2013.

Arveavgift og formuesskatt

Venstre er av den oppfatning at formuesskatten stimulerer til forbruk i stedet for sparing, og til investering i eiendom eller i utenlandske aksjer i stedet for i norsk næringsliv og norske arbeidsplasser. Formuesskatten er en betydelig belastning for næringslivet, spesielt for nystartede bedrifter. I tider med økonomisk uro er det viktig at bedrifter har bygget opp egenkapital, noe eierne i dag blir straffet for gjennom formuesskatten. Venstre ønsker at nordmenn som ønsker å investere og eie i Norge ikke skal få dårligere vilkår enn utenlandske

og/eller statlige eiere. Derfor vil Venstre at formuesskatten reduseres ved en gradvis økning av bunnfradraget og en lavere verdsettelse av aksjer.

På samme måte som formuesskatten, rammer arveavgiften ofte urettferdig, spesielt ved arv av familieeiendommer og ved generasjonsskifte i bedrifter. Med dagens arveavgiftssatser har mange ikke råd til å overta en eiendom eller en bedrift som har vært i familiens eie i generasjoner.

Konkret foreslår Venstre å:

- Øke bunnfradraget i formuesskatten med 130 000 kroner til 1 000 000 kroner.
- Gjeninnføre en aksjerabatt med 10 % i formuesbeskatning av aksjer.
- Innføre fritak for formuesbeskatning av formue som er utbetalt som erstatning etter alvorlige skader og som forvaltes av Overformynderiet.
- Gå mot regjeringens forslag om skjerpet formuesskatt knyttet til næringseiendom og sekundærbolig.
- Avvikle hele arveavgiften.

Samlet innebærer dette lettelse i formuesskatt og arveavgift på om lag 2,6 mrd. kroner i 2013.

Næringsliv og selvstendig næringsdrivende

I tillegg til endringene og forbedringene når det gjelder formuesskatt og arveavgift som definitivt vil komme norsk næringsliv til gode, foreslår Venstre en rekke lettelse i beskatningen av norsk næringsliv og for de selvstendig næringsdrivende og de minste bedriftene. Venstre er spesielt opptatt av å stimulere til forskning og utvikling generelt, og FoU innenfor miljø- og klima spesielt. Derfor foreslår vi flere tiltak som målrettet gir skattelette dersom det har en miljø- og klimaeffekt.

Konkret foreslår Venstre å:

- Øke avskrivningssatsene i saldogruppe d med 5 prosentpoeng til 25 prosent.
- Innføre en ytterligere økning i avskrivningssatsen med 5 prosentpoeng under forutsetning at investeringen har påvist miljø- eller klimaeffekt eller bidrar til økt energieffektivisering.
- Innføre grønne avskrivningsregler for elsertifikatkraft.
- Innføre en KapitalFunn-ordning som sikrer tilgang til risikovillig kapital.
- Styrke SkatteFUNN-ordningen gjennom å heve prosjektgrensene til 8 mill. kroner for bedriftsinterne og 12 mill. kroner for eksterne prosjekter, samt et ekstra fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på ytterligere 2 mill. kroner for bedriftsinterne og 4 mill. kroner for eksterne prosjekter.
- Styrke SkatteFUNN-ordningen ved å fjerne ordningene med maksimal timesats på 530 kroner og antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen.
- Gi generelt skattefritak til alle forskningsinstitutt.
- Innføre rett til skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra bedrifter på inntil 100 000 kroner.
- Avskaffe arbeidsgiveravgift for nye lærlinger.
- Innføre fritak for arbeidsgiveravgift for ny bedrifter med inntil 5 ansatte de første 3 årene.

Venstre er svært opptatt av å legge forholdene best mulig til rette for selvstendig næringsdrivende og enkeltpersonsforetak – ikke minst slik at flere kan ta et slikt yrkesvalg. Derfor foreslår Venstre i sitt alternative statsbudsjett en rekke forbedringer for selvstendig næringsdrivende. I tillegg foreslår vi bedre sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende og gjeninnføring av en egen tilskuddsordning på 40 mill. kroner for ulønnet forskningsinnsats over statsbudsjettets utgiftsside.

Konkret foreslår Venstre å:

- Innføre rett til minstepfradrag på 100 000 kroner for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for faktiske kostnader.
- Innføre en fondsordning som likebehandler og likebeskatter enkeltpersonsforetak og AS.
- Heve maksimalt sparebeløp i OTP-liknende ordninger (tjenestepensjon) for enkeltpersonforetak fra 4 til 6 prosent.
- Endre reglene for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.
- Heve omsetningsplikten til 2 mill. kroner for rett årlig oppgavetermin knyttet til rapportering og innbetaling av moms.
- Oppheve reglene i mva-loven om bruk av egen kompetanse på fritiden til egen eiendom for enkeltpersonsforetak.

Samlet innebærer dette lettelse i beskatningen av norsk næringsliv på 1,6 mrd. kroner i 2013.

Økte miljøavgifter

Som et ledd i et reelt grønt skatteskifte fremmer Venstre forslag om økte miljøavgifter på 8,9 mrd. kroner bokført og 9,8 mrd. kroner påløpt i vårt alternative budsjett for 2013. På ett år gjør Venstre altså et skatteskifte som er mangedobbelt av det regjeringen har fått til gjennom åtte statsbudsjett.

Konkret foreslår Venstre å:

- Øke alle miljøavgifter med om lag 10 prosent.
- Innføre fritak for veibruksavgift på autodiesel for biodiesel.
- Øke el-avgiften med 2 øre kWh.
- Doble fyringsoljeavgiften.
- Gi Oslo kommune anledning til å innføre lokal avgift på fyringsolje i perioden 2013-2018.
- Innføre samme CO₂-avgift på gasskraftverkene på Kårstø og Mongstad som det er på Snøhvit.
- Innføre en egen miljøavgift på plastposer.
- Innføre en ny miljøavgift på flytrafikk etter tysk modell.

Moms, tobakk, alkohol og toll

Venstre vil stimulere til et sunnere kosthold/livsstil gjennom en omlegging av mva-systemet kombinert med høyere tobakksavgifter. I tillegg foreslår vi en rekke mindre endringer i mva-regelverket bl.a. knyttet til fritak for mva for e-bøker, billettsalg ved idrettsarrangement og heving av grensen for avgiftsfri import fra 200 kroner til 500 kroner.

For å stimulere til en sunnere livsstil foreslår Venstre også å øke tobakksavgiftene med 10 pst, avskaffe taxfree-handel med tobakksvarer og endre på alkoholavgiftene slik at brennevin blir dyrere, mens vin og «pol-øl» blir billigere.

Konkret foreslår Venstre å:

- Legge om matmomsen: Ingen moms på frukt, grønt og økologiske produkter. Full moms på all øvrig mat, men den generelle moms-satsen reduseres fra 25 til 24 prosent.
- Fritak for moms på leasing av og batterier til el-biler.
- Fjerne moms på billetter til enkelte idrettsarrangement.
- Innføre momsfritak for elektroniske bøker.
- Heve grensen for tollfri import til 500 kroner.
- Gå mot regjeringens forslag om økt toll på ost og kjøtt.
- Øke avgiften på brennevin med 60 øre per vol.prosent og senke avgiften på vin og «pol-øl» med 40 øre per vol.prosent.
- Heve tobakksavgiftene med 10 prosent.
- Avvikle taxfree-salg av tobakksvarer.

Venstres endringer i skatte- og avgiftsopplegget for 2013 fremkommer av tabell 6 på de neste sidene (alle tall er i mill. kroner). Alle negative tall betyr skattelette. Vi viser også til tabellen på side 66-72 som beskriver de ulike skatteforslag litt mer utfyllende.

Tabell 6: Venstres skatte- og avgiftsopplegg 2012	Bokført	Påløpt
Økt minstefradrag lønnsinntekt til 91 300,- og økt prosentsats til 45 pst.	-5 640,0	-7 050,0
Økt prosentsats i minstefradrag i pensjonsinntekt fra 26 til 28 pst.	-480,0	-600,0
Økt minstefradrag i pensjonsinntekt	-160,0	-200,0
Øke personfradraget i skatteklasse 1 til 49 000,-	-1 260,0	-1 600,0
Redusere personfradraget i skatteklasse 2 til 73 500,-	300,0	370,0
Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget i skatteklasse 1	-35,0	-45,0
Økt innslagspunkt i toppskatten til 525 000,-. Gir om lag 80 000 færre toppskattebetalere	-1 000,0	-1 250,0
Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribeløpet) til 49 600,- (dvs. teknisk 50 000,-)	-129,0	-161,0
Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25 000,-	-25,0	-70,0
Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000,-	-45,0	-55,0
Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40 000,- og innføre symmetrisk beskatning	-110,0	-140,0
Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst samt heve årlige sparebeløp til 25 000,- og heve samlet sparebeløp til 300 000,-	-290,0	-360,0
Eget skattefradrag på 6 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-395,0	-495,0
Heve beløpsgrensen fra 1 000,- til 2 000,- vedr. arbeidsgivers dekning av mobiltelefon	-300,0	-370,0
Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000,-	-13,0	-16,0
Øke beløpsgrensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50 000,- per ansatte/500 000,- per frivillig organisasjon	-8,0	-10,0

Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000,-	-60,0	-75,0
Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000,- per bolig	-100,0	-112,0
Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort (kollektivtransport)	-1 830,0	-2 290,0
Skattefritak for gevinster/premier som skal fremme samfunnsnyttige formål	0,0	0,0
Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå	625,0	625,0
Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15 000,-	95,0	120,0
Redusere grensen for høy/lav kilometersats i reisefradraget til 35 000 km (2011-regler)	30,0	37,0
Nominell videreføring av skattefri kilometergodtgjørelse	92,0	115,0
Unnta kredittkortgjeld fra rentefradraget	100,0	100,0
Flatt foreldrefradrag 20 000,-	55,0	70,0
Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-pensjonister	50,0	65,0
Økte skatteinntekter som følge av 3 000 flere fra dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av skatteomlegging	80,0	100,0
Økt skatteinnngang som følge av økt innslagspunkt i toppskatt = dynamisk effekt	100,0	125,0
Hevet trygdeavgift, lønsmottakere til 8,3 prosent	4 700,0	5 900,0
Økt trygdeavgift AFP fra 4,7 til 6,0 pst.	105,0	130,0
<i>SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTEKT</i>	-5 548,0	-7 142,0
Økt bunnfradrag i formuesskatten til 1 000 000,- Et slikt forslag innebærer at anslagsvis 95 000 færre betaler formuesskatt	-700,0	-880,0
Gå mot regjeringens forslag om å øke ligningsverdiene av sekundærbolig i formuesskatten	-250,0	-200,0
Gå mot regjeringens forslag om å øke ligningsverdiene av næringsseiendom i formuesskatten	-300,0	-240,0
Gjeninnføre aksjerabatt på 10 pst i formuesbeskatning av aksjer	-700,0	-900,0
Fritak for formuesskatt knyttet til formue som er utbetalt som erstatning av alvorlige skader og forvaltes av Overformynderiet	0,0	0,0
<i>SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN</i>	-1 950,0	-2 220,0
Fjerne hele arveavgiften	-630,0	-2 110,0
«Herreløs arv» tilfaller frivillige org.	-20,0	-25,0
<i>SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN</i>	-650,0	-2 135,0
Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst.	-530,0	-1 900,0
Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst. under forutsetning av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0
Innføre «grønne avskrivninger» for elsertifikatkraft	0,0	-135,0
KapitalFUNN-ordning (business angels)	0,0	-600,0
Innføre rett til minstefradrag på 100 000,- for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for kostnader	-305,0	-380,0
Ekstra jordbruksfradrag på 20 000,- for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon	-3,0	-3,0
Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte enkeltpersonsforetak og as	0,0	0,0
SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill. kroner for	0,0	-140,0

bedriftsinterne og 12 mill. kroner for eksterne prosjekter		
SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 530 kroner	0,0	-180,0
SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen	0,0	-5,0
SkatteFUNN: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill. kroner for bedriftsekstern støtte	0,0	-23,0
Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	-40,0	-50,0
Skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra bedrifter inntil 100 000,-	-22,0	-27,0
Ingen arbeidsgiveravgift for nye lærlinger	-242,0	-311,0
Ingen arbeidsgiveravgift for de første tre årene for nye foretak med færre enn 5 ansatte	-120,0	-145,0
Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonsforetak til 6 pst	-300,0	-300,0
Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende	0,0	0,0
<i>SUM SKATTELETTE NÆRINGS LIV</i>	-1 612,0	-4 300,0
Økning av CO ₂ -avgiften på petroleumsvirksomhet på sokkelen med 20 øre standard kubikkmeter	200,0	400,0
Økt bensinavgift, ca 10 pst.	500,0	550,0
Økt autodieselavgift, ca 10 pst.	1 150,0	1 260,0
Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-300,0	-330,0
Økt el-avgift 2 øre/kWh	880,0	1 180,0
Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	215,0	285,0
Øke grunnavgiften i fyringsolje med 1 kr literen	1 000,0	1 090,0
Gi Oslo kommune anledning til å innføre lokal avgift på fyringsolje i perioden 2013-2018	0,0	0,0
Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med 20 øre literen	1 198,0	1 304,0
Samme CO ₂ -avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som Snøhvit	210,0	230,0
Økt svovelavgift, 5 øre liter	25,0	30,0
Økt miljøavgift på HFK og PFK, ca. 10 pst.	25,0	30,0
Økt NOx-avgift, ca 10 pst.	10,0	13,0
10 pst økning av miljøavgiftene på drikkevareemballasje	32,0	36,0
Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 per pose	800,0	800,0
Ny miljøavgift på flyreiser etter tysk modell	3 000,0	3 000,0
<i>SUM ØKTE MILJØAVGIFTER</i>	8 945,0	9 878,0
Omlegging av matmomsen:	-1 200,0	-1 450,0
Null moms på frukt og grønt og økologiske matvarer.		
Full moms på all øvrig mat, men den generelle mva-satsen reduseres fra 25 til 24 prosent		
Mva-fritak på leasing/langtidsleie av el-biler	-13,0	-16,0
Mva-fritak for batterier til el-biler	-14,0	-17,0
Oppheve moms på billetter til (enkelte) idrettsarrangement	-40,0	-40,0
Momsfritak for e-bøker	-30,0	-30,0
Heve grensen for tollfri import til 500,-	-65,0	-70,0
Heve plikt til momsregistrering for allmenntilgjengelige og veldedige organisasjoner til 500 000,-	-4,0	-5,0
Heve omsetningsgrensen til 2 mill. kroner for rett til årlig	0,0	0,0

oppgavetermin vedr. mva.		
Oppheve regler i mva-loven om bruk av egen kompetanse på fritiden til egen eiendom for enkeltpersonsforetak	0,0	0,0
<i>SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET</i>	-1 366,0	-1 628,0
Toll- og kvotefri adgang for Vietnam, Nigeria og Pakistan	-45,0	-50,0
Gå mot regjeringens forslag om overgang til prosenttoll på ost og kjøtt	0,0	0,0
Økt avgift på brennevin(sbasert drikke) (60 øre vol.prosent)	90,0	100,0
Redusert avgift på vin og «pol-øl» (alkoholdig drikk mellom 4,7 og 22 volumprosent) (40 øre vol.prosent)	-180,0	-200,0
Heve alle tobakksavgifter med 10 pst.	480,0	525,0
Avvikle taxfree-ordningen for tobakkvarer	1 200,0	1 300,0
Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-30,0	-30,0
Redusert dokumentavgift	-310,0	-320,0
<i>SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG</i>	1 205,0	1 325,0
<i>SUM ALLE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG</i>	-976,0	-6 222,0

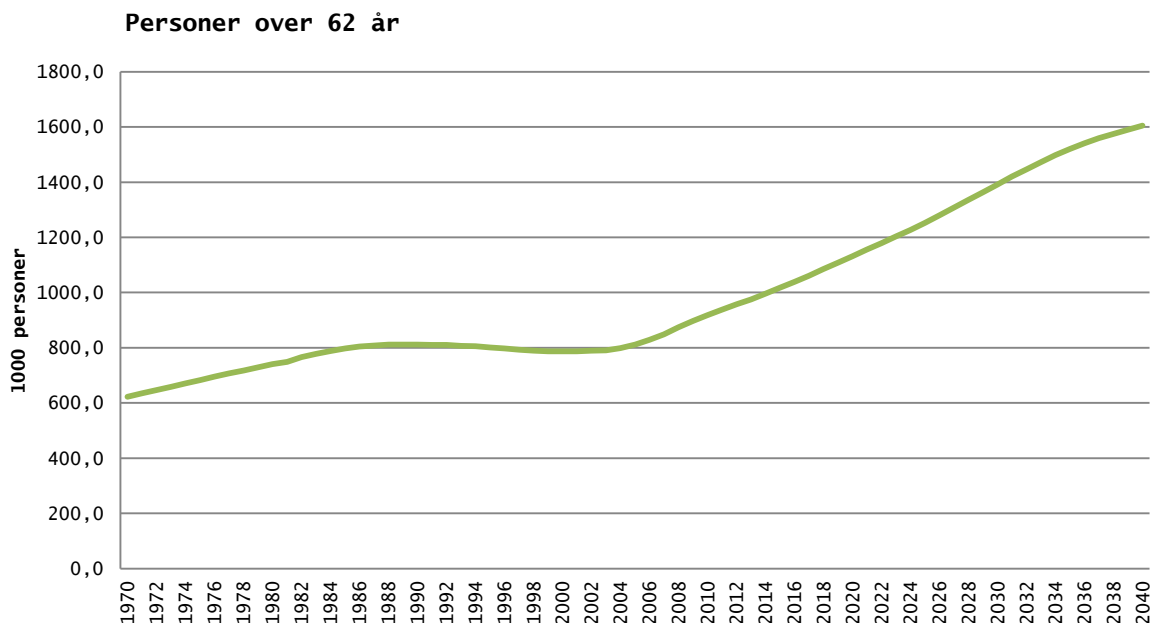
KUTT/OMPRIORITERINGER OG ØKTE INNTEKTER

I vårt alternative statsbudsjett foreslår Venstre ulike innsparingstiltak/omprioriteringer på om lag 10,5 mrd. kroner. I tillegg foreslår Venstre samlet 476,1 mill. kroner i økte inntekter gjennom økt utbytte og salg av eiendom. Venstre er spesielt opptatt av å omprioritere innenfor velferdsområdet og modernisere offentlig forvaltning. Det er bare på denne måten vi kan sikre et bærekraftig velferdssamfunn også i framtiden. Derfor foreslår Venstre en del viktige strukturgrep, bl.a. knyttet til AFP og sykelønn.

Venstre er glad for at de nåværende regjeringspartier og Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti har samlet seg om en felles pensjonsreform som skal være bærekraftig og stå seg over tid. Et av hovedelementene i det nye pensjonssystemet er at det skal være lønnsomt å stå lenger i arbeid. Det er viktig av mange årsaker, ikke minst for den framtidige finansieringen av Folketrygden. Allerede i dag er Folketrygden underfinansiert med 102 mrd. kroner og Folketrygdens utgifter utgjør 35 prosent av utgiftene i statsbudsjettet 2013. Det er også avgjørende at vi lykkes med å heve den reelle pensjonsalder i årene som kommer, dersom vi skal løse den store arbeidskraftsituasjonen vi står overfor.

UTFORDRING: I statsbudsjettet for 2013 legges det til grunn at det vil være 67 900 alderspensjonister under 67 år.

Venstre har kommet til den erkjennelse at det å videreføre de statlige bidragene til AFP-ordningen ikke er i tråd med disse prinsippene. Skal vi styrke og videreutvikle de mange og gode velferdstilbudene vi i dag har, er vi nødt til å prioritere og til å foreta politiske valg. På denne bakgrunn mener Venstre at den statlige støtten til AFP-ordningen må avvikles. Staten bruker i dag vel 4,8 mrd. kroner på AFP-ordningen, som i realiteten er et tilskudd og påskudd for å gjøre det motsatte av det som pensjonsreformen legger opp til. Disse kostnadene vil bare eskalere over tid og binde opp betydelige midler som burde og kunne vært gitt til andre og mer trengende grupper. Som tabellen under viser vil antall personer over 62 år vil dobles i løpet av de neste 30 årene. Venstre legger i sitt alternative statsbudsjett til grunn en de statlige bidragene til AFP stanses for nye grupper fra 1.1.2013.

Utgiftene til sykelønn er på et høyt nivå i Norge. Samlet er det anslått at 37,6 mrd. kroner vil bli brukt på sykelønn over statsbudsjettet i 2013, hvilket er et formidabelt beløp. I tillegg kommer kostnadene private bedrifter og kommunene har når det gjelder å dekke kostnadene de første 16 dagene. Etter Venstres oppfatning at kan og må det gjøres betydelig mer for å få ned utgiftene knyttet til sykelønn. Venstre foreslår derfor at det innføres såkalte normerte sykemeldinger etter svensk modell om «lämpliga sjukskrivningstider».

Vi legger til grunn at innføring av normerte sykemeldingsperioder vil føre til at gjennomsnittlig sykemeldingsperioder (som finansieres av Folketrygden) reduseres med en dag fra i snitt 51,5 til 50,5 dager. En slik endring vil medføre en innsparing på om lag 525 mill. kroner i Folketrygdens utgifter.

Venstre mener videre at sykelønnsordningens kan reduseres noe. I Venstres alternative statsbudsjett for 2013 foreslås det derfor å redusere sykelønnsperioden fra 12 til 11 måneder. Det er i tråd med IA-avtalens hovedhensikt både når det gjelder tidligere innsats og tidligere avklaring. Det er i realiteten svært få, 2 pst av alle sykemeldte, som vil bli påvirket av en slik omlegging. Dette vil føre til en tidligere avklaring for denne gruppen – enten tilbake til arbeidslivet eller tidligere overgang til andre typer ytelser – i første rekke arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. En slik omlegging vil gi en netto innsparing på om lag 355 mill. kroner.

Venstre mener dessuten at tiden er moden for å se på endringer i finansieringsordningen mellom bedriftene og staten når det gjelder hvem som har ansvar for hvilke tidsperioder, jfr. [anbefalingene fra ekspertutvalget som gav sine anbefalinger til regjeringen i 2010](#). En ordning hvor arbeidsgiverne har et mindre ansvar for den første perioden og et økt ansvar for de langtidssykemeldte vil etter Venstres syn kunne bidra til å redusere sykefraværet og få flere langtidssykemeldte tilbake i arbeid raskere.

I tillegg til endringene i AFP og sykelønnsordningen, foreslår Venstre at antallet ventedager (dagpenger) utvides fra 3 til 5 dager (tilbake til Bondevik II-reglene) og lønnsgaranti-regelverket forenkles (og strammes noe inn). Finnmarks-tillegget i barnetrygden foreslås avvirket og egenandelene knyttet til egenandelstak I økes noe (og mest for de med inntekter over 500 000 kroner). Samlet gir dette innsparinger på 1 875 mill. kroner i 2013.

Venstre foreslår videre kutt i offentlig administrasjon på 322 mill. kroner og en mer effektiv forvaltning gjennom å innføre momsneutrale innkjøp i staten og økt samordning og konkurranseutsetting i helse-regionene. Samlet anslår Venstre på usikkert grunnlag at dette gir en innsparing på 500 mill. kroner.

UTFORDRING: Økt innovasjon, kompetanse og kultur knyttet til offentlig innkjøpspolitikk kan utløse et innsparingspotensiale på mellom 30 og 45 mrd. kroner.

Av andre store innsparingstiltak foreslår Venstre å avvikle nettolønnsordningen for sjøfolk, avvikle subsidier innenfor landbruket til eksportstøtte til bl.a. ost, pelsdyrfôr, skogsbilveier og granplanting, med en samlet innsparingseffekt på ca 342 mill. kroner og ingen bevilgninger til petroleumsaktivitet utenfor Jan Mayen (130 mill. kroner).

I tillegg til å avvikle det statlige bidraget til AFP for nye grupper, foreslår Venstre i sitt alternative budsjett et eget skattefradrag på kr 6 000 for arbeidstakere mellom 62-67 år, kombinert med økt trygdeavgift for AFP-pensjonister. Samlet mener Venstre at disse

tiltakene (en kombinasjon av gulrot og pisk) vil gi 2 000 færre AFP-pensjonister årlig. I tillegg legger vi til grunn at Venstres opplegg samlet sett vil medføre at 3 000 flere går fra dagpenger til lønnet arbeid og at dette vil ha en positiv effekt på så vel inntekts- som utgiftssiden i budsjettet. Vi understreker at dette etter vårt syn er svært nøkternt anslag. Samlet vil dette medføre store innsparinger i utgifter til trygd/dagpenger/ arbeidsmarkedstiltaksplasser på til sammen om lag 1 090 mill. kroner.

Venstre foreslår videre at reduksjon i de norske klimagassutslippene i større grad må tas gjennom innenlandske tiltak enn kvotekjøp. Venstre foreslår derfor ikke bevilgninger til kjøp og salg av internasjonale klimakvoter i 2013.

Enkelte kutt må sees i direkte sammenheng med omprioriteringer/utgiftsøkninger innenfor samme område. Det gjelder for eksempel satsing på flere og bedre lærere heller enn økt timetall i skolen og lovpålagt frukt og kulturskole, det gjelder større fleksibilitet og en endret innretning på ordningen med leksehjelp, det gjelder innenfor bistands-området, det gjelder omprioriteringer innenfor barnevernet, en mer målrettet stipendordning for lærebøker i videregående skole og innenfor samferdselssektoren.

Venstres forslag til kutt og omprioriteringer i 2013 fremkommer av tabell 7 under (alle tall i bokført mill. kroner). Vi viser også til tabellen på side 60-64 som beskriver de ulike omprioriterings- og kutteforslag litt mer utfyllende.

Tabell 7: Kutt, omprioriteringer og økte inntekter

Rammekutt fylkesmannsadm.	50,0
Utskilling og salg av gamle Statskonsult fra Direktoratet for forvaltning og IKT	40,0
Elektronisk ID	25,0
Videreføring av ordinære byggeprosjekt, Statsbygg	75,0
Kjøp av eiendom Statsbygg	70,0
Redusert kontantstøtte som følge av 2 000 flere barnehageplasser	5,4
Finnmarks- (og Svalbard-) tillegg i barnetrygden	77,1
Kutt i statlig, regionalt barnevern (Bufetat)	100,0
Kulturdep. «til disp.»-post	6,5
Tak i pressestøtten på 30 mill. pr. avis	20,9
Omprioritering bistand	100,0
Forsøk med soning med elektroniske fotlenker	77,2
Implementering av datalagringsdirektivet	20,7
DNA-register	30,0
Mindre kostnader, asylmottak som følge av økte bevilgninger til økt saksbehandling i UDI og raskere retur	30,0
Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	75,0
Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	30,0
MERKUR-ordningen m.m.	17,7
Legge ned kompetansesenter for distriktsutvikling	32,0
Tiltak mot ufrivillig deltid	26,6
3 000 færre ordinære tiltaksplasser	336,0
Omfordeling av 2 000 plasser fra «ordinære» til «varig tilrettelagt arbeid» (netto kostnad på 84 mill. kroner)	198,0
Avvikle det statlige bidraget til AFP for nye grupper	445,0
2 000 færre AFP-pensjonister som følge av skatte-stimuli	210,3
Nominell videreføring av driftsutgifter ved boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	12,0
Mindre dagpenger som følge av 3 000 flere arbeidsplasser	550,0

Utvide antall ventedager fra 3 til 5	135,0
Forenklinger i lønnsgarantiregelverket	80,0
Innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell	525,0
Innstramming i sykelønnsordningens varighet fra 12 til 11 mnd.	700,0
Innstramming i ordningen «støtte til bil», gruppe 1-bil	70,0
Nedlegging av Heimevernsungdommen	5,9
Prosjektering av fremskutt base på Evenes	6,0
Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	1 333,0
Meglerhonorar etc statlig oppkjøp	25,7
Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	5,2
Ikke støtte til Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk	1,1
Stimuleringstiltak, dyrehelsepersonell i næringssvake distrikt	17,0
Avvikling av tilskudd til skogsbilveier og skogplanting under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	100,0
Eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	25,8
Fjerning av subsidier til pelsdyrfôr	23,2
Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen og Barentshavet	130,0
Tilskudd til utjevning av overføringstariff	60,0
Terminering av fullskala renseanlegget for CO ₂ på Mongstad	806,0
Utgiftene knyttet til Petoro AS flyttes «under streken» og blir en del av SDØEs kontantstrøm	320,7
Kjøp av pendlerboliger, Stortinget	51,0
Tilskudd, skolefrukt	19,0
Den kulturelle spaserstokken	14,9
Redusert apotekavanse 1 prosentpoeng	67,0
Økning i egenandelstak 1 med 200 kroner for alle	210,0
Økning i egenandelstak 1 med ytterligere 400 kroner for personer med inntekt over 500 000,-	48,0
E6 Filefjell	173,9
Kjøp av «ulønnsomme» posttjenester	200,0
Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	106,9
Reversering av lovpålagt kommunal leksehjelp (omfordes til frivillig)	209,3
Reversering av timetallsutvidelse 2010	73,8
Gå mot forslaget om å lovfeste plikt for kommunen å tilby en gratis time med kulturskoletilbud i skole/SFO-tiden på barnetrinnet (1.- 4. trinn)	73,8
Beholde «øremerking» av penger til rusavhengige	330,0
Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrsstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kroner per mnd.	362,0
Innføre ordning med momsnøytrale innkjøp i staten	500,0
Ostehøvelkutt i departementene	200,0
Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	130,0
Ubrukte/overførte midler i jordbruksavtalen	45,0
Mindrebehov hos Skatteetaten som følge av avvikling av arveavgiften.	25,0
Mindre kjøp av klimakvoter	630,0
SUM KUTT/OMFORDELING	10 499,6
Salg av statlig eiendom	236,4
Salg/sletting av klimakvoter (tapte inntekter)	-345,0
Endret utbytte Statkraft/Entra/Avinor	543,7
Andre mindre endringer	41,0
SUM ØKTE INNTEKTER	476,1
SUM ØKTE KUTT/OMPRIORITERINGER OG ØKTE INNTEKTER	10 975,7

FELLES BORGERLIG ENIGHET

På flere viktige områder for Venstre går alle opposisjonspartiene i rett retning i sine respektive budsjetter, selv om beløp og innsats varierer noe fra parti til parti er retningen tydelig. I tillegg har Venstre, Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet samlet seg om noen felles satsinger hvor partiene foreslår identiske bevilgninger i statsbudsjettet for 2013. Dette er:

1) Forutsigbarhet og gode vilkår for forskning:

- a. Ny modell for Forskningsfondet.
Innenfor Statens Pensjonsfond Utland (SPU) settes det av et Forskningsfond på 100 mrd. kroner. Hvert år øremerkes avkastningen, tilsvarende 4 pst., til forskningsformål. Dette påvirker ikke forvaltningen av SPU, men innebærer at handlingsregelens intensjon om bruken av oljepenger i større grad oppfylles. Dette vil gi en forutsigbar og robust løsning. Retningslinjene for bruken av forskningspengene videreføres, men det legges til grunn at miljøteknologi skal være et prioritert område.
- b. Gaveforsterkningsordningen gjenopprettes.
Ordningen stimulerer til private gaver til kunnskap og forskning.
 - i. Det foreslås å bevilge 60 mill. kroner.
 - ii. Det fremsettes forslag om en vurdering av sterkere incentiver for å øke omfanget av private gaver.
- c. Skattereduksjoner som fremmer innovasjon
 - i. Fjerne skattlegging av frittstående forskningsinstitutter – 40 mill. kroner
 - ii. Forbedre Skattefunn-ordningen
 1. Øke grensen for egenutført FoU til 8 mill. kroner og ekstern FoU til 12 mill. kroner
 2. Fjerne regelen om maksimal timesats på 530 kroner
 3. Fjerne regelen om at kostnader ved personale og indirekte kostnader antall timer for egne ansatte begrenses til maksimalt 1 850 timer pr. år
 4. Etablere en ordning som indeksregulerer beløpene for hhv. egenutført og innkjøpt FoU i Skattefunn-ordningen hvert år

2) Bedre forhold for frivilligheten:

- a. Momskompensasjonsordningen for bygging av idrettsanlegg forsterkes med 100 mill. kroner.
- b. Forslag fremsettes om å be regjeringen komme tilbake i RNB med en oppdatert prognose for overskudd i Norsk Tipping og vurdering av konsekvenser av redusert overskudd.
- c. Fradraget for gaver til frivillige organisasjoner utvides fra 12 000 kroner til 25 000 kroner for privatpersoner, og fra 12 000 til 100 000 kroner for bedrifter.
- d. Såkalt «herreløs arv» skal tilfalle de frivillige organisasjonene og ikke staten.
- e. Bevilgningene til Redningsselskapet økes med 20 mill. kroner.
- f. Partiene går imot regjeringens uklare avgrensning av hvilke organisasjoner som kan tilgodeses. Det er behov for en mekanisme som avgrenser, men begrunnelsen må knyttes opp til Folkeretten.

- g. Øke grensen for løn oppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000 kroner, og øke grensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50 000 kroner per ansatt og 500 000 kroner per organisasjon.

3) Stimulere privat sparing:

- a. Bedre vilkår for Boligsparing for ungdom – BSU.
Årlig sparebeløp økes til 25 000 kroner, maksbeløpet heves til 300 000 kroner og fradraget økes fra 20 til 28 pst.
- b. Bedre vilkår for Pensjonssparing – Individuell pensjonssparing (IPS).
Årlig maksbeløp økes fra 20 000 kroner til 40 000 kroner og innføre symmetrisk beskatning; 28 pst. fradrag ved innskudd og 28 pst. beskatning ved uttak.

4) Nytt investeringsmandat innen Statens Pensjonsfond Utland (SPU) knyttet til fremvoksende markeder/fattige land med samme krav til forvaltningen og ramme inntil 10 mrd. kroner.

5) Modernisering: Innføre nøytral moms i staten og helseforetakene som sikrer konkurransenøytralitet mellom egenproduksjon og kjøp fra private. Kan gi store besparelser ved offentlige innkjøp på grunn av økt konkurranse. Ordningen ble gjennomført for kommunal sektor i 2003/2004.

6) Bedre helsevesen

- a. Låneandelen for større investeringer i helseforetakene økes fra 50 pst. til 70 pst. Vil være avgjørende for muligheten til å realisere større byggeprosjekter uten at de går kraftig ut over driften.
- b. Gjøre helseforetakene og kommunene i stand til å foreta IKT-investeringer for 10 mrd. kroner over 5 år, ved å innføre en rentekompensasjonsordning – 20 mill. kroner i 2013.
- c. Opprettholde behandlingsreiser til utlandet, som regjeringen foreslår å kutte med 25 mill. kroner.
- d. Opprettholde øremerkingen av rustiltak i kommunene.
- e. Gjeninnføre regelen om at rus og psykiatri skal være prioritert i spesialisthelsetjenesten.
- f. Reglene for investeringstilskudd til heldøgns pleie- og omsorg blir endret slik at også private og ideelle aktører kan søke om investeringstilskudd til bygging av sykehjemsplasser på lik linje med kommunene.

7) Miljø

- a. Innføre skattefradrag for Enøk-tiltak i hjemmet
 - i. Det fremsettes forslag om å be regjeringen legge frem forslag om en ordning med skattefradrag for dokumenterte kostnader knyttet til energieffektiviseringstiltak i egen bolig, en såkalt «EnergiFunn»-ordning
- b. Utvide moms fritaket for elbiler
 - i. Innføre moms fritak for batterier til elbiler (14 mill. bokført)
 - ii. Innføre moms fritak ved leasing av elbiler (privat og firmabil) (13 mill. bokført)

8) Videreføre kompensasjonsordningen for regional differensiert arbeidsgiveravgift i Bodø og Tromsø – 70,9 mill. kroner.

ANDRE FORSLAG

Under følger en liste over forslag (såkalte «verbalforslag») som Venstre har fremmet i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2013 – enten alene, eller sammen med andre partier. En del av forslagene har sammenfall med forslag som er nevnt i oppstillingen tidligere i dette dokumentet.

Egne forslag

Stortinget ber regjeringen innføre inntektsgradering av barnetrygden slik at husstander med lav inntekt får høyere barnetrygd enn husstander med høy inntekt.

Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2013 med en sak som sikrer at Norge tar et større ansvar i det internasjonale flyktningarbeidet ved at kvoten overføringsflyktninger økes med 500.

Stortinget ber regjeringen snarest legge fram relevant statistikk om ventetider før og mellom arbeidsrettede tiltak for personer med nedsatt arbeidsevne og deretter legge fram en plan for å bygge ned køene knyttet til ventetid.

Stortinget ber regjeringen endre minstekrav til arbeidstidsreduksjon i dagpengeforskriftens § 6-6 for å beholde dagpengerettighetene fra 50 pst. til 20 pst.

Stortinget ber regjeringen tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert.

Stortinget ber regjeringen snarest innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell.

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013 legge fram forslag til endring i arbeidsgivers medfinansiering av sykelønnsordningen. En forutsetning for endringene skal være at de samlede økonomiske belastningene for arbeidsgiverne ikke øker.

Stortinget ber regjeringen snarest foreta en gjennomgang av dagens støtte- og subsidieordninger som virker negativt eller skadelig på det biologiske mangfold og legge fram en plan for Stortinget om hvordan Norges forpliktelser i CBD-avtalen kan nås innen 2020.

Stortinget ber regjeringen endre innretningen av tilskuddsordningen til lærere i ungdomsskolen slik at det gis et tilbud om 50 pst. finansiering av lærerstillinger i kommuner med lav lærertetthet.

Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2013, komme tilbake til Stortinget med forslag til et lovforslag om innføring av regler om avsetning til en fondsordning for enkeltpersonforetak etter mønster av den svenske ordningen med «expansionsmedel».

Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med revidert statsbudsjett 2013, utrede og fremme lovforslag om 20 pst. fradrag i skatt for personlige, varige investeringer i selskap inntil 500 000 kroner.

Stortinget ber regjeringen snarest avvikle ordningen med taxfree-salg av tobakksvarer.

Stortinget ber regjeringen endre forskrift 17. desember 2008, nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) § 5-9-1 basert på en økning av grensen for tollfri import av varer til kr 500.

Stortinget ber regjeringen heve det skattefrie bunnbeløpet i sjablongbeskatning for arbeidsgiverbetalt mobiltelefoni til 2 000 kroner.

Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013 om å legge fram en ordning med skattefradrag for energieffektiviseringstiltak i private bygg (materiellkostnader og arbeidskostnader) på inntil 50 000 kroner.

Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2013, fremme nødvendige forslag til lovendring slik at selvstendig næringsdrivende får en ordning med et minstefradrag på 100 000 kroner som et alternativ til fradragsrett for kostnader knyttet til næringsvirksomheten.

Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2013, utforme og fremme lovforslag om å fjerne retten til rentefradrag for kredittkortgjeld.

Stortinget ber regjeringen snarest utrede og fremme forslag om å innføre en miljøavgift på flyreiser til og fra norske flyplasser etter tysk modell.

Forslag fremmet sammen Høyre, KrF og Frp

Stortinget ber regjeringen opprettholde et forskningsfond etter følgende modell: Innenfor Statens pensjonsfond utland (SPU) øremerkes et forskningsfond på minst 100 mrd. kroner. Hvert år kan avkastning tilsvarende 4 pst. benyttes til forskningsformål over statsbudsjettet. Retningslinjene for bruken av forskningspengene videreføres, men det legges til grunn at grønn teknologi skal være et prioritert område. Øremerking av pengene skal ikke påvirke forvaltningen av pengene i SPU, men innebærer at handlingsregelens intensjon om bruken av oljepenger i større grad oppfylles.

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2013 komme med en oppdatert prognose for fremtidig overskudd i Norsk Tipping AS, samt en vurdering av mulige konsekvenser og en eventuell kompensasjon for bortfall av inntekter for frivilligheten.

Stortinget ber regjeringen opprettholde gaveforsterkningsordningen, samt legge frem forslag om ytterligere incentiver for å øke andelen private bidrag til norsk forskning.

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å opprette et investeringsprogram innen Statens pensjonsfond utland (SPU), med samme krav til forvaltningen som andre investeringer i SPU, med formål å investere i bærekraftige bedrifter og prosjekter i fattige land og fremvoksende markeder, med en målsetting om samlet investeringsramme opp til 10 mrd. kroner.

Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige endringer i lov om Statens pensjonskasse, slik at statspensjonister som gikk av med pensjon før 1. mai 2000, blir likebehandlet med øvrige statspensjonister. Ikrafttredelsen av denne endring er 30. juni 2013.

Stortinget ber regjeringen sikre at kommuner som ikke krever inn eiendomsskatt, ikke straffes økonomisk for dette ved tildeling av skjønnsmidler.

Stortinget ber regjeringen innføre nøytral moms i staten og helseforetakene som sikrer konkurransenøytralitet mellom egenproduksjon og kjøp fra private.

Stortinget ber regjeringen fremme en sak der formuesskattens innvirkning på investeringsnivå, egenkapitalsituasjon og tilgang på kapital settes i fokus. Utflytting av kapital fra Norge og tap av næringsmiljøer som følge av dette er en selvfølgelig del av en slik gjennomgang. Saken skal også presentere en strategi for hvordan det norske private eierskap kan styrkes.

Stortinget ber regjeringen heve grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000 kroner per ansatt.

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å heve grensen for egenutført og eksternt innkjøpt FoU til henholdsvis 8 og 12 mill. kroner, samt at det etableres en ordning med indeksregulering av disse beløpene hvert år.

Stortinget ber regjeringen evaluere hvordan Skattefunn-ordningen kan innrettes for å bidra bedre til forskning og utvikling også for større virksomheter.

Stortinget ber regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved at regelen om maksimal timesats på 530 kroner fjernes.

Stortinget ber regjeringen styrke Skattefunn-ordningen ved å fjerne regelen om at ved personal- og indirekte kostnader, begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1 850 timer pr. år.

Forslag fremmet sammen Høyre og Frp

Kommunal- og regionaldepartementet kan i 2013 gi tilsagn om tilskudd til kommuner som frivillig slår seg sammen, med inntil 250 mill. kroner. Midlene skal benyttes til infrastrukturtiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing.

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen med tilskudd for ulønnet forskningsinnsats.

Forslag fremmet sammen Frp og KrF

Stortinget ber regjeringen foreta en nærmere gjennomgang av reglene i merverdiavgiftsloven om uttak av tjenester til privat bruk, og komme tilbake til Stortinget med forslag til regelendringer snarest og senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2013.

Stortinget ber regjeringen forbedre informasjonen i skattelistene slik at det også fremgår for hver person hvilken selskapskatt som betales i tilknytning til den enkelte persons investeringer, og slik at man får vist et mer fullstendig bilde av hvilken skatt den enkelte bidrar med.

Forslag fremmet sammen med Høyre og KrF

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om en ordning med skattefradrag for dokumenterte kostnader knyttet til energieffektiviseringstiltak i egen bolig, en såkalt EnergiFunn-ordning.

Forslag fremmet sammen med KrF

Stortinget ber regjeringen utrede konsekvensene for norsk landbruk av å øke grensen for import av storfekjøtt og saue- og lammekjøtt fra Botswana, Namibia og Swaziland samlet sett til hhv. 5 pst. og 10 pst. av det norske markedet for disse kjøttvarene.

Stortinget ber regjeringen snarest fremme nødvendige lovendringer slik at Oslo kommune kan innføre en lokal avgift på fyringsolje i et tidsrom på inntil 6 år.

LOKALE TILTAK OG INITIATIV

Venstres alternative statsbudsjett for 2013 er først og fremst preget av gode tiltak som får ringvirkninger og positive effekter for hele landet. I tillegg er det noen geografisk spesifikke tiltak og initiativ. Disse er som følger:

Østfold:

- Økte tilskudd til Konservatien, Frederikshalds Teater og Kulissemagasinet i Halden: 1,5 mill. kroner.
- Forsøk med femåring lærerutdanning i fremmedspråk, Høgskolen i Østfold: 6,4 mill. kroner.
- Lokaltog Askim-Fredrikstad: 8,5 mill. kroner.
- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Halden: 100 mill. kroner (samlet)
- Kjøp av ledig kapasitet på private/ideelle rusbehandlingsinstitusjoner som PoenixHaga på Mysen og Nybøle i Spydeberg: 45 mill. kroner (samlet)

Akershus:

- Konsekvensutredning, broforbindelse Frogn-Hurum (Buskerud): 5 mill. kroner.
- Jernbane: Drift/vedlikehold i Oslo/Akershus: 100 mill. kroner.
- Kollektivtrafikk: Kolsåsbanen, ny Fornebu-bane og bane til Ahus-sykehus: 150 mill. kroner (samlet til «bybaneprosjekt»).
- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Halden, Oslo-Lillehammer og Oslo-Skien: 100 mill. kroner (samlet)

Oslo:

- Oppstartsbevilgning nytt veksthus på Tøyen (Universitetet i Oslo): 25 mill. kroner.
- Utlysning av arkitektkonkurranse og forberedelse Life Science-prosjekt (Universitetet i Oslo): 20 mill. kroner.
- Adgang for Oslo kommune til å innføre egen lokal avgift for fyringsolje i perioden 2013-2018.
- Økt støtte til Fontenehus¹⁰ i Oslo (samlet 15 mill. kroner til alle Fontenehus).
- Støtte til flerkulturelle institusjoner som Center for Afrikansk Kulturformidling, Mela og Nordic Black Theater: 6 mill. kroner.
- Utvidelse av ordningen med gratis kjernetid i barnehager til også å gjelde 3-åringer i Groruddalen og Søndre Nordstrand: 40 mill. kroner.
- Jernbane: Planleggingsmidler ny Oslostunnel og drift/vedlikehold i Osloområdet: 150 mill. kroner.

Hedmark:

- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Lillehammer: 100 mill. kroner (samlet)

Oppland:

- Etablering av Nasjonalt senter for velferdsteknologi (Høgskolen i Gjøvik): 10 mill. kroner.

¹⁰ Fontenehus er et lavterskeltilbud til mennesker med omfattende psykiske helseproblemer

- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Lillehammer: 100 mill. kroner (samlet)

Buskerud:

- Økt støtte til Fontenehus i Hønefoss (samlet 15 mill. kroner til alle Fontenehus).
- Konsekvensutredning, broforbindelse Frogn (Akershus)-Hurum: 5 mill. kroner.
- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Skien : 100 mill. kroner (samlet)

Vestfold:

- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Skien : 100 mill. kroner (samlet)

Telemark:

- InterCity: Hurtigere planlegging, prosjektering og framdrift i utbygging av dobbeltspor Oslo-Skien: 100 mill. kroner (samlet)

Aust-Agder:

- Økt basisfinansiering, flere stipendiatstillinger og likebehandling med «gamle universitet», Universitetet i Agder (Grimstad): 351 mill. kroner (samlet økt basisbevilgning samt 500 nye stipendiatstillinger fordelt på alle).

Vest-Agder:

- Likebehandling av kompetansesenter for rytmisk musikk, SØRF Kristiansand: 6,8 mill. kroner (samlet for alle kompetansesenter).
- Økt tilskudd til Stiftelsen Arkivet¹¹, Kristiansand: 3,4 mill. kroner.
- Innlemme Kristiansand kommune i storbytilskuddet: 28,3 mill. kroner.
- Økt basisfinansiering, flere stipendiatstillinger og likebehandling med «gamle universitet», Universitetet i Agder (Kristiansand): 351 mill. kroner (samlet økt basisbevilgning samt 500 nye stipendiatstillinger fordelt på alle).

Rogaland:

- Økt støtte til Fontenehus i Stavanger (samlet 15 mill. kroner til alle Fontenehus).
- Demonstrasjonsanlegg for vindkraft til havs, METSenteret: 30 mill. kroner.
- CO₂-rensing av gasskraftverket på Kårstø: 60 mill. kroner.
- Kollektivtransport: «Bybane», Nord-Jæren: 150 mill. kroner (samlet til «bybaneprosjekt»).
- Økt basisfinansiering, flere stipendiatstillinger og likebehandling med «gamle universitet», Universitetet i Stavanger: 351 mill. kroner (samlet økt basisbevilgning samt 500 nye stipendiatstillinger fordelt på alle).

Hordaland:

- Oppstartbevilgning rehabilitering/ny aula (Universitetet i Bergen): 40 mill. kroner.
- Økt støtte til Fontenehus i Bergen (samlet 15 mill. kroner til alle Fontenehus).
- Tilskudd til Norsk Vasskraft- og Industristadsmuseet i Odda: 4 mill. kroner.
- Etablering av et norske Regelråd – lokaliseres i Bergen: 40 mill. kroner.
- Videreføring av tilbudet ved Kongshaug musikkgymnas (Os kommune): 3,2 mill. kroner.

¹¹ Senter for historiefremføring og fredsbygging – primært rettet mot skoleungdom

- Jernbane: Dobbeltspor Bergen – Arna (125) og Vossabanen (25): 150 mill. kroner.
- Kollektivtransport: Utvidelse av bybanen i Bergen: 150 mill. kroner (samlet til «bybaneprojekt»).

Sør-Trøndelag:

- Oppstartbevilgning nytt teknologibyg (Høgskolen i Sør-Trøndelag): 40 mill. kroner.
- Forprosjektering Ocean Space Senter (Trondheim): 15 mill. kroner.
- Skattefritak for SINTEF.
- Etablering av Klimatek, investeringselskap miljøteknologi – lokaliseres i Trondheim: 145 mill. kroner.

Nordland:

- Tilskudd til kaldkrigsprosjektet «Isfronten» ved Luftfartsmuseet i Bodø: 7 mill. kroner.
- Videreføring av kompensasjon for bortfall av regional differensiert arbeidsgiveravgift, Bodø: 70,9 mill. kroner (samlet for Bodø og Tromsø).
- Garantiordning for Nord Norge-linjen (miljøvennlig transport fra jernbane til båt på strekningen Bodø-Alta): 25 mill. kroner (samlet).
- Økt basisfinansiering, flere stipendiatstillinger og likebehandling med «gamle universitet», Universitetet i Nordland (Bodø, Stokmarknes og Mo i Rana): 351 mill. kroner (samlet økt basisbevilgning samt 500 nye stipendiatstillinger fordelt på alle).

Troms:

- Videreføring av kompensasjon for bortfall av regional differensiert arbeidsgiveravgift, Tromsø: 70,9 mill. kroner (samlet for Tromsø og Bodø).
- Garantiordning for Nord Norge-linjen (miljøvennlig transport fra jernbane til båt på strekningen Bodø-Alta): 25 mill. kroner (samlet).

Finnmark:

- Garantiordning for Nord Norge-linjen (miljøvennlig transport fra jernbane til båt på strekningen Bodø-Alta): 25 mill. kroner (samlet).
- Planlegging og prosjektering av utbygging av rullebanene ved flyplassene i Alta og Kirkenes: 8,8 mill. kroner.

VEDLEGG 1:

DETALJERT OVERSIKT OVER VENSTRES ALTERNATIVE STATSBUJSJETT MED POSTER OG BOKFØRT OG PÅLØPTE STØRRELSER. (Henvisningen til spørsmål i høyre kolonne er svar fra finansdepartementet på spørsmål av provenyberegninger mv fra ulike partier i forbindelse med statsbudsjettbehandlingen for 2013. Se: <http://www.statsbudsjettet.no/Statsbudsjettet-2013/Budsjettsporsmal/Post.aspx>), eller klikke på aktive hyperkoblinger i dokumentet.

DEL I: PÅPLUSNINGER

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
1	1560.01	100 ekstra tranieeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen	56,0	56,0		V 260
1	1570.01	Økt driftstilskudd, Datatilsynet	2,0	2,0		
SUM RAMME 1: STATSFORVALTNINGEN			58,0	58,0		
2	231.51	Forskning barnehager	10,0	10,0	Styrke igangsetting av program.	
2	231.52 (ny post)	Rekrutteringspakke førskolelærere	25,0	25,0	Vi mangler pt ca. 4 000 førskolelærere.	
2	845.70	Provenynøytral omlegging av barnetrygden	0,0	0,0		V 237
2	852.70	Økt adopsjonsstøtte til 1G	12,9	12,9		V 234
2	854.65	500 flere kvoteflyktninger	3,6	3,6	Gjelder refusjon barnevernskostnader Netto kostnad er 38,8 mill. kroner. Se rammeområde 6.	V 231
2	858.23 (ny post)	Kompetansepott, barnevern	50,0	50,0	Kopetansehevende tiltak for ansatte i de kommunale barnevernet.	
2	2530.70	Selvstendig opptjeningsrett for fedre for barn født etter 1.7.2013	90,0	500,0		KrF 109 V 236
SUM RAMME 2: FAMILIE OG FORBRUKER			191,5	601,5		
3	315.70	Momskompensasjon, idrettsanlegg	100,0	100,0	Felles opposisjonsinitiativ.	
3	320.74	Flerkulturelle institusjoner	6,0	6,0	Omfatter bl.a. Cosmopolite, Horisont-Mela m.fl.	
3	320.74	Likebehandling, rytmisk musikk	6,8	6,8	Oppfølging av eget repr.forslag + lokal satsing i Kristiansand.	V 278
3	321.73	Flere arbeidsstipend for kunstnere + stipendordning unge kulturtalenter	13,0	13,0	50 nye stipend + 2,5 mill kroner til unge talenter.	
3	326.75	Det norske akademis store ordbok	4,3	4,3	Sikre framdrift.	V 184
3	326.78	Bibliotek	25,0	25,0	Går bl.a. til styrking av flerkulturelle bibliotek, oppstart av investeringsprogram for biblioteklokaler og kompetanseutvikling av ansatte.	
3	328.78	Gaveforsterkningsordning, museer	20,0	20,0	Oppfølging av eget repr.forslag .	
3	328.78	Tilskudd til Konservatien, Frederikshalds Teater og Kulissemagasinet i Halden	1,5	1,5	Lokal satsing.	
3	328.78	Tilskudd til Kaldkrigsmuseet: Isfronten i Bodø	7,0	7,0	Lokal satsing.	
3	328.78	Tilskudd til Industristadmuseet i Odde	4,0	4,0	Lokal satsing.	
SUM RAMME 3: KULTUR			187,6	187,6		

4	161.70	Bistand, Næringsutvikling	30,0	30,0	Omfordeling fra Latin Amerika-bistand.	
4	163.70	Bistand, nødhjelp/humanitær bistand	50,0	50,0	Omfordeling fra Latin Amerika-bistand.	
4	170.76	UNESCO	20,0	20,0	Omfordeling fra Latin Amerika-bistand.	
4	3100.02	25 pst. reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidsstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv	11,2	11,2		V 131
SUM RAMME 4: UTENRIKS			111,2	111,2		
5	3440.06	25 pst. reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidsstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv.	29,1	29,1	Gebyrene er pt ca. 1 100,- /1 600,- for oppholds- og arbeidstillatelse, 2 500,- for statsborgerskap og 3 000,- for familiejenforening.	V 131
5	440.01	Politiets utledningsenhet (flere tvangsreturer)	50,0	50,0	Oppfølging av eget repr.forslag .	
SUM RAMME 5: JUSTIS			79,1	79,1		
6	551.61	RDA, Tromsø og Bodø	70,9	70,9	Reversering av foreslått kutt fra regjeringen. Felles opposisjonsmarkering.	
6	581.75	Boligtilskudd, etablering av utleieboliger og innføring av ordningen med «Hjemkjøp»	30,0	30,0		
6	582.60	Utvide rammene for rentekompensasjon til vedlikehold av skole- og svømmeanlegg og kirkebygg med hhv 5 og 1 mrd. kroner.	3,2	3,2		V 192
6	582.61		0,6	0,6		
6	586.64	2 000 flere sykehjemsplasser + økt statlig finansieringstilskudd.	122,6	122,6	Finansieringstilskuddet økes fra 35 til 40 pst.	V 193
6	821.62	Gratis kjernetid i barnehager	40,0	40,0	Ordningen utvides til å gjelde alle 3-åringer i Groruddalen og Søndre Nordstrand (gjelder bare 4-5 åringer i dag) og til flere bydeler i Oslo.	
6	821.71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	10,0	10,0	Tiltak for bedre integrering mv. Herunder 2 mill. kroner til Mirasenteret.	
6	490.01	Raskere saksbehandling av oppholds- og asylsøknader.	25,0	25,0	Se også «pakke» under JD, rammeområde 5. Raskere/økt saksbehandling (1 000 asylsaker/5 000 oppholdssaker).	V 188
6	491.01		25,0	25,0		
6	490.72	Frivillig returordninger for asylsøkere/flytninger med avslag m.m.	30,0	30,0		
6	490.01	500 flere kvoteflytninger	2,4	2,4	Samlede kostnader er	V 231
6	490.73		3,2	3,2	80,3 mill. kroner, men	
6	490.75		2,7	2,7	41,5 mill. kroner av dette	
6	820.01		3,5	3,5	kan inntektsføres som	
6	821.60		66,4	66,4	ODA-godkjente utgifter.	
6	821.61		0,7	0,7	Netto kostnad er 38,8	
6	822.60		6,1	6,1	mill. kroner. Kan eventuelt økes til 750/1 000 flere.	
6	2412.71	Tap på utlånsvirksomhet, Husbanken	0,3	0,3	Tap som følge av utvidet	

					utlånsramme med 2 mrd. kroner, Husbanken.
6	2426.70	Økte programmidler, SIVA	75,0	75,0	Forsterket inkubasjons-satsing gjennom SIVA for å skape morgendagens konkurransedyktige bedrifter. Budsjettinnspill fra Abelia.
SUM RAMME 6: INNVANDRING, REGIONAL UTVIKLING OG BOLIG			517,6	517,6	
7	605.01 634.77	Omfordeling av 2 000 tiltaksplasser fra «ordinære» til «nedsatt arbeidsevne».	26,0 256,0	26,0 256,0	V 197
7	621.63	«Skjeve boliger»	25,0	25,0	Fattigdoms-tiltak.
7	621.63	Tiltak for vanskeligstilte grupper på arbeidsmarkedet	20,0	20,0	Øremerkede stillinger i NAV.
7	621.70	Tilskudd til frivillige organisasjoner til gjennomføring av fritidsaktiviteter for barn i lavinntektsfamilier	20,0	20,0	
7	621.70	Økt tilskudd til sosialt entreprenørskap	10,0	10,0	
7	634.21	Styrke ordningen med funksjonsassistanse i arbeidslivet	20,0	20,0	Tiltak for å få flere fra stønad til arbeid. Regjeringen foreslår nominell videreføring = liten svekkelse. H 241
7	634.21	Styrke ordningen med tilretteleggingstilskudd for arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne	20,0	20,0	Utvide dagens forsøksordning. H 240
7	634.21	Skole på byggeplassen	20,0	20,0	Drop-out-tiltak.
7	2541.70	Redusert krav til permitteringsgrad for rett til dagpenger til 20 pst.	30,0	30,0	Anslag. Basert på tidligere svar. Større fleksibilitet i forbindelse med permisjon for bedrifter. Dagens regelverk er minimum 50 pst permitteringsgrad.
7	2650.70	Mer fleksible sykelønnsordninger for kreftpasienter.	40,0	40,0	Oppfølging av repr.forslag V 281 fra Frp som vi støttet. Anslag.
7	2650.71	Styrke selvstendig næringsdrivendes	222,0	222,0	Opptrapping av V 207
7	2650.72	sosiale rettigheter	9,9	9,9	V 208 næringsdrivendes rett til sykepenger fra 65 til 80 pst. kompensasjon fra 17. dag. Samt fulle rettigheter knyttet til omsorgspenger og pleie og opplæringspenger.
7	2650.72	Omsorgslønn til foreldre med funksjonshemmede barn	75,0	75,0	
7	2651.70	Flere (tidligere) på arbeidsavklaringspenger som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd.)	310,0	310,0	H 15
7	2655.70	Flere (tidligere) uføre som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd.)	55,0	55,0	H 15
7	2655.73	Redusere uføregraden til 20 pst for å kunne kombinere arbeid med trygd.	0,0	0,0	Forskuttering av uføre-reformen. I dag er grensen 50 prosent. Usikkert proveny jfr svar. Kan like gjerne medføre

					reduerte kostnader til uførhet.
SUM RAMME 7: ARBEID OG SOSIAL			1 158,9	1 158,9	
8	1719.71	Videreføre støtte til det frivillige skyttervesen	6,2	6,2	
SUM RAMME 8: FORSVAR			6,2	6,2	
9	900.23 (ny post)	Etablering og drift av norsk Regelråd	40,0	40,0	Basert på samme omfang som tilsvarende svenske ordning. V 247
9	900.73	Ungt Entreprenørskap	5,0	5,0	Styrking av organisasjonen.
9	928.71 (ny post)	Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN	40,0	40,0	
9	2421.50	Dobling av ordningen med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter	34,0	34,0	Oppfølging av eget repr.forslag /Innspill Abelia. Friske penger, ikke omfordeling innenfor IN slik regjeringen foreslår.
9	2421.50	Miljøteknologi-ordningen	75,0	75,0	Styrke ordningen. Bare ca. 30 prosent av relevante søknader ble innvilget i 2011 pga. ordningens størrelse.
9	2421.50	Ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	50,0	50,0	Tilskuddsordning hvor offentlige virksomheter kan søke om midler for å foreta særlig krevende innovative innkjøp. Abelia/NHO-innspill.
9	2421.51	Øke den landsdekkende innovasjonslåneordningen med 250 mill > tapsavsetning 33 pst.	82,5	82,5	Til tapsavsetning. V 144
9	2421.71	Ymse reiselivstiltak i regi av IN	50,0	50,0	
9	2421.72	Forsknings- og utviklingskontrakter, IN, (IFU/OFU)	50,0	50,0	
9	2425.01	Klimatek, driftsutgifter (ny post)	20,0	20,0	Drift av nytt investeringsselskap i klimavennlig næringsvirksomhet.
9	2425.51	Tapsfond, Klimatek (ny post)	125,0	125,0	25 pst. tap. Samme som såkornfond.
9	3904.01	20 pst. reduksjon i Brønnøysundgebyrene	93,6	93,6	V 132
SUM RAMME 9: NÆRING			665,1	665,1	
10	1050.75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	25,0	25,0	Innspill fra Norges Fiskarlag.
SUM RAMME 10: FISKERI			25,0	25,0	
11	1138.70	Støtte til miljøvernorganisasjoner.	0,3	0,3	Støtten til miljøvernorganisasjonene Natur og Ungdom (200.000) og Zero (100.000) er kuttet med 300.000 på LMDs budsjett (fordi de ikke søkte innen fristen).
SUM RAMME 11: LANDBRUK			0,3	0,3	
12	1825.50	Energifondet	100,0	100,0	
12	1825.60 (ny post)	Tilskudd til utvikling av varmeenergi	100,0	100,0	Kan også øremerke noe av økt kapitalinnskudd i Energifondet.
12	1830.50	METSenter i Rogaland (Demoanlegg for vindkraft til havs)	30,0	30,0	

12	1830.50	CLIMIT (forskningsprogram for fangst og lagring av CO ₂)	90,0	90,0	Dobling av innsatsen. Som et ledd i omprioritering av Mongstad.
12	1833.21	Diverse CO ₂ -håndterings-tiltak nasjonalt.	200,0	200,0	Kårstø: 60 mill. kroner. Svalbard (CO ₂ -rensing av kullkraft: 100 mill. kroner. Øvrig fastlandsindustri: 40 mill. kroner. Omprioritering av fullskala Mongstad.
12	1833.73	CO ₂ -håndtering internasjonalt	10,0	10,0	
SUM RAMME 12: OLJE OG ENERGI			530,0	530,0	
13	1427.21	Villaks/ørret (gyro, genbank, fredede vassdrag etc. mv.)	50,0	50,0	Diverse tiltak.
13	1427.30	Statlig erverv av friluftsområder	20,0	20,0	
13	1429.74	Fartøyvern	46,0	46,0	Oppfølging av verneplanen. Regjeringen skulle ha bevilget 88 mill. kroner i 2013 i følge planen.
13	1441.39	Opprydningstiltak, KLIF	25,0	25,0	Gift i fjorder, vann og vassdrag.
13	1441.77	Pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy (lastebiler og busser) (ny post)	52,0	52,0	Lagt til grunn en pant på 2 500,- V 256
13	1465.01	Fri deling av sjøkart	20,0	20,0	
SUM RAMME 13: MILJØ			213,0	213,0	
15	718.70	Rusmiddelforebygging	25,0	25,0	Tilskudd til organisasjoner/kommuner m.m. Innspill fra Actis.
15	719.21	Styrking av helsesøstertjenesten.	75,0	75,0	Oppfølging av tidligere løfte om satsing på helesøstre, kuratorer, psykologer etc i skolen med 125 mill. kroner årlig. Fordeles med 75 mill. kroner her og 50 mill. kroner på kommunerammen (18). Tilsvarende 250 nye stillinger. V 194
15	732.70	Diverse rus-relaterte tiltak innenfor helseforetakene.	150,0	150,0	Kjøp av ledig kapasitet i ideelle/private institusjoner (50 mill. kroner), LAR (50 mill. kroner), akuttavrusing (50 mill. kroner)
15	732.70	Rehabilitering, helseforetakene	100,0	100,0	
15	732.82	Utvidelse av lånerammen for regionale helseforetak	16,0	16,0	Felles markering fra opposisjonen. Låneandelen for større investeringer i helseforetakene økes fra 50 pst til 70 pst.
15	732.84	Rentekompensasjon for IKT-investeringer i regionale helseforetak (ny post)	20,0	20,0	Felles markering fra opposisjonen. Tilsvarende en rentefri låneordning på 2 mrd. kroner.
15	733.70	Behandlingsreiser, utland	25,0	25,0	Reversering av kutt. Felles opposisjonsmarkering.
15	761.50	Tilskuddsordning til drift av hospice	10,0	10,0	Pleietilbud ved livets

	(ny post)				slutt.	
15	761.60	Tiltak for å styrke legedekning på sykehjem	40,0	40,0		V 324 V 325
15	763.61	Beholde «øremerking» av penger til rusavhengige	330,0	330,0	Midlene er flyttet fra egen post på helsedepartementets budsjett til kommunerammen. En god tanke, men «øremerkingen» bør beholdes til det er kommet gode økonomiske insentiver innenfor rus og psykiatri gjennom samhandlingsreformen.	
15	763.71	Tilskudd til frivillige organisasjoner som driver oppfølging, omsorg og rehabilitering av personer med rusproblemer	20,0	20,0	Innspill fra Actis.	
15	764.60	Psykisk helsearbeid i kommunene	100,0	100,0	Lavterskeltilbud, psykologer tilknyttet helsestasjoner/ legesenter m.m.	
15	764.72	Tilskudd til Fontenehusene	15,0	15,0	Lavterskeltilbud til mennesker med omfattende psykiske helseproblemer.	
15	764.73	Krigs-veteraner	5,0	5,0	Oppfølging av handlingsplanen for ivaretagelse av veteraner.	
15	2752.70	Gratis helsehjelp for 16-18 år	58,0	58,0	Gjelder «vanlig» helsehjelp og fysioterapi. Dagens grense er 16 år.	V 222
SUM RAMME 15: HELSE			989,0	989,0		
16	225.51 (ny post)	Samarbeidstiltak skole/barnevern	25,0	25,0		
16	225.78 (ny post)	Rådgivning	25,0	25,0		
16	226.21	Pilotprosjekt barn og ungdom med skrivevansker	25,0	25,0		
16	226.21	Økt statlig delfinansiering av videreutdanning av lærere. 2.500 lærere årlig fra 1.1.2013.	62,5	62,5	Økes fra 40 til 60 pst. Oppfølging av eget repr.forslag . Kan alternativt øke prosentsetningen eller antallet lærere.	V 151
16	226.21	Kompetanseår/lærerløft	350,0	350,0		
16	226.22 (ny post)	Rekrutteringstiltak (stipend, seniortiltak)	75,0	75,0		
16	226.76 (ny post)	Leksehjelp	175,0	175,0	«Frivillig leksehjelp».	
16	228.70	Videreføring av tilbud ved Kongshaug musikkgymsnas	3,2	3,2	Felles markering fra opposisjonen.	
16	228.70	Kapitalkostnader, privatskoler	15,0	15,0		
16	254.70	Studieforbund/voksenopplæring	5,0	5,0	Videreføring av aktivitet.	
16	255.72	Økt driftstilskudd, Stiftelsen Arkivet	3,4	3,4	Lokal satsing. Samlet bevilgning blir etter dette 10 mill kroner.	
16	257.70	Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0	15,0	Tiltak for personer med skrive- og lesevansker m.m.	
16	260.50	2000 flere studieplasser	73,0	219,0	Helt nødvendig økning. I	V 162

					fig. svar på spm. har søknadene til høyere utdanning økt med 7 150 fra 2011 til 2012.
16	260.50	Basis-kompensasjon universitet og høyskoler. Samlet 200 mill. kroner.	185,0	185,0	Innspill/behov fra Forskerforbundet.
16	260.70		15,0	15,0	
16	260.50	500 nye stipendiat-stillinger.	151,0	453,0	Gjelder fra høsten 2013 = 1/3-årseffekt i 2013. V 167
16	260.50	100 nye Post-doc-stillinger	30,2	90,6	Gjelder fra høsten 2013 = 1/3-årseffekt i 2013. V 168
16	260.50	Oppstarts- og prosjektbevilgninger undervisningsbygg.	150,0	150,0	Lokale satsinger: Bl.a. Veksthuset på Tøyen, Life Science-bygg (UiO), Nytt teknologibyg (Høgskolen Sør-Trøndelag), Ocean Space Senter (Trondheim), Nasjonalt senter for velferdsteknologi (Høgskolen i Gjøvik), ny aula (UiB).
16	260.50	Forsøk med femårig lærerutdanning i fremmedspråk ved høgskolen i Østfold	6,4	6,4	Lokal satsing.
16	260.50	Styrke barnevernpedagog-utdanningen	44,7	44,7	Endre innplassering av barnevernspedagogutdanningen fra finansieringskategori F til kategori D. Oppfølging av eget repr.forslag . V 243
16	270.50	1000 nye studentboliger	250,2	250,2	Dobling av regjeringens innsats. V 174
16	270.74	Studentbarnehager	5,0	5,0	
16	285.52	50 nye Nærings-PhD	7,6	22,7	Gjelder fra høsten 2013 = 1/3-årseffekt i 2013. V 169
16	285.52	NFR	50,0	50,0	Frie midler.
16	285.53	Forskning klima/fornybar energi	75,0	75,0	
16	285.53	Styrke og gjeninnføre gaveforsterkningsordningen	60,0	60,0	Reduserte beløpsgrenser til 1 mill kroner. (Tidligere grense var 3 mill. kroner). V 166
16	285.54	Utstyrsetterslep	75,0	75,0	
16	920.50	Næringsrettet forskning	200,0	200,0	Diverse tiltak, bl.a. 75 mill. kroner til BiA, 50 mill. kroner til Forny2020/TTO (kommersialisering av forskning) og 50 mill. kroner til arbeidskraftbesparende teknologi, helsesektoren.
16	1020.01	Ressursforskning, Havforskningsinstituttet	20,0	20,0	Innspill fra Norges Fiskarlag.
16	2410.50	2 000 flere studieplasser	27,0	78,5	Lånekassen. V 162
	2410.72		0,5	2,4	
16	2410.50	Studiestøtte, 11 mnd	0,0	551,5	Ingen budsjett-effekt før i 2014. Vil også påvirke enkelte andre poster som for eksempel økte renteinntekter og økte utlånsrammer (under streken) på 1,75 mrd. kroner. V 170
	2410.72		0,0	26,1	
16	2410.50	Full indeksregulering av studiestøtte	52,1	96,2	Tilsvarende en årlig økning V 172

	2410.72	fra 2005	1,1	3,2	på ca 1 700 kroner.	
16	2410.70	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	9,1	21,8	Det ikke-behovsprøvede utstyrstipendet er pt. på mellom 820 – 2 760 kroner pr. år avhengig av type utdanning.	V 182
16	2410.70	Utvide Lånekassens sykelønnsordning til 12 måneder	5,6	5,7		V 176
16	2410.50	Freshman-år + første års utdanning i	5,6	11,0	Samlet kostnad = 12,9	V 181
	2410.71	ikke-vestlige land	7,1	14,0	mill. kroner.	
	2410.72		0,2	0,9		
SUM RAMME 16: KIRKE, UTDANNING OG FORSKNING			2 285,5	3 512,0		
17	1062.21	Oljevernberedskap	60,0	60,0	Styrket oljevernberedskap under Kystverket.	
17	1062.70	Tilskudd til Redningselskapet	20,0	20,0	Redningselskapet søkte om 76 mill. kroner, men fikk «bare» 56 mill. kroner.	
17	1301.50	Forskning, hydrogen og biodrivstoff	20,0	20,0	RENERGI-programmet.	
17	1301.72	Nytt statlig tilskuddsprogram for flere hustigladestasjoner for el-biler, Transnova	50,0	50,0		
17	1301.75 (ny post)	Garantiordning for Nord-Norge-linjen	25,0	25,0	Gjelder miljøvennlig transport fra jernbane til båt på strekningen Bodø-Alta. Lokal satsing.	V 326
17	1320.23	Konsekvensutretning; broforbindelse Frogn-Hurum	5,0	5,0	Lokal satsing.	
17	1320.30	Sykelveier, universell utforming, trafiksikkerhetstiltak	75,0	75,0		
17	1330.60	Belønningsordning, kollektivtransport	200,0	200,0	Generell styrking + støtte til Oslo, Nedre Glomma og Grenland.	V 305
17	1330.61 (ny post)	Tilskudd til særskilte kollektivtransport-tiltak i storbyområder	150,0	150,0	Bybaner m.m.	
17	1330.62 (ny post)	Belønningsordning, sykkel	50,0	50,0		
17	1350.23	Jernbane. Drift og vedlikehold	100,0	100,0	Spesielt Oslo-området.	
17	1350.30	Diverse investeringer	250,0	250,0		
	1351.70		100,0	100,0		
17	1350.32 (ny post)	Prosjektering og planlegging, InterCity	100,0	100,0	Forsert InterCity-utbygging. Sees i sammenheng med opprettelsen av eget InterCity AS og oppfølging av eget repr.forslag .	
17	1351.70	Statlig andel, oppstart av lokaltog Askim-Fredrikstad	8,5	8,5	Lokal satsing.	
17	4380.01	Fjerne gebyr på nødpeilesendere hos Post- og teletilsynet	1,0	1,0		
SUM RAMME 17: TRANSPORT OG KOMMUNIKASJON			1 214,5	1 214,5		
18	571.60	Flere spesialpedagoger og skolehelsepersonell	50,0	50,0	Jfr. lovet satsing på 125 mill. kroner årlig (75 mill. kroner til helsesøster i tillegg). Tilsvaret samlet 250 nye stillinger.	V 194
18	571.60	Øke de statlige veiledende satsene i sosialhjelpen med 20 pst.	850,0	850,0	Opptrapping mot SIFO-satser (som koster 2,7 mrd. kroner). Endringen medfører en økning i de månedlige satsene på hhv	V 190 V 280

					1 095 mnd for enslige (fra dagens 5 475,-), 1 820 mnd for ektepar/samboere (fra 9 094,-), 1 650 mnd for enslige med ett barn (fra 8 251,-) og 2 930,- for par med to barn (fra 14 645,-).	
18	571.60	Kommunalt barnevern	100,0	100,0	Omprioritert fra statlig barnevern.	
18	571.60	Differensiert foreldrebetaling (makspris) i barnehager	76,5	76,5		V 276
18	571.60	Differensiert foreldrebetaling i SFO	47,2	47,2		V 277
18	571.60	2 000 flere barnehageplasser	143,8	167,0	Sikre barn som er født etter 1.9. barnehageplass.	V 146
18	571.60	Rehabilitering og habilitering i kommunene	30,0	30,0	Satsing på tidlig intervensjon og hverdagsrehabilitering. Innspill fra UNIO.	
18	571.60 572.60	Universell utforming av alle skoler.	150,0 75,0	150,0 75,0	Kostnadene ved at alle skoler/undervisningsbygg er universelt utformet innen 2025 = 1,8 mrd. kroner for kommunene og 900 mill. kroner for fylkeskommunene.	V 263
18	571.65 (ny post)	Skjønnstilskudd, samhandlingsreformen	100,0	100,0	Tilskuddsordning til kommuner for å dekke uforutsette kostnader/utslag som følge av innfasing av samhandlingsreformen.	
18	571.67	Innlemme Kristiansand i storbytilskuddet	28,3	28,3	Lokalt ønske.	V 297
18	572.60	Økt lærlingetilskudd	50,0	50,0	5 700,- per ny lærlingkontrakt.	KrF 172
18	572.60	Gratis tannlege 19-20 år.	40,0	40,0	Dagens grenser er 18 år.	V 220
SUM RAMME 18: RAMMETILSKUDD TIL KOMMUNESEKTOREN			1 740,8	1 764,0		
SUM PÅPLUSNINGER:			9 973,3	11 615,0		

DEL II: OMPRIORITERINGER OG KUTT

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
1	1510.01	Rammekutt fylkesmannsadm.	50,0	50,0		
1	1560.01	Utskilling og salg av gamle Statskonsult fra Direktoratet for forvaltning og IKT	40,0	40,0	Vi var mot innlemmingen av Statskonsult i det nye direktoratet.	V 286
1	1560.23	Elektronisk ID	25,0	25,0	Reduksjon i bevilgningene. Får neppe brukt alt (112,3 mill.) jfr tidligere posisjoner. Vil vurdere økt bevilgningsbehov ifbm RNB12.	
1	2445.33	Videreføring av ordinære byggeprosjekt, Statsbygg	75,0	75,0	10 pst. reduksjon betyr noe redusert framdrift.	V 262
1	2445.49	Kjøp av eiendom Statsbygg	70,0	70,0	Ingen eksplisitt bevilgning til kjøp av eiendom. Kjøp av eiendommer finansieres ved salg og omprioriteringer.	
2	844.70	Redusert kontantstøtte som følge av 2 000 flere barnehageplasser	5,4	5,4		V 146
2	845.70	Finnmarks- (og Svalbard) tillegg i barnetrygden.	77,1	77,1	Avvikles. Ingen logisk begrunnelse for at folk som bor i Alta skal få 320 kr/mnd mer i barnetrygd.	V 238
2	855.01	Kutt i statlig, regionalt barnevern (Bufetat)	100,0	100,0	Omfordes til kommunalt barnevern. "Provenynøytralt".	
3	320.79	Kulturdep. "til disp."-post	6,5	6,5	Til disp og uforutsette behov bør tas over driftsbudsjettet til dept. kap 300, post 01 og 21.	
3	335.71	Tak i pressestøtten på 30 mill. pr. avis	20,9	20,9	Rammer avisene Bergensavisen (2,1 mill. kroner), Vårt Land (8,7 mill. kroner) og Dagsavisen (10,1 mill. kroner).	V «3
4	153.78	Omprioritering bistand	100,0	100,0	Omprioriterer 100 mill fra Latin Amerika-bistand (ca. halvering) til humanitær bistand, UNESCO og næringsutvikling .	
5	400.01	Forsøk med soning med elektroniske fotlenker	0,6	0,6	Vi er politisk mot forsøket.	V»5
5	430.01		75,4	75,4		
5	430.45		1,2	1,2		
5	400.01	Implementering av	0,8	0,8	Samlet 23,7 mill. kroner.	V»7
5	410.01	datalagringsdirektivet	12,0	12,0	Hvorav 3,0 mill. kroner til	
5	440.01		4,0	4,0	Datatilsynet (som vi ikke kutter). Netto innsparing er mao 20,7 mill. kroner.	
5	466.01		3,9	3,9		
5	440.01	DNA-register	30,0	30,0	Venstre ønsker et langt mindre omfattende DNA-register enn regjeringen.	
6	490.21	Mindrekostnader, asylmottak som følge av økte bevilgninger til økt saksbehandling i UDI og raskere retur	30,0	30,0	Har motposter med samlet 130 mill. kroner på utgiftssiden.	
6	551.60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	75,0	75,0	Rød-grønne symbolpenger. Kuttet 5 pst. eller tilsvarende det	

						fylkeskommunene kan avsette til administrasjon av ordningen.
6	552.62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	30,0	30,0		Byråkratisk ordning for å dele ut symbolpenger.
6	552.72	MERKUR-ordningen m.m.	17,7	17,7		Var tidligere bevilgning til fraktujamningsordning for drivstoff som nå er skrinlagt og erstattet med «styrke drivstofftilgangen i distrikta»...
6	554.01	Legge ned kompetansesenter for distriktsutvikling	32,0	32,0		Vi var i mot opprettelsen av senteret i 2008.
7	601.22	Tiltak mot ufrivillig deltid.	26,6	26,6		LO-payback. Går nesten utelukkende til offentlig sektor.
7	605.01	3 000 færre ordinære tiltaksplasser	39,0	39,0		Vårt samlede opplegg gir V 195
7	634.76		297,0	297,0		færre ledige.
7	634.76	Omfordeling av 2 000 plasser fra «ordinære» til «varig tilrettelagt arbeid»	198,0	198,0		Medfører en påplusing på 58 mill. kroner på post 634.77 på utgiftssiden. V 196
7	612.01	Gradvis avvikling av det statlige bidraget til AFP over 5 år	294,0	294,0		AFP avvikles fra 2013. V 213
	666.70		151,0	151,0		Dvs. at nye «tilfeller» fra 2013 ikke får ta del av ordningen. De som allerede er i/under AFP beholder sine rettigheter. V 214
7	612.01	2 000 færre AFP-pensjonister som følge av skatte-stimuli.	173,2	153,7		V 75
	612.70		1,8	1,7		
	666.70		35,3	33,8		
7	614.01	Nominell videreføring av driftsutgifter ved boliglansordningen i Statens pensjonskasse	12,0	12,0		Det at flere søker på en statlig subsidiert boliglansordning for en privilegert gruppe bør ikke medføre flere saksbehandlere. Lånesøkere får heller smøre seg med litt tålmodighet.
7	2541.70	Mindre dagpenger som følge av 3 000 flere arbeidsplasser i vårt samlede opplegg	550,0	550,0		Samlet effekt av vårt opplegg (moderat anslag). V 76
7	2541.70	Utvide antall ventedager fra 3 til 5	135,0	135,0		Tilbake til det regelverket som var under Bondevik II. V 202
7	2542.70	Forenklinger i lønnsgarantiregelverket	80,0	160,0		Foreslått av Bondevik II (Gjelder enkelte helt logiske innstramminger ift. frister ved konkurs). V 199
7	2650.70	Innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell.	499,2	499,2		Det er lagt til grunn V 209
	2650.71		25,8	25,8		innføringen av dette vil medføre en dags kortere sykemeldingsperiode (som folketrygden finansierer) i snitt (fra 51,5 til 50,5 dager) eller tilsvarende 1,5% innsparing.
7	2650.70	Innstramming i sykelønnsordningens varighet fra 12 til 11 mnd.	666,0	666,0		Innebærer en H 15
	2650.71		34,0	34,0		innstramming i V 210
						sykelønnsordningen på 2 pst. (dvs at den 12

					måneden utgjør 2 pst av det totale sykefraværet). Netto innsparing er 335 mill. kroner pga overføring til andre ordninger (arbeidsavklaring/uførhet).	
7	2661.74	Innstramming i ordningen «støtte til bil», gruppe 1-bil	70,0	70,0	Utvidelse av bilenes levetid fra 11 til 12 år for gruppe 1 bil + 10 prosent reduksjon i stønadssats.	V 211 V 212
8	1734.01	Nedlegging av Heimevernsungdommen	5,9	5,9		V 266
8	1761.47	Prosjektering av fremskutt base på Evenes	6,0	6,0	Vi har ikke tatt stilling til behov for fremskutt base på Evenes	V 330
9	909.73	Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	1 333,0	1 600,0	Politisk prioritering	V 246
9	950.21	Meglerhonorar etc statlig oppkjøp	25,7	25,7	Ønsker ikke ytterligere statlig oppkjøp i 2013 (innenfor NHDs eierskap). Eventuelle behov kan finansieres gjennom salg av aksjer.	
9	2421.73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	5,2	5,2	Symbolpolitikk. Liten etterspørsel etter ordningen.	V 245
11	1138.70	Ikke støtte til Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk	1,1	1,1	Bør ikke gi støtte en organisasjon som har som mål å bekjempe Stortingets rovdyrforlik.	
11	1143.60	Stimuleringstiltak, dyrehelsepersonell i næringssvake distrikt	17	17	Det er en egen bevilgning på om lag 113 mill i subsidiering av veterinærtilgang ut over denne ordningen.	
11	1150.50	Avvikling av tilskudd til skogsbilveier og skogplanting under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	100,0	100,0	Det foreslås å ta hele skogsbilvei-tilskuddet og halve «skogkultur-tilskuddet». Dette er tilskudd som har blitt tilbakeført/økt av regjeringen.	V 249
11	1150.70	Eksportstøtte for bearbeidede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	25,8	25,8	Den del av RÅK-midlene som går til eksport av bearbeidede varer til utlandet (Europa).	V251
11	1150.77	Fjerning av subsidier til pelsdyrfôr	23,2	23,2	Stort sett tilskudd til frakt av fôr.	
12	«10.21	Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen og Barentshavet	130,0	130,0		V 268
12	«20.73	Tilskudd til utjevning av overføringstariff	60,0	60,0	Tilbake til 2011-nivå.	
12	«33.21	Terminering av fullskala renseanlegget for CO ₂ på Mongstad.	806,0	806,0	Merparten av pengene omprioriteres og brukes på annen CO ₂ -rensing og/eller satsing på jernbane og kollektivtransport.	V 308
12	«70.70 «70.71	Utgiftene knyttes til Petoro AS flyttes «under streken» og blir en del av SDØEs kontantstrøm.	290,7 30,0	290,7 30,0	Logisk og etter ønske fra Petoro. Nye poster må opprettes under kap 2440.	

14	41.32	Kjøp av pendlerboliger, Stortinget	51,0	51,0	Bevilgningen fjernes. Ikke noe stort poeng å kjøpe nye boliger før etter valget i 2013. Dessuten blir det flere representanter fra Oslo og Akershus og færre fra distrikta.
15	711.74	Tilskudd, skolefrukt	19,0	19,0	Avvikles. Argumenteres med momsomlegging. Regjeringen skriver selv at «det er en utfordring at relativt få elever deltar. En årsak synes å være mangel på valgfrihet av type frukt daglig og at et differensiert tilbud eller oppdeling vil kreve ekstra innsats fra skolen i en ordning der bare noen av elevene deltar.».
15	769.21	Den kulturelle spaserstokken	14,9	14,9	
15	2751.70	Redusert apotekavanse 1 prosentpoeng	67,0	67,0	V 223
15	2752.70	Økning i egenandelstak 1 med 200 kr for alle.	210,0	210,0	Økes fra 2 040,- til 2 240,- Regjeringen foreslår en økning med 60 kroner. V 283
15	2752.70	Økning i egenandelstak 1 med ytterligere 400 kr for personer med inntekt over 500 000 kroner.	48,0	48,0	Samlet egenandelstak vil for denne gruppen da bli 2 640,-. V 284
16	222.01	Endre dagens ordninger med ikke-	0,4	0,4	Total innsparing er ca. V «2
	228.71	behovsprøvd utstyrstipend, med et	23,2	22,4	353 mill. kroner.
	228.74	behovsprøvd stipend på 600 kroner	0,4	0,4	
	228.75	per mnd.	0,6	0,6	
	228.76		0,2	0,2	
17	1320.36	E6 Filefjell	173,9	173,9	I tråd med vårt NTP-opplegg.
17	1370.70	Kjøp av «ulønnsomme» posttjenester	200,0	200,0	Innebærer kutt i banktjenester og lørdagsombæring av post. Fortsatt lørdagsombæring av aviser. H 97 H 135 Frp 335
16	222.01	Avvikling av gratis frukt og grønt i	5,0	12,0	V 153
16	228.70	ungdomsskolen	0,1	0,3	KrF 97
«	571.60		101,8	244,5	
16	228.70	Reversering av lovfestet og -pålagt	4,7	11,2	Gjelder fra høsten 2013. H 92
16	228.73	kommunal leksehjelp (omfordeles til	0,6	0,3	Helårseffekten er ca. 290. V 160
«	571.60	frivillig)	204,0	489,7	mill. kroner mer dersom vi gjør endringene fra 1.1.2013.
16	228.70	Reversering av timetallsutvidelse	1,7	4,0	En ekstra V 155
16	228.73	2010	0,1	0,2	undervisningstime 1.-7. KrF 91
«	571.60		72,0	172,9	trinn. Gjelder fra og med skoleåret 2013/2014.
16	228.70	Gå mot forslaget om å lovfeste plikt	1,6	3,8	
16	228.73	for kommunen å tilby en gratis uke	0,2	0,5	
«	571.60	time med kulturskoletilbud i	72,0	172,8	
		skole/SFO-tiden på barnetrinnet (1.-4. trinn)			
«	571.60	Beholde «øremerking» av penger til rusavhengige	330,0	330,0	Midlene er flyttet fra egen post på

					helsedepartementets budsjett til kommunerammen. En god tanke, men «øremerkingen» bør beholdes til det er kommet gode økonomiske insentiver innenfor rus og psykiatri gjennom samhandlingsreformen.	
«	572.60	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrsstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	337,2	337,2		V «2
19	2309.01	Innføre ordning med momsnøytrale innkjøp i staten	500,0	500,0	Felles opposisjonsforslag/markering.	
19	2309.01	Ostehøvelkutt i departementene	200,0	200,0		
19	2309.01	Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	130,0	130,0	Føres teknisk mot «ymseposten». Samlet teknisk verdi av denne eksportstøtten og støtten til osteproduksjon er 130,0 mill. kroner.	V 250
19	2309.01	Ubrukte/overførte midler i jordbruksavtalen	45,0	45,0	Hvert år brukes ubrukte midler i jordbruksavtalen til å finansiere neste års avtale. Ubrukte midler bør tilfalle statskassen. 60 mill. kroner er basert på tallene fra de to siste oppgjør.	
21	16».01	Mindrebehov hos Skatteetaten som følge av avvikling av arveavgiften.	25,0	25,0	Logisk oppfølging av skatteforslag. Årlig kostnad 50 mill. kroner. Noe etterslep fra tidligere selv om avgiften fjernes.	H 28 V 287
21	1638.21	Mindre kjøp av klimavoter	630,0	630,0	Bevilgningsforslaget reverseres. Det er ca 3. mrd. kroner ubrukt til kjøp av klimavoter bevilget over statsbudsjettet i perioden 2007-2012.	V 264
SUM KUTT/OMFORDELING			10 499,6	11 473,1		

DEL III: ØKTE INNTEKTER

Ram me	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
6	3490.03	500 flere kvoteflyktninger	2,6	2,6	Samlede kostnader er	V 231
6	3490.06		3,2	3,2	80,3 mill. kroner, men	
6	3821.01		35,4	35,4	41,5 mill. kroner av dette	
6	3821.02		0,3	0,3	kan inntektsføres som ODA-godkjente utgifter. Netto kostnad er 38,8 mill. kroner.	
8	4710.47	Salg av forsvarseiendom	36,4	36,4	Økes fra 163,6 mill. kroner til 200 mill. kroner. Forsvaret har bl.a. bare lagt til grunn en verdistigning på eiendommene på 4 pst i 2013 og ellers samme tall knyttet til salg som i 2012.	
8	4799.86	Avvikle ordningen med militære bøter	-0,5	-0,5		
19	5309.29	Salg av statlig eiendom	200,0	200,0	Det ble ifbm statsbudsjettet i 2010 lagt fram et 330-siders vedlegg med oversikt over statenes eiendommer. Her kan det selges mye. Teknisk ført på ymse inntekter.	
20	4638.01	Skrote klimavoter	-345,0	-345,0	Sletting av samtlige klimavoter som kan selges i EU-markedet i 2013	
22	5622.85	Mindre utbytte, Avinor > 49 pst	-8,8	-8,8	Øremerkes prosjektering av utvidelse av flyplass/landingsstripe Alta og Krikenes. Lokal satsing.	V 269
22	5656.85	Økt utbytte Statkraft > 90 pst	310,0	310,0	Regjeringen foreslår 85 pst. Det forventes et kraftig overskudd i Statkraft i 2012 på ca. 6,2 mrd. kroner.	V 269
22	5656.85	Økt utbytte Entra Eiendom > 75 pst	242,5	242,5	Regjeringen foreslår 50,0 pst. Stort overskudd i 2012 > 970 mill. kroner.	V 269
SUM ØKTE INNTEKTER			476,1	476,1		

DEL IV: SKATTE- OG AVGIFTSOPPLEGGET

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
21	5501.72	Økt minstefradrag lønnsinntekt til 91 300 og økt proSENTSATS til 45 pst.	-5 640,0	-7 050,0	Regjeringens forslag er 81 300,-/40 pst. Må sees i sammenheng med forslag om økt trygdeavgift.	V 15 V 16 V 17
21	5501.72	Økt proSENTSATS i minstefradrag i pensjonsinntekt fra 26 til 28 pst.	-480,0	-600,0	Harmonisering med økning i minstefradragsprosent for lønnsinntekt. Treffer dem med lavest pensjonsinntekt.	V 18
21	5501.72	Økt minstefradrag i pensjonsinntekt	-160,0	-200,0	Økes fra 68 050,- til 70 000,-.	V 20
21	5501.72	Øke personfradraget i skatteklasse 1 til 49 000,-	-1 260,0	-1 600,0	Regjeringens forslag er 47 150,-.	V 12 V 14
21	5501.72	Redusere personfradraget i skatteklasse 2 til 73 500,-	300,0	370,0	Endre dagens regler fra dobbelt personfradrag til 1,5 ganger personfradrag for skatteklasse 2 (som etter omleggingen gjelder) skatteyttere som har ektefelle/samboer uten inntekt. Stimulerer arbeidslinje (for ektefelle/samboer uten inntekt).	V 13
21	5501.72	Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget i skatteklasse 1	-35,0	-45,0	Økes til 49 000,-.	V 271 H 154
21	5501.72	Økt innslagspunkt i toppskatten til 525 000,-. Gir om lag 80 000 færre toppskattebetalere.	-1 000,0	-1 250,0	Regjeringens forslag er 509 600,-.	V 2 V 3 V 309
21	5700.71	Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribeløpet) til 49 600,- (dvs. teknisk 50 000,-)	-129,0	-161,0	Regjeringens forslag er 39 600,- Denne beholdes også nominelt uendret = liten skatteskjerpelse.	V 7
21	5501.72	Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25 000,-	-25,0	-70,0	Dagens grenser er 12 000,-.	V 34
21	5501.72	Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000,-	-45,0	-55,0	Dagens grenser er på 1 500,-.	V 57
21	5501.72	Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40 000,- og innføre symmetrisk beskatning	-110,0	-140,0	Dagens grense er på 15 000,-. Som ledd av pensjonsforliket står opposisjonen fritt til å foreslå økninger i dette beløpet.	V 29
21	5501.72	Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst samt heve årlige sparebeløp til 25 000,- og heve samlet sparebeløp til 300 000,-	-290,0	-360,0	God «pakke» for å hjelpe unge inn på boligmarkedet. Dagens beløpsgrenser er 20 000,- årlig, maksimalt 150 000,-	V 37 V 38 V 39 H 81
21	5501.72	Eget skattefradrag på 6 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-395,0	-495,0	For å stimulerer flere til å stå lenger i arbeid. Må sees i sammenheng med endringer i AFP etc.	H 43
21	5501.72	Heve beløpsgrensen fra 1 000,- til 2 000,- vedr. arbeidsgivers dekning av mobiltelefoni	-160,0	-200,0	Oppfølging av eget repr.forslag .	V 273 V 274
21	5501.72	Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige	-10,0	-12,0	Dagens grense er 4 000,-	V 62 KrF 14

		organisasjoner til 8 000,-				
21	5700.72	Øke beløpsgrensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50 000,- per ansatte/500 000,- per frivillig organisasjon	-8,0	-10,0	Dagens grense er 45 000,- /450 000,-	KrF 15
21	5501.72	Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000,-	-35,0	-43,0	Dagens generelle grense er 1 000,-. For	V 63
	5700.71		-10,0	-12,0	lønnsutbetalinger for arbeid knyttet til hjemmet er den 4 000,-.	
	5700.72		-15,0	-20,0		
21	5501.72	Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr. per bolig.	-100,0	-112,0	Mulig felles opposisjonsmarkering. Beregnet 10 000 boliger med snittfradrag på 40 000 kroner.	V 65
21	5501.72	Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort (kollektivtransport)	-1 830,0	-2 290,0	Medfører iflg. dep. 175 000 flere solgte månedskort og økte inntekter til kollektivselskapene med ca. 2 mrd. kroner. Dog vil nettoinntektene bli mindre pga økte kostnader.	V 313
21	5501.72	Skattefritak for gevinster/premier som skal fremme samfunnsnyttige formål.	0,0	0,0	Lovendring. Oppfølging av spørsmål fra Trine Skei Grande.	V 311
21	5501.72	Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	625,0	625,0	Maksimal grense settes til 1 800,- mot foreslått 3 850,- fra Regjeringen	V 35
21	5501.72	Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15 000,-	95,0	120,0	Regjeringen foreslår å prisjustere dagens grense til 13 950,-	V 30
21	5501.72	Redusere grensen for høy/lav kilometersats i reisefradraget til 35 000 km (2011-regler)	30,0	37,0	Dagens grense er 50 000 km årlig. Økte fra 30 000 i fjor. Gjelder satsene i fradraget høy sats = 1,50 per km, lav sats 0,70 per km.	
21	5501.72	Nominell videreføring av skattefri kilometergodtgjørelse.	92,0	115,0	Regjeringen foreslår å økes satsen fra 3,90 til 4,05 (inntil 10 000 km) og fra 3,25 til 3,40 (over 10 000 km). Hverken økonomisk eller økologisk smart.	V 31
21	5501.72	Unnta kredittkortgjeld fra rentefradraget	100,0	100,0	Ikke spesielt logisk at staten skal sponse renter på forbruksgjeld med 28 prosent.	V 32
21	5501.72	Flatt foreldrefradrag 20 000,-	55,0	70,0	I dag er fradraget 25 000 for første barn og 15 000 for påfølgende barn. Noe ulogisk at ikke dette skal være likt for alle barn, selv om det er søskenmoderasjon i barnehager. «Premierer» familier med mer enn 2 barn.	V 40
21	5501.72	Økte skatteinntekter som følge av	38,0	49,0	Må sees i sammenheng	V 75
	5700.71	2 000 færre AFP-pensjonister	12,0	16,0	med eget skattefradrag, økt trygdeavgift etc.	

21	5501.72 5700.71	Økte skatteinntekter som følge av 3 000 flere fra dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av skatteomlegging	60,0 20,0	75,0 25,0	Trolig er den reelle effekten langt mer enn 3 000.	V 76
21	5501.72	Økt skatteinngang som følge av økt innslagspunkt i toppskatt = dynamisk effekt	100,0	125,0	Basert på svar og forskningsrapport om at 35 pst av lette kommer tilbake som økt skatteinngang. Her budsjettert med 10 pst dynamisk effekt første år jfr. svar på Høyres spørsmål.	H 8 V 309
21	5500.71	Hevet trygdeavgift, lønsmottakere til 8,3 prosent	4 700,0	5 900,0	Dagens sats er 7,8 prosent. Sees i sammenheng med kraftig økning i minstefradrag og utjæmningseffekt.	V 8
21	5700.71	Økt trygdeavgift AFP fra 4,7 til 6,0 pst.	105,0	130,0	Må sees i sammenheng med en helhetlig politikk for å få flere til å stå lenger i arbeid.	V 9
SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTEKT			-5 548,0	-7 142,0		
21	5501.70	Økt bunnfradrag i formuesskatten til 1 000 000,- Et slikt forslag innebærer at anslagsvis 95 000 færre betaler formuesskatt	-700,0	-880,0	Regjeringen forslag er 870 000,-	V 41 V 42
21	5501.70	Gå mot regjeringens forslag om å øke ligningsverdiene av sekundærbolig i formuesskatten	-250,0	-200,0		V 43
21	5501.70	Gå mot regjeringens forslag om å øke ligningsverdiene av næringsseiendom i formuesskatten	-300,0	-240,0	.	V 44
21	5501.70	Gjeninnføre aksjerabatt på 10 pst i formuesbeskatning av aksjer	-700,0	-900,0	Regjeringen har tidligere avskaffet denne ordningen.	V 48
21	5501.70	Fritak for formuesskatt knyttet til formue som er utbetalt som erstatning av alvorlige skader og forvaltes av Overformynderiet.	0,0	0,0	Oppfølging av repr.forslag fra Frp som ligger til behandling i finanskomiteen.	V 272
SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN			-1 950,0	-2 220,0		
21	5506.70	Fjerne hele arveavgiften	-630,0	-2110,0		V 49
21	5506.70	«Herreløse arv» tilfaller frivillige org.	-20,0	-25,0		V 52
SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN			-650,0	-2135,0		
21	5501.72	Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst.	-530,0	-1 900,0		V 54
21	5501.72	Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst under forutsetning av investeringen har påvist miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering	-50,0	-100,0	Ikke mulig å gi provenyanslag fra dept. Anslag.	V 55
21	5501.72	Innføre «grønne avskrivninger» for elsertifikatkraft	0,0	-135,0	Likestiller norske og svenske regler.	V 56
21	5501.72	KapitalFUNN-ordning (business angels)	0,0	-600,0	Det innføres en ordning der det gis mulighet til 20 pst skattefradrag for investeringer i selskap gitt at investeringen holdes i minimum 3 år, og at man ikke er tilknyttet selskapet, maksimal fradragssum er 500 000,- og maksimal ramme er	V 66

					2,5 mrd kroner. Ingen bokført effekt første år.	
21	5501.72	Innføre rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende som alternativ til fradrag for kostnader	-305,0	-380,0	Grensen settes til 100 000,- Anslagsvis 50-60 prosent har høyrere fradrag og vil således ikke komme «bedre ut». Uansett forenkling.	V 23
21	5501.72	Ekstra jordbruksfradrag på 20 000,- for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon	-3,0	-3,0	For å stimulere økt produksjon og nå Venstre mål om 8 prosent neste år.	V 25
21	5501.72	Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte enkeltpersonsforetak og as	0,0	0,0	Ikke mulig å få svar på proveny. Det er uansett «bare» snakk om en skattekredittordning slik at inntektene kommer inn til statskassen, men over noe lenger tid. Verbalforslag.	V 64
21	5501.72	SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill. kroner for bedriftsinterne og 12 mill. kroner for eksterne prosjekter	0,0	-140,0	Dagens regler er 5,5 mill. kroner for egenutførte prosjekter og 11 mill. kroner for prosjekter utført av forskningsinstitusjoner godkjent av NFR. Ingen bokført effekt før i 2013.	V 68
21	5501.72	SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal timesats på 530 kroner	0,0	-180,0	Ingen bokført effekt før i 2013.	V 69
21	5501.72	SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer egne ansatte kan godskrive ordningen	0,0	-5,0	Dagens regler er maks 1 850 timer pr år pr ansatt. Ingen bokført effekt før i 2013.	V 70
21	5501.72	SkatteFUNN: Ekstra kriterium for fradrag for FoU knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill. kroner for bedriftsekstern støtte	0,0	-23,0	Belønning av forskning/innovasjon vi vil ha mer av. Ingen bokført effekt før i 2013.	V 71
21	5501.72	Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	-40,0	-50,0	Anslag. Ikke mulig å få svar fra dept.	H 114
21	5501.72	Skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra bedrifter inntil 100.000 kr.	-22,0	-27,0		KrF 202
21	5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift, nye lærlinger fra 1. januar 2013	-242,0	-311,0	Målrettet tiltak for å få flere lærlinger.	V 10
21	5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-120,0	-145,0		V 11
21	5501.72	Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonsforetak til 6 pst	-300,0	-300,0	Dagens regler er 4 pst.	V 67
21	5501.72	Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0	Ikke nevneverdig proveny annet en kortsiktig (tre mnd) forskyvning av innbetalingstidspunkt for skatt.	V 135
SUM SKATTELETTE NÆRINGSLIV			-1 612,0	-4 300,0		
21	5508.70	Økning av CO ₂ -avgiften på	475,0	950,0	Er allerede foreslått økt med 49 øre fra	V 108
	5507.71	petroleumsvirksomhet på sokkelen	- 100,0	- 200,0	regjeringen (som et ledd i klimaforliket). Det aller	
	5507.72	med 20 øre standard kubikkmeter	- 175,0	- 350,0		

					meste kan utgiftsføres av næringen, slik at «nettoeffekten» blir «bare» 80 mill. kroner.	
21	5538.70	Økt bensinavgift, ca 10 pst	500,0	550,0	Økes med 50 øre literen fra 4,78/4,82 til 5,28/5,32 per liter	V 102
21	5538.71	Økt autodieselavgift, ca 10 pst	1150,0	1260,0	Økes med 50 øre literen fra 3,75/3,80 til 4,25/4,30 per liter	V 103
21	5538.71	Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-300,0	-330,0	Forutsetter av biodiesel vil utgjøre 6 pst av avgiftspliktig diesel.	V 104
21	5541.70	Økt el-avgift 2 øre/kWh	880,0	1180,0	Regjeringen foreslår 11,61øre/kWh i 2012. Tilsvarende en økning isolert sett på 400,- året for gj.snitt i husholdningene . Lavere strømpris i 2013 vil imidlertid kompensere for dette.	V 105
21	5541.70	Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	215,0	285,0	Dagens sats er 0,45 øre kWh (mens ordinær sats er 11,61 øre (2013-forslag)). Får konsekvenser for industri og beboere i Nord-Troms og Finnmark. Provenyeffekten av å oppheve redusert sats er om lag 900 mill kr.	V 106
21	5542.70	Øke grunnavgiften i fyringsolje med 1 kr literen.	1 000,0	1 090,0	Dobling av dagens avgift som er foreslått til kr. 1,018 per liter i 2013.	V 107
21	5542.70	Gi Oslo kommune anledning til å innføre lokal avgift på fyringsolje i perioden 2013-2018	0,0	0,0	«Verbalvedtak».	V 328
21	5543.70	Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med 20 øre literen	1 198,0	1 304,0	Økes med 20 øre literen fra 0,61 (mineralolje), 0,43 (mineralolje innenriks flytransport), 0,31 (mineralolje treforedlingsindustri m.fl), 0,33 (fisk og fangst i nære farvann) og 0,91 (bensin) samt naturgass 0,46 per standkubikkmeter og LPG 0,68 per kg.	V 108
21	5543.70	Samme CO ₂ -avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som Snøhvit	210,0	230,0	Økes fra 5 til 96 øre Sm ³ . Basert på halv drift på Mongstad og null på Kårstø. Ved full drift vil provenyet være 420/460 mill. kroner	V 113 V 114
21	5543.71	Økt svovelavgift, 5 øre liter	25,0	30,0	Økning på 64 pst. Regjeringen foreslår 7,8 øre per liter	V 115
21	5548.70	Økt miljøavgift på HFK og PFK, ca. 10 pst	25,0	30,0	Avgiften økes med tilsvarende 25 kroner per tonn CO ₂ -ekvivalenter.	V 119
21	5549.70	Økt NO _x -avgift, ca 10 pst	10,0	13,0	Økes med 2 kr/kg fra 17,01 som er regjeringens	V 116

					forslag.	
21	5559.71	10 pst økning av miljøavgiftene på	9,0	10,0	+ 15 øre papp og kartong	V 121
	5559.72	drikkevareemballasje	5,0	6,0	+ 30 øre plast	
	5559.73		9,0	10,0	+ 50 øre glass og metall	
	5559.74		9,0	10,0		
21	5560.70 (ny post)	Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 pr pose	800,0	800,0	Ny avgift.	V 123
21	5560.80 (ny post)	Ny miljøavgift på flyreiser etter tysk modell	3 000,0	3 000,0	Ny avgift. Dersom tysk mønster legges til grunn er det en avgift for innenlandsreiser og til flyplass i Europa på ca. 50 kroner, til Midt-Østen, Vest-Asia og Afrika ca. 175 kroner og til lengre interkontinentale reiser ca. 300 kroner.	V 91
SUM ØKTE MILJØAVGIFTER			8 945,0	9 878,0		
21	5521.70	Omlegging av matmomsen: Null moms på frukt og grønt og økologiske matvarer. Full moms på all øvrig mat, men den generelle mva-satsen reduseres fra 25 til 24 prosent.	- 1 200,0	-1 450,0	Matmoms økes fra 15 til 24 prosent. Moms på frukt og grønt samt økologiske produkter reduseres fra 15 til 0 prosent. Den generelle momsen på varer og tjenester reduseres fra 25 til 24 prosent.	V 78 V 79 V 80 V 81 V 327
21	5521.70	Mva-fritak på leasing/langtidsleie av el-biler	-13,0	-16,0		V 83
21	5521.70	Mva-fritak for batterier til el-biler	-14,0	-17,0		H 76
21	5521.70	Oppheve moms på billetter til (enkelte) idrettsarrangement	-40,0	-40,0	Jfr. politiske posisjoner	V 85
21	5521.70	Momsfritak for e-bøker	-30,0	-30,0	Anslag. Ikke mulig å få et fornuftig svar. Legger til grunn anslag fra Forleggerforeningen.	V 86
21	5521.70	Heve grensen for tollfri import til 500,-	-65,0	-70,0	Dagens (og gårsdagens) grense er på 200,-	V 128
21	5521.70	Heve plikt til momsregistrering for allmenntilgjengelige og veldedige organisasjoner til 500 000,-	-4,0	-5,0	Dagens grense er på 140 000,-.	V 93
21	5521.70	Heve omsetningsgrensen til 2 mill. kroner for rett til årlig oppgavetermin vedr mva	0,0	0,0	Ingen effekt (muligens renter), men krever lovendring. Dagens grense er på 1 mill. kroner	V 89
21	5521.70	Oppheve regler i mva-loven om bruk av egen kompetanse på fritiden til egen eiendom for enkeltpersonforetak	0,0	0,0	Gjelder typisk Geir Lundheim-saken hvor en selvstendig næringsdrivende tømmer fikk skattekrav på 106 000,- for å bygget på sin egen hytte.	V 270
SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET			-1 366,0	-1 628,0		
21	5511.70	Toll- og kvotefri adgang for Vietnam, Nigeria og Pakistan	-45,0	-50,0	Land som tidligere stod på DAC-listen for lavinntektsland, men er nå oppgradert til lavere mellominntektsland	Frp 417
21	5511.70	Gå mot regjeringens forslag om overgang til prosenttoll på ost og kjøtt	0,0	0,0	Ingen provenyeffekt iflg dep.	V 130

21	5526.70	Økt avgift på brennevin(sbasert drikke)	90,0	100,0	Økes med 60 øre per vol.pst. fra 6,85 til 7,45. Tilsvarende om lag 20 kr. per flaske 40 pst alkohol.	V 94
21	5526.70	Redusert avgift på vin og «pol-øl» (alkoholig drikke mellom 4,7 og 22 volumprosent)	-180,0	-200,0	Reduseres med 40 øre per vol.pst og liter. Tilsvarende om lag 4 kr. per flaske vin.	V 95
21	5531.70	Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	480,0	525,0		V 96
21	5531.70	Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer	1 200,0	1 300,0	Forutsettes at samme beløp som brukes på innenlands avgiftsbelagt omsetning	V 97
21	5536.71	Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-30,0	-30,0	Likestilles med øvrige utrykningskjøretøy og begravelleskjøretøy.	V 100
21	5565.70	Redusert dokumentavgift	-310,0	-320,0	Reduseres fra 2,5 til 2,4 pst.	V 124
SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG			1 205,0	1 325,0		
SUM ALLE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG			-976,0	-6 222,0		

DEL V: FOND/AVDRAG ETC (under streken-penger)

Ramme	Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt	Merknad	Spm
6	2421.90	Utvidet utlånsramme, Husbanken	2 000,0	2 000,0	Økes fra 20 til 22 mrd. kroner.	
9	2421.90	Øke den landsdekkende innovasjonslåneordningen med 250 mill	250,0	250,0		V 144
9	2425.91	Klimatek, investeringskapital	500,0	500,0	Nytt investeringselskap i klimavennlig næringsvirksomhet.	
12	1825.95	Energifondet (Fornybarfondet)	5 000,0	5 000,0		
12	2440.30	SDØE/Petoro	-320,7	-320,7	Teknisk postering.	
12	2440.70	Petoro, Administrasjon (ny post)	290,7	290,7	Flyttes til SDØE.	
12	2440.71	Unitisering Forskningsfondet	30,0 0,0	30,0 0,0	Flyttes til SDØE. Verbalforslag om øremerking av minst 100 mrd i SPU.	
13	1432.90	Videreføring og styrking av kulturminnefondet	200,0	200,0		
16	2410.90	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	165,9	316,0		V 172
16	2410.90	2000 flere studieplasser	79,9	237,1		V 162
16	2410.90	11 måneders studiestøtte	0,0	1755,2		V 170
16	2410.90	Freshmanår mv.	29,0	56,8		V 181
22	5623.90	InterCity AS	3 000,0	3 000,0		
SUM FONDSAVSETNINGER MV			11 224,8	13 315,1		

VEDLEGG 2:
RAMMEVISE ENDRINGER, VENSTRES ALTERNATIV 2013

RAMMEOMRÅDE 1

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1560.01	100 ekstra tranieeplasser for funksjonshemmede i statsforvaltningen	56,0	56,0
1570.01	Økt driftstilskudd, Datatilsynet	2,0	2,0
1510.01	Rammekutt fylkesmannsadm.	-50,0	-50,0
1560.01	Utskilling og salg av gamle Statskonsult fra Direktoratet for forvaltning og IKT	-40,0	-40,0
1560.23	Elektronisk ID	-25,0	-25,0
2445.33	Videreføring av ordinære byggeprosjekt, Statsbygg	-75,0	-75,0
2445.49	Kjøp av eiendom Statsbygg	-70,0	-70,0
SUM ENDRINGER RAMME 1: STATSFORVALTNINGEN		-202,0	-202,0

RAMMEOMRÅDE 2

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
231.51	Forskning barnehager	10,0	10,0
231.52	Rekrutteringspakke førskolelærere	25,0	25,0
(ny post)			
845.70	Provenynøytral omlegging av barnetrygden	0,0	0,0
852.70	Økt adopsjonsstøtte til 1G	12,9	12,9
854.65	500 flere kvoteflyktninger	3,6	3,6
858.23	Kompetansepott, barnevern	50,0	50,0
(ny post)			
2530.70	Selvstendig opptjeningsrett for fedre for barn født etter 1.7.2013	90,0	500,0
844.70	Redusert kontantstøtte som følge av 2 000 flere barnehageplasser	-5,4	-5,4
845.70	Finnmarks- (og Svalbard) tillegg i barnetrygden.	-77,1	-77,1
855.01	Kutt i statlig, regionalt barnevern (Bufetat)	-100,0	-100,0
SUM ENDRINGER RAMME 2: FAMILIE OG FORBRUKER		9,0	419,0

RAMMEOMRÅDE 3

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
315.70	Momskompensasjon, idrettsanlegg	100,0	100,0
320.74	Flerkulturelle institusjoner	6,0	6,0
320.74	Likebehandling, rytmisk musikk	6,8	6,8
321.73	Flere arbeidsstipend for kunstnere + stipendordning unge kulturtalenter	13,0	13,0
326.75	Det norske akademis store ordbok	4,3	4,3
326.78	Bibliotek	25,0	25,0
328.78	Gaveforsterkningsordning, museer	20,0	20,0
328.78	Tilskudd til Konservatien, Frederikshalds Teater og Kulissemagasinet i Halden	1,5	1,5
328.78	Tilskudd til Kaldkrigsmuseet: Isfronten i Bodø	7,0	7,0
328.78	Tilskudd til Industristadmuseet i Odda	4,0	4,0
320.79	Kulturdep. «til disp.»-post	-6,5	-6,5
335.71	Tak i pressestøtten på 30 mill. pr. avis	-20,9	-20,9
SUM ENDRINGER RAMME 3: KULTUR		160,2	160,2

RAMMEOMRÅDE 4

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
161.70	Bistand, Næringsutvikling	30,0	30,0
163.70	Bistand, nødhjelp/humanitær bistand	50,0	50,0

170.76	UNESCO	20,0	20,0
3100.02	25 pst. reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv	11,2	11,2
153.78	Bistand, Latin-Amerika (omprioritering)	-100,0	-100,0
SUM ENDRINGER RAMME 4: UTENRIKS		11,2	11,2

RAMMEOMRÅDE 5

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
3440.06	25 pst. reduksjon i gebyr vedr. søknader til arbeidstillatelse, oppholdstillatelse, statsborgerskap mv	29,1	29,1
440.01	Politiets utledningsenhet (flere tvangsreturer)	50,0	50,0
400.01	Forsøk med soning med elektroniske fotlenker	-0,6	-0,6
430.01		-75,4	-75,4
430.45		-1,2	-1,2
400.01	Implementering av datalagringsdirektivet	-0,8	-0,8
410.01		-12,0	-12,0
440.01		-4,0	-4,0
466.01		-3,9	-3,9
440.01	DNA-register	-30,0	-30,0
SUM ENDRINGER RAMME 5: JUSTIS		-48,8	-48,8

RAMMEOMRÅDE 6

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
551.61	RDA (regional differensiert arbeidsgiveravgift), Tromsø og Bodø	70,9	70,9
581.75	Boligtilskudd, etablering av utleieboliger og innføring av ordningen med «Hjemkjøp»	30,0	30,0
582.60	Utvide rammene for rentekompensasjon til vedlikehold av skole- og svømmeanlegg og kirkebygg med hhv 5 og 1 mrd. kroner.	3,2	3,2
582.61		0,6	0,6
586.64	2 000 flere sykehjemsplasser + økt statlig finansieringstilskudd.	122,6	122,6
821.62	Gratis kjernetid i barnehager	40,0	40,0
821.71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet	10,0	10,0
490.01	Raskere saksbehandling av oppholds- og asylsøknader.	25,0	25,0
491.01		25,0	25,0
490.72	Frivillig returordninger for asylsøkere/flyktninger med avslag m.m.	30,0	30,0
490.01	500 flere kvoteflyktninger	2,4	2,4
490.73		3,2	3,2
490.75		2,7	2,7
820.01		3,5	3,5
821.60		66,4	66,4
821.61		0,7	0,7
822.60		6,1	6,1
2412.71	Tap på utlånsvirksomhet, Husbanken	0,3	0,3
2426.70	Økte programmidler, SIVA	75,0	75,0
490.21	Mindreknader, asylmottak som følge av økte bevilgninger til økt saksbehandling i UDI og raskere retur	-30,0	-30,0
551.60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	-75,0	-75,0
552.62	Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling	-30,0	-30,0
552.72	MERKUR-ordningen m.m.	-17,7	-17,7
554.01	Legge ned kompetansesenter for distriktsutvikling	-32,0	-32,0
3490.03	500 flere kvoteflyktninger	-2,6	-2,6
3490.06		-3,2	-3,2
3821.01		-35,4	-35,4

3821.02		-0,3	-0,3
SUM ENDRINGER RAMME 6: INNVANDRING, REGIONAL UTVIKLING OG BOLIG		291,4	291,4

Under streken

2412.90	Øke Husbankens lånerammer	2 000,0	2 000,0
---------	---------------------------	---------	---------

RAMMEOMRÅDE 7

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
605.01	Omfordeling av 2 000 tiltaksplasser fra «ordinære»	26,0	26,0
634.77	til «nedsatt arbeidsevne».	256,0	256,0
621.63	«Skjeve boliger»	25,0	25,0
621.63	Tiltak for vanskeligstilte grupper på arbeidsmarkedet	20,0	20,0
621.70	Tilskudd til frivillige organisasjoner til gjennomføring av fritidsaktiviteter for barn i lavinntektsfamilier	20,0	20,0
621.70	Økt tilskudd til sosialt entreprenørskap	10,0	10,0
634.21	Styrke ordningen med funksjonsassistanse i arbeidslivet	20,0	20,0
634.21	Styrke ordningen med tilretteleggingstilskudd for arbeidssøkere med nedsatt arbeidsevne	20,0	20,0
634.21	Skole på byggeplassen	20,0	20,0
2541.70	Redusert krav til permitteringsgrad for rett til dagpenger til 20 pst	30,0	30,0
2650.70	Mer fleksible sykelønnsordninger for kreftpasienter.	40,0	40,0
2650.71	Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	222,0	222,0
2650.72		9,9	9,9
2650.72	Omsorgslønn til foreldre med funksjonshemmede barn	75,0	75,0
2651.70	Flere på arbeidsavklaringspenger som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd.)	310,0	310,0
2655.70	Flere/tidligere uføre som følge av kutt i sykelønnsperioden (fra 12 til 11 mnd.)	55,0	55,0
2655.73	Redusere uføregraden til 20 pst for å kunne kombinere arbeid med trygd.	0,0	0,0
601.22	Tiltak mot ufrivillig deltid.	-26,6	-26,6
605.01	3 000 færre ordinære tiltaksplasser	-39,0	-39,0
634.76		-297,0	-297,0
634.76	Omfordeling av 2 000 plasser fra «ordinære» til «varig tilrettelagt arbeid»	-198,0	-198,0
612.01	Gradvis avvikling av det statlige bidraget til AFP over 5 år	-294,0	-294,0
666.70		-151,0	-151,0
612.01	2 000 færre AFP-pensjonister som følge av skattestimuli.	-173,2	-153,7
612.70		-1,8	-1,7
666.70		-35,3	-33,8
614.01	Nominell videreføring av driftsutgifter ved boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	-12,0	-12,0
2541.70	Mindre dagpenger som følge av 3 000 flere arbeidsplasser i vårt samlede opplegg	-550,0	-550,0
2541.70	Utvide antall ventedager fra 3 til 5	-135,0	-135,0
2542.70	Forenklinger i lønnsgarantiregelverket	-80,0	-80,0
2650.70	Innføre normerte sykemeldingsperioder etter svensk modell.	-499,2	-499,2
2650.71		-25,8	-25,8
2650.70	Innstramming i sykelønnsordningens varighet fra 12 til 11 mnd.	-666,0	-666,0
2650.71		-34,0	-34,0
2661.74	Innstramming i ordningen «støtte til bil», gruppe 1-bil	-70,0	-70,0
SUM ENDRINGER RAMME 7: ARBEID OG SOSIAL		-2 129,0	-2 107,9

RAMMEOMRÅDE 8

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1719.71	Videreføre støtte til det frivillige skyttervesen	6,2	6,2
4799.86	Avvikle ordningen med militære bøter	0,5	0,5
1734.01	Nedlegging av Heimevernsungdommen	-5,9	-5,9
1761.47	Prosjektering av fremskutt base på Evenes	-6,0	-6,0
4710.47	Salg av forsvarseiendom	-36,4	-36,4
SUM ENDRINGER RAMME 8: FORSVAR		-41,6	-41,6

RAMMEOMRÅDE 9

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
900.23	Etablering og drift av norsk Regelråd (ny post)	40,0	40,0
900.73	Ungt Entreprenørskap	5,0	5,0
928.71	Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN (ny post)	40,0	40,0
2421.50	Dobling av ordningen med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter	34,0	34,0
2421.50	Miljøteknologi-ordningen	75,0	75,0
2421.50	Ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	50,0	50,0
2421.51	Øke den landsdekkende innovasjonslåneordningen med 250 mill. kroner > tapsavsetning 33 pst.	82,5	82,5
2421.71	Ymse reiselivstiltak i regi av IN	50,0	50,0
2421.72	Forsknings- og utviklingskontrakter, IN, (IFU/OFU)	50,0	50,0
2425.01	Klimatek, driftsutgifter (ny post)	20,0	20,0
2425.51	Tapsfond, Klimatek (ny post)	125,0	125,0
3904.01	20 pst reduksjon i Brønnøysundgebyrene	93,6	93,6
909.73	Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	-1 333,0	-1 600,0
950.21	Meglerhonorar etc. statlig oppkjøp	-25,7	-25,7
2421.73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	-5,2	-5,2
SUM ENDRINGER RAMME 9: NÆRING		-698,8	-965,8

Under streken

2421.90	Øke den landsdekkende innovasjonslåne-ordningen med 250 mill. kroner.	250,0	250,0
2425.91	Klimatek, investeringskapital	500,0	500,0

RAMMEOMRÅDE 10

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1050.75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	25,0	25,0
SUM ENDRINGER RAMME 10: FISKERI		25,0	25,0

RAMMEOMRÅDE 11

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1138.70	Støtte til miljøvernorganisasjoner.	0,3	0,3
1138.70	Ikke støtte til Folkeaksjonen Ny Rovdyrpolitikk	-1,1	-1,1
1143.60	Stimuleringstiltak, dyrehelsepersonell i næringssvake distrikt	-17,0	-17,0
1150.50	Avvikling av tilskudd til skogsbilveier og skogplanting under Landbrukets utviklingsfond (LUF)	-100,0	-100,0
1150.70	Eksportstøtte for bearbeidede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	-25,8	-25,8
1150.77	Fjerning av subsidier til pelsdyrfôr	-23,2	-23,2
SUM ENDRINGER RAMME 11: LANDBRUK		-166,8	-166,8

RAMMEOMRÅDE 12

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1825.50	Energifondet	100,0	100,0
1825.60	Tilskudd til utvikling av varmeenergi	100,0	100,0
(ny post)			
1830.50	METSenter i Rogaland (Demoanlegg for vindkraft til havs)	30,0	30,0
1830.50	CLIMIT (forskningsprogram for fangst og lagring av CO ₂)	90,0	90,0
1833.21	Diverse CO ₂ -håndterings-tiltak nasjonalt.	200,0	200,0
1833.73	CO ₂ -håndtering internasjonalt	10,0	10,0
1810.21	Kartlegging, petroleumsaktivitet Jan Mayen og Barentshavet	-130,0	-130,0
1820.73	Tilskudd til utjevning av overføringstariff	-60,0	-60,0
1833.21	Terminering av fullskala renseanlegget for CO ₂ på Mongstad.	-806,0	-806,0
1870.70	Utgiftene knyttes til Petoro AS flyttes «under streken» og blir en del av SDØEs kontantstrøm.	-290,7	-290,7
1870.71		-30,0	-30,0
SUM ENDRINGER RAMME 12: OLJE OG ENERGI		-786,7	-786,7

Under streken

1825.95	Energifondet (Fornybarfondet)	5 000,0	5 000,0
2440.30	SDØE, Investeringer	-320,7	-320,7
2440.70	Petoro, Administrasjon	290,7	290,7
(ny post)			
2440.71	Unitisering	30,0	30,0

RAMMEOMRÅDE 13

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1427.21	Villaks/ørret (gyro, genbank, fredede vassdrag etc. mv)	50,0	50,0
1427.30	Statlig erverv av friluftsområder	20,0	20,0
1429.74	Fartøyvern	46,0	46,0
1441.39	Opprydningstiltak, KLIF	25,0	25,0
1441.77	Pant for båter, campingvogner og tyngre kjøretøy	52,0	52,0
(ny post)	(lastebiler og busser)		
1465.01	Fri deling av sjøkart	20,0	20,0
SUM ENDRINGER RAMME 13: MILJØ		213,0	213,0

Under streken

1432.90	Videreføring og styrking av kulturminnefondet	200,0	200,0
---------	---	-------	-------

RAMMEOMRÅDE 14

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
41.32	Kjøp av pendlerboliger, Stortinget	-51,0	-51,0
SUM ENDRINGER RAMME 14: KONSTITUSJONELLE INSTITUSJONER		-51,0	-51,0

RAMMEOMRÅDE 15

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
718.70	Rusmiddelforebygging	25,0	25,0
719.21	Styrking av helsesøstertjenesten.	75,0	75,0
732.70	Diverse rus-relaterte tiltak innenfor helseforetakene.	150,0	150,0
732.70	Rehabilitering, helseforetakene	100,0	100,0
732.82	Utvidelse av lånerammen for regionale helseforetak (fra 50 pst til 70 pst)	16,0	16,0
732.84	Rentekompensasjon for IKT-investeringer i regionale helseforetak	20,0	20,0
(ny post)			
733.70	Behandlingsreiser, utland	25,0	25,0

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
761.50	Tilskuddsordning til drift av Hospice	10,0	10,0
761.60	Tiltak for å styrke legedekning på sykehjem	40,0	40,0
763.61	Beholde «øremerking» av penger til rusavhengige	330,0	330,0
763.71	Tilskudd til frivillige organisasjoner som driver oppfølging, omsorg og rehabilitering av personer med rusproblemer	20,0	20,0
764.60	Psykisk helsearbeid i kommunene	100,0	100,0
764.72	Tilskudd til Fontenehusene	15,0	15,0
764.73	Krigs-veteraner	5,0	5,0
2752.70	Gratis helsehjelp for 16-18 år	58,0	58,0
711.74	Tilskudd, skolefrukt	-19,0	-19,0
769.21	Den kulturelle spaserstokken	-14,9	-14,9
2751.70	Redusert apotekavanse 1 prosentpoeng	-67,0	-67,0
2752.70	Økning i egenandelstak 1 med 200 kr for alle.	-210,0	-210,0
2752.70	Økning i egenandelstak 1 med ytterligere 400 kr for personer med inntekt over 500 000,-	-48,0	-48,0
SUM ENDRINGER RAMME 15: HELSE		630,1	630,1

RAMMEOMRÅDE 16

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
225.51	Samarbeidstiltak skole/barnevern	25,0	25,0
(ny post)			
225.78	Rådgivning	25,0	25,0
(ny post)			
226.21	Pilotprosjekt barn og ungdom med skrivevansker	25,0	25,0
226.21	Økt statlig delfinansiering av videreutdanning av lærere. 2 500 lærere årlig fra 1.1.2013.	62,5	62,5
226.21	Kompetanseår/lærerløft	350,0	350,0
226.22	Rekrutteringstiltak (stipend, seniortiltak)	75,0	75,0
(ny post)			
226.76	Leksehjelp	175,0	175,0
(ny post)			
228.70	Videreføring av tilbud ved Kongshaug musikkgymsnas	3,2	3,2
228.70	Kapitalkostnader, privatskoler	15,0	15,0
254.70	Studieforbund/voksenopplæring	5,0	5,0
255.72	Økt driftstilskudd, Stiftelsen Arkivet	3,4	3,4
257.70	Styrking av program for basiskompetanse i arbeidslivet	15,0	15,0
260.50	2 000 flere studieplasser	73,0	219,0
260.50	Basis-kompensasjon universitet og høyskoler.	185,0	185,0
260.70	Samlet 200 mill. kroner.	15,0	15,0
260.50	500 nye stipendiat-stillinger.	151,0	453,0
260.50	100 nye Post-doc-stillinger	30,2	90,6
260.50	Oppstarts- og prosjektbevilgninger undervisningsbygg.	150,0	150,0
260.50	Forsøk med femårig lærerutdanning i fremmedspråk ved høgskolen i Østfold	6,4	6,4
260.50	Styrke barnevernpedagog-utdanningen.	44,7	44,7
270.74	Studentbarnehager	5,0	5,0
270.75	1 000 nye studentboliger	250,2	250,2
285.52	50 nye Nærings-PhD	7,6	22,7
285.52	NFR	50,0	50,0
285.53	Forskning klima/fornybar energi	75,0	75,0
285.53	Styrke og gjeninnføre gaveforsterkningsordningen	60,0	60,0
285.54	Utstyrsetterslep	75,0	75,0
920.50	Næringsrettet forskning	200,0	200,0
1020.01	Ressursforskning, Havforskningsinstituttet	20,0	20,0

2410.50	2 000 flere studieplasser	27,0	78,5
2410.72		0,5	2,4
2410.50	Studiestøtte, 11 mnd	0,0	551,5
2410.72		0,0	26,1
2410.50	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	52,1	96,2
2410.72		1,1	3,2
2410.70	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	9,1	21,8
2410.70	Utvide Lånekassens sykelønnsordning til 12 måneder	5,6	5,7
2410.50	Freshman-år + første års utdanning i ikke-vestlige land	5,6	11,0
2410.71		7,1	14,0
2410.72		0,2	0,9
222.01	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	-0,4	-0,4
228.71		-23,2	-22,4
228.74		-0,4	-0,4
228.75		-0,6	-0,6
228.76		-0,2	-0,2
222.01	Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	-5,0	-12,0
228.70		-0,1	-0,3
228.70	Reversering av lovfestet og -pålagt kommunal leksehjelp (omfordeles til frivillig)	-4,7	-11,2
228.73		-0,6	-0,3
228.70	Reversering av timetallsutvidelse 2010	-1,7	-4,0
228.73		-0,1	-0,2
228.70	Gå mot forslaget om å lovfeste plikt for kommunen å tilby en gratis uke time med kulturskoletilbud i skole/SFO-tiden på barnetrinnet (1.- 4. trinn)	-1,6	-3,8
228.73		-0,2	-0,5

SUM ENDRINGER RAMME 16: KIRKE, UTDANNING OG FORSKNING **2 246,7** **3 455,7**

Under streken

2410.90	Full indeksregulering av studiestøtte fra 2005	165,9	316,0
2410.90	2000 flere studieplasser	79,9	237,1
2410.90	11 måneders studiestøtte	0,0	1 755,2
2410.90	Freshmanår mv.	29,0	56,8

RAMMEOMRÅDE 17

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1062.21	Oljevernberedskap	60,0	60,0
1062.70	Tilskudd til Redningsselskapet	20,0	20,0
1301.50	Forskning, hydrogen og biodrivstoff	20,0	20,0
1301.72	Nytt statlig tilskuddsprogram for flere hurtigladestasjoner for el-biler, Transnova	50,0	50,0
1301.75 (ny post)	Garantiordning for Nord-Norge-linjen	25,0	25,0
1320.23	Konsekvensutredning; broforbindelse Frogn-Hurum	5,0	5,0
1320.30	Sykkelveier, universell utforming, trafikkikkerhetstiltak	75,0	75,0
1330.60	Belønningsordning, kollektivtransport	200,0	200,0
1330.61 (ny post)	Tilskudd til særskilte kollektivtransport-tiltak i storbyområder	150,0	150,0
1330.62 (ny post)	Belønningsordning, sykkel	50,0	50,0
1350.23	Jernbane. Drift og vedlikehold	100,0	100,0
1350.30	Diverse investeringer, jernbane.	250,0	250,0
1351.70		100,0	100,0
1350.32 (ny post)	Prosjektering og planlegging, InterCity	100,0	100,0
1351.70	Statlig andel, oppstart av lokaltog Askim-	8,5	8,5

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
4380.01	Fredrikstad Fjerne gebyr på nødpeilesendere hos Post- og teletilsynet	1,0	1,0
1320.36	E6 Filefjell	-173,9	-173,9
1370.70	Kjøp av «ulønnsomme» posttjenester	-200,0	-200,0
SUM ENDRINGER RAMME 17: TRANSPORT OG KOMMUNIKASJON		840,6	840,6

RAMMEOMRÅDE 18

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
571.60	Flere spesialpedagoger og skolehelsepersonell	50,0	50,0
571.60	Øke de statlige veiledende satsene i sosialhjelpen med 20 pst.	850,0	850,0
571.60	Kommunalt barnevern	100,0	100,0
571.60	Differensiert foreldrebetaling (maks-pris) i barnehager	76,5	76,5
571.60	Differensiert foreldrebetaling i SFO	47,2	47,2
571.60	2 000 flere barnehageplasser	143,8	167,0
571.60	Rehabilitering og habilitering i kommunene	30,0	30,0
571.60	Universell utforming av alle skoler.	150,0	150,0
572.60		75,0	75,0
571.65	Skjønnstilskudd, samhandlingsreformen (ny post)	100,0	100,0
571.67	Innlemme Kristiansand i storbytilskuddet	28,3	28,3
572.60	Økt lærlingetilskudd > 5 700,- nye lærekontrakter	50,0	50,0
572.60	Gratis tannlege 19-20 år.	40,0	40,0
571.60	Avvikling av gratis frukt og grønt i ungdomsskolen	-101,8	-244,5
571.60	Reversering av lovfestet og -pålagt kommunal leksehjelp (omfordes til frivillig)	-204,0	-489,7
571.60	Reversering av timetallsutvidelse 2010	-72,0	-172,9
571.60	Gå mot forslaget om å lovfeste plikt for kommunen å tilby en gratis uke time med kulturskoletilbud i skole/SFO-tiden på barnetrinnet (1.- 4. trinn)	-72,0	-172,8
571.60	Beholde «øremerking» av penger til rusavhengige	-330,0	-330,0
572.60	Endre dagens ordninger med ikke-behovsprøvd utstyrsstipend, med et behovsprøvd stipend på 600 kr pr. mnd.	-337,2	-337,2
571.69	Kommunal selskapsskatt (ny gammel)	11 000,0	11 000,0
571.60	Tilsvarende reduksjon, rammetilskudd til kommunene	-11 000,0	-11 000,0
SUM ENDRINGER RAMME 18: RAMMEOVERFØRINGER MV. TIL KOMMUNESEKTOREN		623,8	16,9

RAMMEOMRÅDE 19

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
2309.01	Innføre ordning med momsnytrale innkjøp i staten	-500,0	-500,0
2309.01	Ostehøvelkutt i departementene	-200,0	-200,0
2309.01	Avvikle ordningen med eksportstøtte til osteproduksjon	-130,0	-130,0
2309.01	Ubrukte/overførte midler i jordbruksavtalen	-45,0	-45,0
5309.29	Salg av statlig eiendom	-200,0	-200,0
SUM ENDRINGER RAMME 19: TILFELDIGE UTGIFTER OG INNTEKTER		-1 075,0	-1 075,0

RAMMEOMRÅDE 20

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
1618.01	Mindrebehov hos Skatteetaten som følge av	-25,0	-25,0

	avvikling av arveavgiften.		
1638.21	Mindre kjøp av klimavoter	-630,0	-630,0
4638.01	Skrote klimavoter	345,0	345,0
SUM ENDRINGER RAMME 20: FINANSADMINISTRASJON		-310,0	-310,0
MV.			

RAMMEOMRÅDE 21

Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
5501.72	Økt minstefradrag lønnsinntekt til 91 300,- og økt proSENTSATS til 45 pst.	-5 640,0	-7 050,0
5501.72	Økt proSENTSATS i minstefradrag i pensjonsinntekt fra 26 til 28 pst.	-480,0	-600,0
5501.72	Økt minstefradrag i pensjonsinntekt	-160,0	-200,0
5501.72	Øke personfradraget i skatteklasser 1 til 49 000,-	-1 260,0	-1 600,0
5501.72	Redusere personfradraget i skatteklasser 2 til 73 500,-	300,0	370,0
5501.72	Øke fradraget for enslige forsørgere tilsvarende personfradraget i skatteklasser 1	-35,0	-45,0
5501.72	Økt innslagspunkt i toppskatten til 525 000,-. Gir om lag 80 000 færre toppskattebetalere.	-1 000,0	-1 250,0
5700.71	Heve nedre grense for å betale trygdeavgift (fribeløpet) til 49 600,- (dvs. teknisk 50 000)	-129,0	-161,0
5501.72	Økt maksimalt skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner til 25 000,-	-25,0	-70,0
5501.72	Øke skattepliktig fordel av kjøp av aksjer i egen bedrift til 5 000,-	-45,0	-55,0
5501.72	Øke det årlige sparebeløpet i individuelle pensjonsordninger til 40 000,- og innføre symmetrisk beskatning	-110,0	-140,0
5501.72	Økning av satsen for skattefradrag i BSU-ordningen fra 20 pst til 28 pst samt heve årlige sparebeløp til 25 000,- og fjerne øvre tak, men beholde aldersgrensen på 34 år.	-290,0	-360,0
5501.72	Eget skattefradrag på 6 000,- for aldersgruppen 62-67 år som bare mottar lønnsinntekt (ikke pensjon eller trygd)	-395,0	-495,0
5501.72	Heve beløpsgrensen fra 1 000,- til 2 000,- vedr.	-160,0	-200,0
5700.71	Arbeidsgivers dekning av mobiltelefoni	-55,0	-70,0
5700.72		-85,0	-100,0
5501.72	Øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000,-	-10,0	-12,0
5700.71		-3,0	-4,0
5700.72	Øke beløpsgrensen for arbeidsgiveravgiftsplikt til 50 000,- per ansatte/500 000,- per frivillig organisasjon	-8,0	-10,0
5501.72	Øke beløpsgrensen for skattefri inntekt (lønnsoppgaveplikt) til 3 000,-	-35,0	-43,0
5700.71		-10,0	-12,0
5700.72		-15,0	-20,0
5501.72	Skattefradrag, energieffektiviseringstiltak i egen bolig, inntil 50 000 kr. per bolig.	-100,0	-112,0
5501.72	Skattefritak for arbeidsgiverfinansiert månedskort (kollektivtransport)	-1 830,0	-2 290,0
5501.72	Skattefritak for gevinster/premier som skal fremme samfunnsnyttige formål.	0,0	0,0
5501.72	Fagforeningskontingent reduseres til 2005-nivå.	625,0	625,0
5501.72	Øke nedre grense for fradrag for reise mellom hjem og arbeid til 15 000,-	95,0	120,0
5501.72	Redusere grensen for høy/lav kilometersats i reisefradraget til 35 000 km (2011-regler)	30,0	37,0
5501.72	Nominell videreføring av skattefri kilometergodtgjørelse.	92,0	115,0

5501.72	Unnta kredittkortgjeld fra rentefradraget	100,0	100,0
5501.72	Flatt foreldrefradrag 20.000,-	55,0	70,0
5501.72	Økte skatteinntekter som følge av 2 000 færre AFP-	38,0	49,0
5700.71	pensjonister	12,0	16,0
5501.72	Økte skatteinntekter som følge av 3 000 flere fra	60,0	75,0
5700.71	dagpenger til arbeid + dynamiske effekter av	20,0	25,0
	skatteomlegging		
5501.72	Økt skatteinngang som følge av økt innslagspunkt i	100,0	125,0
	toppskatt = dynamisk effekt		
5500.71	Hevet trygdeavgift, lønnsinntakere til 8,3 prosent	4 700,0	5 900,0
5700.71	Økt trygdeavgift AFP fra 4,7 til 6,0 pst.	105,0	130,0
SUM SKATTELETTE LØNNS- OG PENSJONSINNTEKT		-5 548,0	-7 142,0
5501.70	Økt bunnfradrag i formuesskatten til 1 000 000,- Et	-700,0	-880,0
	slikt forslag innebærer at anslagsvis 95 000 færre		
	betaler formuesskatt		
5501.70	Gå mot regjeringens forslag om å øke	-250,0	-200,0
	ligningsverdiene av sekundærbolig i formuesskatten		
5501.70	Gå mot regjeringens forslag om å øke	-300,0	-240,0
	ligningsverdiene av næringsseiendom i		
	formuesskatten		
5501.70	Gjeninnføre aksjerabatt på 10 pst i	-700,0	-900,0
	formuesbeskatning av aksjer		
5501.70	Fritak for formuesskatt knyttet til formue som er	0,0	0,0
	utbetalt som erstatning av alvorlige skader og		
	forvaltes av Overformyndighet.		
SUM ENDRINGER I FORMUESSKATTEN		-1 950,0	-2 220,0
5506.70	Fjerne hele arveavgiften	-630,0	-2 110,0
5506.70	«Herreløst arv» tilfaller frivillige org.	-20,0	-25,0
SUM ENDRINGER I ARVEAVGIFTEN		-650,0	-2 135,0
5501.72	Økte avskrivningssatser saldogruppe d til 25 pst.	-530,0	-1 900,0
5501.72	Øke avskrivningssatsen for maskiner med 5 pst	-50,0	-100,0
	under forutsetning av investeringen har påvist		
	miljøeffekt og medfører økt energieffektivisering		
5501.72	Innføre «grønne avskrivninger» for elsertifikatkraft	0,0	-135,0
5501.72	KapitalFUNN-ordning (business angels)	0,0	-600,0
5501.72	Innføre rett til minstefradrag for selvstendig	-305,0	-380,0
	næringsdrivende som alternativ til fradrag for		
	kostnader		
5501.72	Ekstra jordbruksfradrag på 20 000 for bønder som	-3,0	-3,0
	driver eller legger om til økologisk produksjon		
5501.72	Innføre fondsordning for å likebehandle/likebeskatte	0,0	0,0
	enkeltpersonsforetak og as		
5501.72	SkatteFUNN: Heve prosjektgrensene til 8 mill.	0,0	-140,0
	kroner for bedriftsinterne og 12 mill. kroner for		
	eksterne prosjekter.		
5501.72	SkatteFUNN: Fjerne ordningen om maksimal	0,0	-180,0
	timesats på 530 kroner.		
5501.72	SkatteFUNN: Fjerne begrensningen på antall timer	0,0	-5,0
	egne ansatte kan godskrive ordningen.		
5501.72	SkatteFUNN: Ekstra kriterium for fradrag for FoU	0,0	-23,0
	knyttet til klima, miljø og energieffektivisering på		
	hhv 2 mill. kroner for bedriftsintern støtte og 4 mill.		
	kroner for bedriftsekstern støtte		
5501.72	Generelt skattefritak for forskningsinstitutter	-40,0	-50,0
5501.72	Skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner	-22,0	-28,0
	fra bedrifter inntil 100 000,-		
5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift, nye lærlinger fra 1. januar	-242,0	-311,0

	2013		
5700.72	Ingen arbeidsgiveravgift for de første tre årene for foretak med færre enn 5 ansatte	-120,0	-145,0
5501.72	Heve maksimalt sparebeløp i OTP for enkeltpersonforetak til 6 pst	-300,0	-300,0
5501.72	Endre regler for forskuddsskatt-innbetaling for selvstendig næringsdrivende.	0,0	0,0
SUM SKATTELETTE NÆRINGSLEV		-1 612,0	-4 300,0
5508.70	Økning av CO ₂ -avgiften på petroleumsvirksomhet	475,0	950,0
5507.71	på sokkelen med 20 øre standard kubikkmeter	- 100,0	- 200,0
5507.72		- 175,0	- 350,0
5538.70	Økt bensinavgift, ca. 10 pst	500,0	550,0
5538.71	Økt autodieselavgift, ca. 10 pst	1 150,0	1 260,0
5538.71	Reversering av økt autodieselavgift for biodiesel	-300,0	-330,0
5541.70	Økt el-avgift 1 øre/kWh	880,0	1 180,0
5541.70	Heve redusert sats i el-avgiften til 2,5 øre kWh	215,0	285,0
5542.70	Øke grunnavgiften i fyringsolje med 1 kr literen.	1 000,0	1 090,0
5543.70	Økt CO ₂ -avgift på mineralske produkter med 20 øre literen	1 198,0	1 304,0
5543.70	Samme CO ₂ -avgift på gasskraftverkene ved Kårstø og Mongstad som Snøhvit	210,0	230,0
5543.71	Økt svovelavgift, 5 øre liter	25,0	30,0
5548.70	Økt miljøavgift på HFK og PFK, ca. 10 pst	25,0	30,0
5549.70	Økt NO _x -avgift, ca. 10 pst	10,0	13,0
5559.71	10 pst økning av miljøavgiftene på	9,0	10,0
5559.72	drikkevareemballasje	5,0	6,0
5559.73		9,0	10,0
5559.74		9,0	10,0
5560.70	Miljøavgift på plastposer, kr 1,00 pr pose	800,0	800,0
(ny post)			
5560.80	Ny miljøavgift på flyreiser etter tysk modell	3 000,0	3 000,0
(ny post)			
SUM ØKTE MILJØAVGIFTER		8 945,0	9 878,0
5521.70	Omlagging av matmomsen: Ingen moms på frukt og grønt og økologiske matvarer. Full moms på all øvrig mat, men den generelle mva-satsen reduseres fra 25 til 24 prosent.	- 1 200,0	-1 450,0
5521.70	Mva-fritak på leasing/langtidsleie av el-biler	-13,0	-16,0
5521.70	Mva-fritak for batterier til el-biler	-14,0	-17,0
5521.70	Oppheve moms på billetter til (enkelte) idrettsarrangement	-40,0	-40,0
5521.70	Momsfritak for e-bøker	-30,0	-30,0
5521.70	Heve grensen for tollfri import til 500,-	-65,0	-70,0
5521.70	Heve plikt til momsregistrering for allmenntilgjengelige og veldedige organisasjoner til 500 000,-	-4,0	-5,0
5521.70	Heve omsetningsgrensen til 2 mill. kroner for rett til årlig oppgavetermin vedr mva	0,0	0,0
5521.70	Oppheve regler i mva-loven om bruk av egen kompetanse på fritiden til egen eiendom for enkeltpersonforetak	0,0	0,0
SUM ENDRINGER MOMSSYSTEMET		-1 366,0	-1 628,0
5511.70	Toll- og kvotefri adgang for Vietnam, Nigeria og Pakistan	-45,0	-50,0
5511.70	Gå mot regjeringens forslag om overgang til prosenttoll på ost og kjøtt	0,0	0,0
5526.70	Økt avgift på brennevin(sbasert drikke)	90,0	100,0
5526.70	Redusert avgift på vin og «pol-øl» (alkoholholdig drikke)	-180,0	-200,0

	mellom 4,7 og 22 volumprosent)		
5531.70	Heve alle tobakksavgifter med 10 pst	480,0	525,0
5531.70	Avvikle taxfree-ordningen for tobakksvarer	1 200,0	1 300,0
5536.71	Avgiftsfritak for politiets utrykningskjøretøy	-30,0	-30,0
5565.70	Redusert dokumentavgift	-310,0	-320,0
SUM ØVRIGE SKATTE- OG AVGIFTSFORSLAG		1 205,0	1 325,0
SUM ENDRINGER RAMME 21: SKATTER, AVGIFTER OG TOLL (skattelette)		-976,0	-6 222,0
RAMMEOMRÅDE 22			
Post.kap	Tekst	Bokført	Påløpt
5622.85	Mindre utbytte, Avinor > 49 pst	8,8	8,8
5656.85	Økt utbytte Statkraft > 90 pst	-310,0	-310,0
5656.85	Økt utbytte Entra Eiendom > 75 pst	-242,5	-242,5
SUM ENDRINGER RAMME 22: UTBYTTE MV		-543,7	-543,7
Under streken			
5623.90	InterCity AS	3 000,0	3 000,0

VEDLEGG 3:

SAMMENLIGNINGSTABELL, ALLE RAMMER VENSTRES ALTERNATIV VS REGJERINGEN 2013

Komite	Nr		Prop. 1 S med Tillegg 1-3	Venstre
Kommunal- og forvaltningskomiteen	1	Statsforvaltning	5 046 803 000	4 844 803 000 (-202 000 000)
Familie- og kulturkomiteen	2	Familie og forbruker	42 449 891 000	42 458 891 000 (+9 000 000)
	3	Kultur	8 736 809 000	8 896 975 000 (+160 166 000)
Utenriks- og forsvarskomiteen	4	Utenriks	35 091 450 000	35 102 650 000 (+11 200 000)
Justiskomiteen	5	Justis	22 987 393 000	22 938 593 000 (-48 800 000)
Kommunal- og forvaltningskomiteen	6	Innvandring, regional utvikling og bolig	16 529 520 000	16 820 960 000 (+291 440 000)
Arbeids- og sosialkomiteen	7	Arbeid og sosial	356 365 503 000	354 236 483 000 (-2 129 020 000)
Utenriks- og forsvarskomiteen	8	Forsvar	37 016 155 000	36 974 556 000 (-41 599 000)
Næringskomiteen	9	Næring	4 467 311 000	3 768 511 000 (-698 800 000)
	10	Fiskeri	378 270 000	403 270 000 (+25 000 000)
	11	Landbruk	16 304 073 000	16 137 273 000 (-166 800 000)
Energi- og miljøkomiteen	12	Olje og energi	-125 173 881 000	-125 960 581 000 (-786 700 000)
	13	Miljø	4 613 507 000	4 826 507 000 (+213 000 000)
Kontroll- og konstitusjonskomiteen	14	Konstitusjonelle institusjoner	1 846 807 000	1 795 807 000 (-51 000 000)
Helse- og omsorgskomiteen	15	Helse	145 138 570 000	145 768 686 000 (+630 116 000)
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen	16	Kirke, utdanning og forskning	55 328 719 000	57 575 442 000 (+2 246 723 000)
Transport- og kommunikasjonskomiteen	17	Transport og kommunikasjon	40 960 858 000	41 801 458 000 (+840 600 000)
Finanskomiteen	18	Rammeoverføringer mv. til kommunesektoren	149 336 272 000	149 960 072 000 (+623 800 000)
	19	Tilfeldige utgifter og inntekter	14 771 000 000	13 696 000 000 (-1 075 000 000)
	20	Finansadministrasjon mv.	33 093 666 000	32 783 666 000 (-310 000 000)
	21	Skatter, avgifter og toll	-1 085 681 214 000	-1 084 705 214 000 (+976 000 000)
	22	Utbytte mv.	-29 129 355 000	-29 673 055 000 (-543 700 000)
		Sum før lånetransaksjoner og overføring til og fra Statens pensjonsfond - Utland	-249 521 873 000	-249 550 247 000 (-26 374 000)
		Statens pensjonsfond utland	249 521 873 000	249 521 873 000 (0)
		Lånetransaksjoner mv.	0	5 224 800 000 (+5 224 800 000)

